

รายละเอียดเนื้อหาการประชาสัมพันธ์
ภายใต้โครงการประชาสัมพันธ์
ประจำปี ๒๕๖๒

สำนักพัฒนานโยบายและแผนการประชาสัมพันธ์
กรมประชาสัมพันธ์

<https://bit.ly/2IDLKdZ>

สารบัญ		
โครงการที่	เรื่อง	หน้า
ยุทธศาสตร์ชาติที่ 1 ด้านความมั่นคง		
1	โครงการประชาสัมพันธ์เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์	1
	ประเด็น โครงการจิตอาสา เราทำความดีด้วยใจ	1
	ประเด็น พระราชพิธีบรมราชาภิเษก	3
2	โครงการประชาสัมพันธ์แนวทางการพัฒนาตามศาสตร์พระราชา	7
	ประเด็น ภาพรวมโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	7
	ประเด็น โครงการแปรรูปผักตบชวาเพื่อแก้ปัญหาอย่างยั่งยืน	13
3	โครงการประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	16
	ประเด็น สิทธิและหน้าที่ของประชาชนภายใต้รัฐธรรมนูญ	17
4	โครงการประชาสัมพันธ์สร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งท้องถิ่น	19
	ประเด็น การปกครองส่วนท้องถิ่น: ความสำคัญและสิทธิในการพัฒนาชุมชนของตนประโยชน์ต่อชุมชนและประชาชน	19
5	โครงการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมความเชื่อมั่นนโยบายภาครัฐ	25
	ประเด็น ประมงผิดกฎหมาย	26
	ประเด็น การแก้ปัญหาหนี้ในระบบ	30
	ประเด็น การรักษาพยาบาลฉุกเฉิน 72 ชม.	34
6	โครงการประชาสัมพันธ์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	37
	ประเด็น การป้องกันยาเสพติด และศูนย์บำบัดผู้ติดยาเสพติด	37
	ประเด็น กองทุนแม่ของแผ่นดิน	43
7	โครงการประชาสัมพันธ์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	47
	ประเด็น แก้ปัญหากล้ง	47
	ประเด็น ภัยคุกคามทางไซเบอร์	51
	ประเด็น การเตรียมการป้องกันสาธารณภัยของประเทศ	54
8	โครงการประชาสัมพันธ์การสร้างสันติสุขจังหวัดชายแดนใต้	57
	ประเด็น โครงการสามเหลี่ยม มั่นคง ยั่งยืน	58
	ประเด็น การขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ของผู้แทนพิเศษของรัฐบาล	69
	ประเด็น ผลการดำเนินงานสำคัญของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.)	70
9	โครงการประชาสัมพันธ์แรงงานต่างด้าว	75
	ประเด็น สถานการณ์การจัดระดับการค้ามนุษย์	75
	ประเด็น การจ้างแรงงานต่างด้าวในประเทศ	80
	ประเด็น ประโยชน์ของแรงงานต่างด้าวถูกต้องตามกฎหมาย	83

โครงการที่	เรื่อง	หน้า
ยุทธศาสตร์ชาติที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน		
10	โครงการประชาสัมพันธ์สนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน	87
	ประเด็น พัฒนาพื้นที่พิเศษ EEC	88
	ประเด็น Smart Farmer	94
	ประเด็น สินค้า GI	100
ยุทธศาสตร์ชาติที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		
11	โครงการประชาสัมพันธ์สนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์	108
	ประเด็น อาชีวะพันธุ์ใหม่	108
12	โครงการรณรงค์ใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์และรู้เท่าทันสื่อ	113
	ประเด็น พ.ร.บ. ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์	114
	ประเด็น ผลกระทบการเสพติด	118
ยุทธศาสตร์ชาติที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม		
13	โครงการประชาสัมพันธ์สนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม	125
	ประเด็น บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ	125
	ประเด็น คลินิกหมอครอบครัว	134
	ประเด็น กองทุนการออมแห่งชาติ เพื่อเตรียมพร้อมก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ	139
14	โครงการประชาสัมพันธ์สัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า	146
	ประเด็น การแก้ปัญหาโรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย	146
ยุทธศาสตร์ชาติที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม		
15	โครงการประชาสัมพันธ์สนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	152
	ประเด็น การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก	152
16	โครงการประชาสัมพันธ์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	155
	ประเด็น การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ	155
17	โครงการประชาสัมพันธ์การบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม	158
	ประเด็น การแก้ปัญหาขยะพลาสติก "โครงการทำดีด้วยหัวใจลดรับ ลดใช้ถุงพลาสติก"	159
	ประเด็น การบริหารจัดการขยะพลาสติก 20 ปี	161
18	โครงการประชาสัมพันธ์การปฏิรูปประเทศไทย	165
	ประเด็น ไม้ยืนต้น 58 ชนิดเป็นหลักประกันทางธุรกิจ	166
	ประเด็น ติดต่อราชการด้วยบัตรประชาชนใบเดียว	169
ยุทธศาสตร์ชาติที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ		
19	โครงการประชาสัมพันธ์การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ	173
	ประเด็น ดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์ปัญหาคอร์รัปชัน (CPI) ของประเทศไทย	174
	ประเด็น การให้อำนาจประชาชนในการตรวจสอบภาครัฐ	178
	ประเด็น แนวทางปฏิบัติในการป้องกันการทุจริตของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ	182

โครงการที่	เรื่อง	หน้า
20	โครงการประชาสัมพันธ์ด้านต่างประเทศ	184
	ประเด็น พระราชพิธีบรมราชาภิเษก	185
	ประเด็น การเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	187
	ประเด็น การพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC)	188
	ประเด็น การเป็นศูนย์กลาง (Hub) ด้านต่างๆ	189
	ประเด็น การให้บริการและอำนวยความสะดวกทางธุรกิจแก่นักลงทุน นักธุรกิจ ผู้ประกอบการต่างประเทศ	190
	ประเด็น การให้บริการเน็ตประชารัฐ	191
	ประเด็น การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างโอกาสแก่สตรี ผู้สูงอายุ และคนพิการ	192
	ประเด็น การรักษามาตรฐานในระดับสากล	193
	ประเด็น การจัดการขยะทางทะเล รณรงค์ใช้พลาสติกและกล่องโฟม	194
	ประเด็น การส่งเสริมการดำเนินงานภาครัฐด้วยความโปร่งใส ปราศจากการทุจริต	195
	ประเด็น การประชาสัมพันธ์การเป็นประธานอาเซียนของไทย	196

หมายเหตุ : โครงการประชาสัมพันธ์การเป็นประธานอาเซียนของไทยในปี 2562

กำหนดกรอบการประชาสัมพันธ์ไว้อย่างชัดเจนโดยบริหารประเด็นรายสัปดาห์

โครงการประชาสัมพันธ์เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

สโลแกน ศูนย์รวมใจ ไทยทั้งชาติ

เนื้อหาในการประชาสัมพันธ์

1. สถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นศูนย์รวมจิตใจของคนไทยทั้งชาติ
2. พระราชพิธี พระราชประวัติ ของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง และพระบรมวงศานุวงศ์
3. พระราชกรณียกิจ ของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง และพระบรมวงศานุวงศ์ ทุกมิติทั้งในประเทศและต่างประเทศ
4. โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
5. นำเสนอสายใยความสัมพันธ์ภายในพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์
6. วันสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่มีต่อประเทศไทยมาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน
7. พระราชประวัติสำคัญที่มีคุณูปการต่อประเทศไทยมาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน
8. พระราชดำรัสตอนสำคัญๆ ที่ให้สติกับคนไทย

ประเด็นสำคัญที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์

ประเด็นที่ 1 โครงการจิตอาสา เราทำความดีด้วยหัวใจ

ประเด็นที่ 2 พระราชพิธีบรมราชาภิเษก

ประเด็นที่ 1 โครงการจิตอาสา เราทำความดีด้วยหัวใจ

พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงห่วงใยและทรงคำนึงถึงความอยู่ดีมีสุขของประชาชนเป็นสำคัญ และพระองค์มีพระราชปณิธานแน่วแน่ที่จะทำให้ประเทศชาติมั่นคงและประชาชนมีชีวิตรความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นด้วยมีพระราชประสงค์ที่จะสืบสาน รักษา และต่อยอดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และแนวพระราชดำริต่าง ๆ ในการบำบัดทุกข์และบำรุงสุขให้ประชาชนและพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า

เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา 28 กรกฎาคม 2560 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้หน่วยราชการในพระองค์ ร่วมกับหน่วยราชการต่าง ๆ และประชาชนทุกหมู่เหล่าที่มีจิตอาสาบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ในพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อน และแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชน ไม่ว่าจะเป็นปัญหาน้ำท่วมในเขตชุมชน ปัญหาการจราจร และปัญหาอื่น ๆ เพื่อสืบสานพระราชปณิธานพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ทรงห่วงใยปัญหาน้ำท่วมและปัญหาการจราจรในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและจังหวัดต่าง ๆ

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้จัดโครงการจิตอาสา “เราทำความดี ด้วยหัวใจ” ระหว่างวันที่ 28 กรกฎาคม – 3 สิงหาคม 2560 ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นโครงการฯ ที่เป็นแบบอย่างในการพัฒนาสภาพแวดล้อม และความเป็นอยู่ในชุมชนให้มีสภาพที่ดีขึ้นหลังจากนั้นได้ขยายผลโครงการดังกล่าว ในช่วงที่ 2 ไปยังจังหวัดที่มีเขตพระราชฐาน และในช่วงที่ 3 ขยายผลการดำเนินโครงการฯ ไปทุกจังหวัดทั่วประเทศ

ณ ห้วงเวลานี้ ประชาชนจิตอาสาในโครงการ “ทำความดี ด้วยหัวใจ” ได้กระจายอยู่ในทุกพื้นที่ของประเทศจำนวนมากกว่า 4,800,000 คน ร่วมมือ ร่วมใจปฏิบัติงานอย่างเสียสละเพื่อช่วยเหลือสังคมส่วนรวมให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตามพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่จะทำให้ประเทศชาติมั่นคงและประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

โครงการจิตอาสาพระราชทานหลักสูตรจิตอาสา 904

พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงห่วงใยและคำนึงถึงความเป็นอยู่ดีมีสุขของประชาชน พระองค์ทรงมีพระราชปณิธานที่จะสืบสาน รักษา ต่อยอด พระราชกรณียกิจ และโครงการพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งโครงการจิตอาสา เราทำความดีด้วยหัวใจ โดยปัจจุบันโครงการจิตอาสาพระราชทานได้ดำเนินกิจกรรมตามแนวทางพระราชดำรินำอย่างต่อเนื่อง และขยายผลครอบคลุมพื้นที่จังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศ

หลักสูตรฝึกรบจิตอาสา 904 เป็นหลักสูตรหลักประจำ “เป็นบ่าว เป็นแม่พิมพ์” โดยน้อมนำพระราโชบายของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาเป็นแนวทางให้กับข้าราชการ ตำรวจ ทหาร และประชาชนจิตอาสาที่เข้าอบรม เพื่อสามารถนำความรู้ต่าง ๆ ไปถ่ายทอดในพื้นที่ของตน เป็นวิทยากรและผู้ช่วยวิทยากรให้กับจิตอาสารุ่นต่อไป ทำหน้าที่เป็นแกนนำให้กับจิตอาสาทั่วไป เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่จิตอาสาได้อย่างเกิดผลสูงสุดต่อตนเอง ชุมชน และประเทศชาติ

หลักสูตรฝึกรบแบ่งออกเป็น 6 กลุ่มวิชา ได้แก่

1. วิชาทหารทั่วไปและความสมบูรณ์ของร่างกาย สอนเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลิกภาพระเบียบวินัยตามลักษณะทหาร การต่อสู้ป้องกันตัว
2. วิชาอุดมการณ์และสถาบันพระมหากษัตริย์ สอนเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ พระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ สถาบันพระมหากษัตริย์กับประเทศไทย
3. วิชาอบรมความรู้จิตอาสา สอนเกี่ยวกับการบรรเทาสาธารณภัย ภัยจากยาเสพติด สู้โซเชียล
4. วิชาชีพบังคับ สอนเกี่ยวกับศาสตร์พระราชา โครงการพระราชดำริ ส่งเสริมการท่องเที่ยวในท้องถิ่น
5. วิชาชีพเลือก สอนวิชาช่างต่าง ๆ อาทิ ไฟฟ้า ประปา ไม้ ปูน สี การเชื่อม การทำอาหารไทย ถนอมอาหาร แปรรูปอาหาร โดยให้เลือกเรียนได้ 2 วิชา
6. การศึกษาดูงาน ซึ่งจะพาไปดูงานเกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และโครงการต้นแบบที่

เกี่ยวข้อง 5 สถานที่ อาทิ โครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดา คูณบ้านอ่างตะแบก (ต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง) จังหวัดฉะเชิงเทรา โครงการชั่งหัวมันฯ จังหวัดเพชรบุรี

นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานหลักสูตรจิตอาสาเพื่อเพิ่มพูนขีดความสามารถในด้านต่าง ๆ ให้กับจิตอาสาพระราชทาน ซึ่งจะกลายเป็นจิตอาสาต้นแบบ เป็นบ้า เป็นแม่พิมพ์ ที่จะถ่ายทอดความรู้ สร้างจิตสำนึกในความรัก ความสามัคคีต่อประเทศชาติ เป็นต้นแบบแห่งความเสียสละในการช่วยเหลือผู้อื่น ทำให้ประชาชนเกิดทัศนคติที่ดีทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม และสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของบูรพมหากษัตริย์ไทยทุกพระองค์

ที่มา : สำนักพระราชวัง <http://www.brh.thaigov.net/webboard/index.php?topic=55.0>
: สำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์
: มติชนออนไลน์ https://www.matichon.co.th/local/news_957393

ประเด็นที่ 2 พระราชพิธีบรมราชาภิเษก

จุดเน้นการประชาสัมพันธ์

- ความสำคัญ และความหมายของพระราชพิธีบรมราชาภิเษก
- กำหนดการพระราชพิธีสำคัญ
- พิธีทำน้ำอภิเษก

1. ความสำคัญของพระราชพิธีบรมราชาภิเษก

ตามโบราณราชประเพณีการเป็นพระมหากษัตริย์โดยสมบูรณ์จะทรงรับการบรมราชาภิเษก เถลิงพระปรมาภิไธย (พระราชพิธีถวายพระนามแด่พระมหากษัตริย์) เป็นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อันเป็นพระราชพิธีสำคัญยิ่ง แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมอันงดงามและเป็นการเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ให้ทรงพระเกียรติยศสูงสุดสมกับที่ทรงเป็นพระมิ่งขวัญของปวงชนชาวไทยตลอดกาล

พระราชพิธีบรมราชาภิเษกเป็นโบราณราชประเพณีที่สืบทอดมายาวนาน เพื่อการเสด็จขึ้นครองราชย์โดยสมบูรณ์ของพระมหากษัตริย์ไทยโดยได้รับอิทธิพลจากคติอินเดียแต่มีรายละเอียดในขั้นตอนการประกอบพระราชพิธีมากกว่าอินเดียเพราะมีการผสมผสานทั้งความเชื่อและพิธีการทั้งของศาสนาพราหมณ์ ศาสนาพุทธ และคติความเชื่อในประเพณีดั้งเดิมของคนไทยสิ่งต่าง ๆ ที่นำมาประกอบขึ้นเป็นเครื่องราชกกุธภัณฑ์ เครื่องราชูปโภคและเครื่องใช้ในการสมโภชพระมหามณเฑียรก็ล้วนมีความหมายอันเป็นมงคลยิ่งทั้งสิ้นซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงภูมิอารยธรรมและภูมิปัญญาอันสูงยิ่งของบรรพบุรุษ และ ความสำคัญ ความผูกพันระหว่างสถาบันพระมหากษัตริย์กับประชาชนชาวไทย

2. กำหนดการพระราชพิธี

กำหนดการพระราชพิธี แบ่งออกเป็น 3 ช่วง คือ

2.1 พระราชพิธีเบื้องต้นระหว่างวันที่ 6 - 23 เมษายน พุทธศักราช 2562 ประกอบด้วย

- การเตรียมน้ำอภิเษก จากแหล่งน้ำศักดิ์สิทธิ์ทั่วประเทศ เพื่อเตรียมน้ำอภิเษก
ในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก

- การจารึกพระสุพรรณบัฏ (การจารึกพระนามพระเจ้าแผ่นดินพระองค์ใหม่ บนแผ่นทองคำ
รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาด 0.1 เซนติเมตร ความกว้างยาวขึ้นอยู่กับอักษรหรือข้อความที่จะจารึกพระปรมาภิไธย
พระมหากษัตริย์)

- ดวงพระบรมราชสมภพ

- แะพระราชลัญจกร(เครื่องหมายอย่างหนึ่งที่แสดงถึงพระราชอิสริยยศ พระเกียรติยศ
และพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ใช้ประทับกำกับพระปรมาภิไธยในเอกสารสำคัญอันเป็นราชการแผ่นดิน
ทั้งปวงเช่น รัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติ ประกาศพระบรมราชโองการ)

2.2 พระราชพิธีเบื้องกลาง พระราชพิธีบรมราชาภิเษก กำหนดวันที่ 4 - 6 พฤษภาคม พุทธศักราช 2562 ดังนี้

วันที่ 4 พฤษภาคม พุทธศักราช 2562 พระราชพิธีบรมราชาภิเษก และเสด็จออก
มหาสมาคม พระบรมวงศานุวงศ์ คณะองคมนตรี คณะรัฐมนตรี ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท
ถวายพระพรชัยมงคล จากนั้น พระราชพิธีเฉลิมพระราชมณเฑียร

วันที่ 5 พฤษภาคม พุทธศักราช 2562 พระราชพิธีเฉลิมพระปรมาภิไธย พระนามาภิไธย
และสถาปนาฐานันดรศักดิ์ พระบรมวงศานุวงศ์ จากนั้น เสด็จเลียบพระนคร โดยขบวนพยุหยาตราทางสถลมารค
(ทางบก)

วันที่ 6 พฤษภาคม พุทธศักราช 2562 เสด็จออก ณ สีหบัญชร พระที่นั่งสุทไธสวรรย์ปราสาท
พสกนิกรเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทถวายพระพรชัยมงคล จากนั้น เสด็จออก ณ พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท
คณะทูตานุทูตและกงสุลต่างประเทศ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายพระพรชัยมงคล

2.3 พระราชพิธีเบื้องปลาย คือ พระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายผ้าพระกฐิน โดยขบวนพยุหยาตราทางชลมารค (ทางน้ำ) ไปยังวัดอรุณราชวราราม ในปลายเดือนตุลาคม พุทธศักราช 2562

3. พิธีทำน้ำอภิเษก

พระราชพิธีบรมราชาภิเษก เป็นพระราชพิธีสำคัญที่แสดงถึงความเป็นพระมหากษัตริย์โดยสมบูรณ์
มาจากคำว่า พระราชพิธี + บรม + ราช + อภิเษก โดยคำว่า อภิเษก มาจากคำภาษาสันสกฤต แปลว่า การรดอันยัง
ใช้หมายถึงแต่งตั้งโดยการทำพิธีรดน้ำ ราชาภิเษก หมายถึงพระราชพิธีในการสถาปนาขึ้นเป็นพระมหากษัตริย์
ดังนั้น “น้ำ” จึงเป็นส่วนสำคัญยิ่งในการประกอบพระราชพิธี

น้ำที่นำมาประกอบพิธีทำน้ำอภิเษกเป็นน้ำที่ได้จากแหล่งน้ำศักดิ์สิทธิ์ และสำคัญทั่วประเทศ
ซึ่งมีการกำหนดสืบต่อกันมา โดยแบ่งได้ ดังนี้

1) เบญจสุทธคงคา [เป็น-จะ-สุด-ทะ-คง-คา] หมายถึง แม่น้ำที่บริสุทธิ์ 5 สาย อนุโลมว่าเป็น แหล่งน้ำศักดิ์สิทธิ์เช่นเดียวกับปัญจมหานทีในประเทศอินเดียแม่น้ำ 5 สายดังกล่าวได้แก่ 1. แม่น้ำบางปะกง ตักน้ำที่บึงพระอาจารย์แขวงเมืองนครนายก 2. แม่น้ำป่าสัก ตักน้ำที่ตำบลท่าราบ แขวงเมืองสระบุรี 3. แม่น้ำเจ้าพระยา ตักน้ำที่ตำบลบางแก้ว แขวงเมืองอ่างทอง 4. แม่น้ำราชบุรี ตักน้ำที่ตำบลดาวดึงส์ แขวงเมืองสมุทรสงคราม และ 5. แม่น้ำเพชรบุรี ตักน้ำที่ตำบลท่าไชย แขวงเมืองเพชรบุรี

2) น้ำจากสระสำคัญ 4 สระในแขวงเมืองสุพรรณบุรี คือ สระเกษ สระแก้ว สระคงคา สระยมนา [ยม-มะ-นา] ซึ่งเป็นแหล่งน้ำในการประกอบพระราชพิธี และพิธีสำคัญตั้งแต่สมัยอยุธยา

3) แหล่งน้ำศักดิ์สิทธิ์ทั่วราชอาณาจักรจำนวน 107 แห่ง จาก 76 จังหวัดทั่วประเทศ ตามโบราณราชประเพณี

พิธีทำน้ำอภิเชก

ในการพระราชพิธีบรมราชาภิเษกสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร ได้กำหนดเตรียมการทำน้ำอภิเชกขึ้นก่อนพระราชพิธี ดังนี้

วันที่ 6 เมษายน พุทธศักราช 2562 ทำพิธีปลีกรรมตักน้ำจากแหล่งน้ำศักดิ์สิทธิ์ตามโบราณราชประเพณีทั่วราชอาณาจักร โดยทำพิธีปลีกรรมตักน้ำ(บวงสรวงสักการะ ขออนุญาตเทวดาสักดิ์สิทธิ์ ที่ดูแลรักษาแหล่งน้ำ) จากแหล่งน้ำศักดิ์สิทธิ์ จำนวน 107 แห่ง ตามโบราณราชประเพณีและทำพิธีพร้อมกันทุกจังหวัดทั่วประเทศ

วันที่ 8 เมษายน พุทธศักราช 2562 ตั้งพิธีทำน้ำอภิเชก ณ พระอารามสำคัญประจำจังหวัดของแต่ละจังหวัด 76 แห่ง

วันที่ 9 เมษายน พุทธศักราช 2562 เวียนเทียนสมโภชน้ำอภิเชกจากนั้นทุกจังหวัด

วันที่ 18 เมษายน พุทธศักราช 2562 เชิญน้ำศักดิ์สิทธิ์จากจังหวัดมาตั้งไว้ในพระอุโบสถ วัดสุทัศนเทพวราราม เพื่อเสกน้ำอภิเชกโดยประกาศชุมนุมเทวดา เพื่อทำน้ำเทพมนตร์เจริญพระพุทธรณ์ เพื่อทำน้ำพระพุทธรณ์ร่วมกับน้ำอภิเชกของกรุงเทพมหานคร(จากหอศาสตราคม พระบรมมหาราชวัง)

วันที่ 19 เมษายน พุทธศักราช 2562 แห่เชิญน้ำอภิเชกของทุกจังหวัดทั้ง 77 จังหวัด รวมทั้งน้ำเบญจสุทธคงคา (แม่น้ำบางปะกงแม่น้ำป่าสักแม่น้ำเจ้าพระยาแม่น้ำราชบุรีและแม่น้ำเพชรบุรี) และน้ำจากสระ 4 สระในจังหวัดสุพรรณบุรี (สระแก้ว สระเกษ สระคา สระยมนา) จากวัดสุทัศนเทพวรารามไปยังพระอุโบสถ วัดพระศรีรัตนศาสดารามเพื่อพราหมณ์ประกอบพิธี

น้ำอภิเชกจะนำมาใช้ในพิธีสำคัญ**พระราชพิธีเบื้องกลาง** คือ พระราชพิธีบรมราชาภิเษก ในวันที่ 4 พฤษภาคม พุทธศักราช 2562 ซึ่งเป็นพระราชพิธีสำคัญที่แสดงถึงความเป็นพระมหากษัตริย์โดยสมบูรณ์ ดังนี้

พิธีสรงพระมูรธาภิเชก (มู-ระ-ทา-พิ-เสก) โดยมูรธาภิเชกหมายถึงการรดน้ำอันศักดิ์สิทธิ์เหนือศีรษะและหมายถึงน้ำพระพุทธรณ์และเทพมนตร์ [เทบ-พะ-มน] สำหรับถวายพระมหากษัตริย์

เพื่อสร่ง(อาบ) ในพระราชพิธีบรมราชาภิเษกหรือพระราชพิธีอื่น ๆ การสร่งพระมูรธาภิเษก จึงหมายถึง การยกให้หรือการแต่งตั้งโดยการทำพิธีรดน้ำ โดยน้ำที่ใช้ในพิธีสร่งพระมูรธาภิเษก ประกอบด้วยน้ำจาก เบญจสุทธคงคา น้ำจากสระสำคัญ 4 สระในแขวงเมืองสุพรรณบุรี สำหรับทรงสร่ง และทรงรับน้ำพระพุทธรณ์ และน้ำเทพมนตร์ ตามลำดับ

พิธีถวายน้ำอภิเษกหลังจากพิธีสร่งพระมูรธาภิเษก สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะทรงรับน้ำอภิเษก ซึ่งเป็นน้ำจากทุกจังหวัดที่ประกอบพิธีแล้ว แต่เดิมราชบัณฑิตและพราหมณ์จะเป็นผู้ถวายน้ำอภิเษก เพื่อรดพระหัตถ์ แสดงความเป็นใหญ่ในทิศทั้ง 8 ในพระราชพิธีบรมราชาภิเษกของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เป็นพระมหากษัตริย์พระองค์แรกที่ทรงรับน้ำอภิเษกจากสมาชิกรัฐสภาทั้ง 8 ทิศ เป็นนัยแสดงถึงความเป็นพระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย

ติดตามข้อมูลประชาสัมพันธ์งานพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ได้ที่

เว็บไซต์พระลาน www.phralan.in.th

ที่มา : ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์กระทรวงวัฒนธรรม, กระทรวงวัฒนธรรม

https://www.m-culture.go.th/adminli/main.php?filename=ebook_king

: ประมวลองค์ความรู้ พระราชพิธีบรมราชาภิเษก, กระทรวงวัฒนธรรม, 2562.

: พระราชพิธีบรมราชาภิเษก, กระทรวงวัฒนธรรม, 2560.

: เว็บไซต์พระลาน www.phralan.in.th

โครงการประชาสัมพันธ์แนวทางการพัฒนาตามศาสตร์พระราชา

แนวคิดหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสร้างความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ในการดำเนินชีวิตของประชาชนชาวไทย

สโลแกน ศาสตร์พระราชา ปวงประชาเปี่ยมสุข

เนื้อหาในการประชาสัมพันธ์

1. โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร
2. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในฐานะหลักการนำทาง ประกอบด้วยสามห่วง สองฐาน คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัว มีฐานความรู้ และฐานคุณธรรม
3. วิธีการของศาสตร์พระราชาคือ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา โดยต้องเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา คน วัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม
 - 3.1 เข้าใจ หมายถึง การใช้ข้อมูลที่มีอยู่แล้ว การใช้และแสวงหาข้อมูลเชิงประจักษ์ การวิเคราะห์และการวิจัย การทดลองใช้จนได้ผลจริงก่อน
 - 3.2 เข้าถึง หมายถึงการระดมจากข้างใน เข้าใจกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนา และสร้างปัญญาสังคม
 - 3.3 พัฒนา หมายถึง การพัฒนาที่ประชาชนเริ่มต้นด้วยตนเอง พึ่งพาตนเองได้ และมีต้นแบบในการเผยแพร่ความรู้ให้ประชาชนได้เรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้
4. การประยุกต์แห่งศาสตร์พระราชา ทำด้วยความรัก ความปรารถนาและด้วยใจ ประยุกต์ใช้อย่างยั่งยืน ไม่ยึดติดตำรา ปรับตามบุคคล ภูมิสังคม สภาพพื้นที่และสถานการณ์ ตัวอย่างของการประยุกต์แห่งศาสตร์พระราชาคือได้แก่ โครงการพระราชดำริกว่า 4,000 โครงการ เกษตรทฤษฎีใหม่ แก่งดิน แก้มลิง ฝนหลวง กังหันน้ำชัยพัฒนา หย้าแฝก เชื้อนป้าสักชลสิทธิ์ สถานีวิทยุ อส. ถนนวงแหวน ถนนรัชดาภิเษก ทางด่วนลอยฟ้าถนนบรมราชชนนี สะพานพระราม 8 ฟอนท์ไทยจิตรลดา และเสาอากาศสุธี เป็นต้น

ประเด็นสำคัญที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์

- ประเด็นที่ 1 ภาพรวมโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- ประเด็นที่ 2 โครงการแปรรูปผักตบชวาเพื่อแก้ปัญหาอย่างยั่งยืน

ประเด็นที่ 1 ภาพรวมโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สาระสำคัญโครงการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินั้นได้รับการริเริ่มขึ้นตั้งแต่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติได้ไม่นาน โดยงานส่วนใหญ่จะเป็นพระราชดำริด้านการแพทย์ที่พระราชทาน ความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาปัญหาเฉพาะหน้าในระยะแรกนั้น

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีลักษณะการดำเนินการศึกษาค้นคว้าและทดลองเป็นการส่วนพระองค์ เพื่อเตรียมพระองค์ด้านข้อมูลและความรู้ที่จะทรงนำไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาและเผยแพร่วิทยาการสู่เกษตรกร โดยเริ่มโครงการจากในพื้นที่รอบๆ ที่ประทับในส่วนภูมิภาคก่อน จากนั้นจึงขยายขอบเขตออกไปสู่พื้นที่เกษตรกรรมที่กว้างขึ้นภายใต้หลักการทำงานที่สำคัญคือ ต้องสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่ราษฎรกำลังประสบอยู่ได้และมีผลในระยะยาว โดยที่การพัฒนานั้นต้องเป็นไปตามลำดับขั้นตอนตามความจำเป็นและประหยัด ผู้ที่ได้รับประโยชน์ คือ ประชาชนที่สามารถ "พึ่งพาตนเองได้" ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ

โครงการพระราชดำรินับได้ว่าเป็นโครงการพัฒนาชนบทโครงการแรก เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2495 โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานรถบูธโดเซอร์ ให้หน่วยตำรวจตระเวนชายแดนค่ายนเรศวร ไปสร้างถนนเข้าไปยังบ้านห้วยมงคล ต.หินเหล็กไฟ อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์ เพื่อให้ราษฎรสามารถสัญจรไปมาและนำผลผลิตออกมาจำหน่ายยังชุมชนภายนอกได้สะดวกขึ้น จากนั้นในปี พ.ศ. 2496 ได้พระราชทานพระราชดำริให้สร้างอ่างเก็บน้ำเขาเต่า อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์ เพื่อบรรเทาความแห้งแล้ง เดือดร้อนของราษฎรและสร้างเสร็จใช้ประโยชน์ได้ในปี พ.ศ. 2506 นับเป็นโครงการพระราชดำริทางด้านชลประทานแห่งแรกของพระองค์

นับจากนั้นก็ยังมีโครงการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริอีกมากมายหลากหลายประเภทแตกต่างกันไปตามลักษณะ ซึ่งล้วนเป็นการแก้ไขปัญหาและพัฒนาด้านการทำมาหากินของประชาชน ประชาชนชาวไทยส่วนใหญ่เลี้ยงชีพอยู่ได้ด้วยการทำเกษตรกรรม ดังนั้น โครงการฯ จึงเกี่ยวข้องกับการพัฒนาปัจจัยการผลิตทั้ง ดิน น้ำ ที่ทำกิน ทุน และความรู้ด้านเกษตรกรรม การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ฯลฯ โดยหลักแนวคิดและทฤษฎีที่ได้พระราชทานพระราชดำริเพื่อแก้ไขปรับปรุงและพัฒนา มีหลักสำคัญคือความเรียบง่าย “Simplify” หรือ “Simplicity” เรียบง่ายไม่ยุ่งยากสลับซับซ้อน ทั้งแนวความคิดและด้านเทคนิควิชาการต้องสมเหตุสมผล ทำได้รวดเร็วแก้ไขปัญหาก่อประโยชน์ได้จริง ตลอดจนมุ่งไปสู่วิถีแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainability) ยกตัวอย่างเช่น

1) “น้ำดีไล่ น้ำเสีย” คือหลักการบำบัดน้ำเสียโดยการทำให้เจือจาง (Dilution) โดยการใช้น้ำคุณภาพดีมาช่วยบรรเทาน้ำเน่าเสียใช้หลักการตามธรรมชาติแห่งแรงโน้มถ่วงของโลก (Gravity Flow) ผลักดันน้ำเน่าเสียออกไปและช่วยให้น้ำเน่าเสียมีสภาพเจือจางลง

2) “4 น้ำ 3 รส” การบริหารจัดการน้ำกักน้ำจืด กันน้ำเค็มป้องกันน้ำท่วม บรรเทาน้ำแล้ง ควบคุมน้ำได้ตั้งประสงค์หัวใจสำคัญของโครงการ คือ การบริหารจัดการเปิด - ปิดประตูระบายน้ำตามแนวพระราชดำริบริเวณชายฝั่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งประตูระบายน้ำอุทกวิภาชประสิทธิ์ เพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำ ความหมายของ 4 น้ำ คือ น้ำแล้ง น้ำท่วม น้ำเค็ม และน้ำเปรี้ยวส่วน 3 รส ได้แก่ รสจืด รสเปรี้ยว รสเค็ม โดยก่อสร้างระบบแยกน้ำ 3 รส ออกจากกัน คือ สร้างระบบป้องกันน้ำเปรี้ยวจากพายุที่ทำให้พื้นที่เกษตรกรรมเป็นกรดสร้างระบบป้องกันน้ำเค็มบุกกรุก และสร้างระบบส่งน้ำจืดช่วยเหลือพื้นที่เกษตรกรรมและการอุปโภคบริโภค โดยพระราชทานเป็นประโยชน์ง่ายๆแต่ได้ผ่านการกลั่นกรองมาแล้วเป็นอย่างดี เป็นข้อความง่ายๆ ที่มีความหมายลึกซึ้ง บ่งบอกวิธีดำเนินการไว้อย่างเบ็ดเสร็จในตัวเอง

ลักษณะโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

1. โครงการตามพระราชประสงค์ โครงการซึ่งทรงศึกษาทดลองปฏิบัติเป็นส่วนพระองค์ ทรงศึกษาหารือกับผู้เชี่ยวชาญในวงงาน ทรงแสวงหาวิธีการทดลองปฏิบัติ ทรงพัฒนา และส่งเสริมแก้ไขดัดแปลงวิธีการเป็นระยะเวลาหนึ่ง เพื่อดูแลผลผลิตทั้งในพระราชฐานและนอกพระราชฐาน โดยใช้พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์
2. โครงการหลวง พระองค์ทรงดำเนินการพัฒนาและบำรุงรักษาต้นน้ำลำธารในบริเวณป่าเขาในภาคเหนือเพื่อบรรเทาอุทกภัยในที่ลุ่มล่างด้วยเหตุผลที่พื้นที่เหล่านี้เป็นเขตแดนชาวไทยภูเขาจึงทรงมีโอกาสพัฒนาชาวเขาชาวดอยให้อยู่ดีกินดี ให้เลิกการปลูกฝิ่น เลิกการตัดไม้ทำลายป่า ทำไร่เลื่อนลอย และเลิกการค้าไม้เถื่อน
3. โครงการในพระบรมราชานุเคราะห์ เป็นโครงการที่พระองค์ได้พระราชทานข้อเสนอแนะและแนวทางพระราชดำริให้เอกชนไปดำเนินการ ด้วยกำลังเงิน กำลังปัญญา และกำลังแรงงาน พร้อมทั้งการติดตามผลงานให้ต่อเนื่องโดยภาคเอกชน
4. โครงการตามพระราชดำริ เป็นโครงการที่ทรงวางแผนพัฒนา ทรงเสนอแนะให้รัฐบาลร่วมดำเนินการตามแนวพระราชดำริ

การทรงงานพัฒนาตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระองค์ จะแยกออกตามลักษณะและประเภทของกลุ่มงานใหญ่ๆ เช่น เรื่องที่เกี่ยวกับดิน น้ำ การพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การพัฒนาสังคมและการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน ฯลฯ เป็นการปูพื้นฐานโดยแยกแยะรายละเอียดเฉพาะในแต่ละเรื่องตามลำดับ เช่น เกี่ยวกับเรื่องน้ำ เกี่ยวกับเรื่องดินการพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติการพัฒนาสังคมน้ำดีไล่ น้ำเสียปนหลวงเครื่องดักหมอกทฤษฎีการแก้ไขปัญหา น้ำท่วมทฤษฎีการพัฒนาพื้นที่ป่าไม้เส้นทางเกลือการบำบัดน้ำเสียด้วยพืชน้ำกับระบบการเติมอากาศแนวคิดการพัฒนาเพื่อพึ่งพาตนเองของเกษตรกรทฤษฎีใหม่

ซึ่งสามารถสรุปแบ่ง ประเภทโครงการด้านต่างๆ ดังนี้

1. โครงการพัฒนาด้านแหล่งน้ำ	3,248	โครงการ/กิจกรรม
2. โครงการพัฒนาด้านการเกษตร	170	โครงการ/กิจกรรม
3. โครงการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม	182	โครงการ/กิจกรรม
4. โครงการพัฒนาด้านส่งเสริมอาชีพ	339	โครงการ/กิจกรรม
5. โครงการพัฒนาด้านสาธารณสุข	58	โครงการ/กิจกรรม
6. โครงการพัฒนาด้านคมนาคม/สื่อสาร	87	โครงการ/กิจกรรม
7. สวัสดิการสังคม/การศึกษา	398	โครงการ/กิจกรรม
8. โครงการพัฒนาแบบบูรณาการ/อื่นๆ	259	โครงการ/กิจกรรม

หลักการทรงงาน ดังนี้

- ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบการที่จะพระราชทานพระราชดำริเพื่อดำเนินงานโครงการใดโครงการหนึ่งนั้น จะทรงศึกษาข้อมูลรายละเอียดอย่างเป็นระบบจากข้อมูลพื้นฐานในเบื้องต้นจากเอกสารแผนที่ สอบถามเพื่อที่จะพระราชทานความช่วยเหลือได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วตรงความต้องการของประชาชน

- **ระเบิดจากข้างใน** คือ ต้องมุ่งพัฒนาเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้คนและครอบครัวในชุมชนที่เข้าไปพัฒนาให้มีสภาพพร้อมที่จะรับการพัฒนาเสียก่อน แล้วจึงค่อยออกมาสู่สังคมภายนอก มิใช่การนำเอาความเจริญจากสังคมภายนอกเข้าไปหาชุมชนและหมู่บ้านซึ่งหลายชุมชนยังไม่ทันได้มีโอกาสเตรียมตัว หรือ ตั้งตัว จึงไม่สามารถปรับตัวได้ทันกับกระแส

- **แก้ปัญหากจากจุดเล็ก** ด้วยพระอัจฉริยภาพในการแก้ไขปัญหา ทรงมองปัญหาในภาพรวม (Macro) ก่อนเสมอ แต่การแก้ปัญหของพระองค์จะทรงเริ่มจากจุดเล็ก ๆ (Micro)

- **ทำตามลำดับขั้น** จะทรงเริ่มต้นจากสิ่งที่จำเป็นของประชาชนที่สุดก่อน ได้แก่ งานด้านสาธารณสุข เพราะเมื่อมีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรงแล้วก็จะสามารถทำประโยชน์ด้านอื่นๆ ต่อไปได้

- **ภูมิสังคม** ต้องคำนึงถึงสภาพภูมิประเทศของบริเวณนั้นว่าเป็นอย่างไร และสังคมวิทยาเกี่ยวกับลักษณะนิสัยใจคอของคน ตลอดจนวัฒนธรรม

- **องค์รวม** ทรงมองสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดอย่างเป็นระบบครบวงจร มองทุกสิ่งเป็นพลวัตที่ทุกมิติเชื่อมต่อกัน มองเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไขอย่างเชื่อมโยง

- **ไม่ติดตำรา** มีลักษณะการพัฒนาที่อนุโลมและรอมชอมกับสภาพธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสภาพของสังคมจิตวิทยาของชุมชน เป็นการใช้ตำราอย่างอะลุ่มอล่วยกัน ไม่ผูกติดวิชาการ

- **ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด** การพัฒนาและช่วยเหลือราษฎรทรงใช้หลักในการแก้ไขปัญหด้วยความเรียบง่ายและประหยัด ราษฎรสามารถทำได้เอง หาได้ในท้องถิ่นและประยุกต์ใช้จากสิ่งที่มี

- **ทำให้ง่าย** ไม่ยุ่งยากซับซ้อน และที่สำคัญคือ สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่และระบบนิเวศโดยรวม ตลอดจนสภาพทางสังคม

- **การมีส่วนร่วม** ทรงเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายทั้งสาธารณชน ประชาชน หรือเจ้าหน้าที่ทุกระดับได้เข้ามาร่วมกันแสดงความคิดเห็น

- **ประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ** ขอให้เสียสละส่วนตน คิดถึงประโยชน์ส่วนรวม

- **บริการรวมที่จุดเดียว** แบบเบ็ดเสร็จที่เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในระบบบริหารราชการแผ่นดินของประเทศไทย โดยทรงให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นต้นแบบในการบริการ

- **ทรงใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ** ทรงมองปัญหาธรรมชาติอย่างละเอียด โดยหากเราต้องการแก้ไขธรรมชาติจะต้องใช้ธรรมชาติเข้าช่วยเหลือ พระองค์จึงทรงเข้าใจธรรมชาติและมนุษย์ที่อยู่อย่างเกื้อกูลกัน ทำให้คนอยู่ร่วมกับป่าไม้ได้อย่างยั่งยืน

- **ใช้ธรรมชาติปราบธรรมชาติ** ทรงนำความจริงในเรื่องความเป็นไปแห่งธรรมชาติ และกฎเกณฑ์ของธรรมชาติมาเป็นหลักการแก้ปัญหาและเปลี่ยนแปลงสภาวะที่ไม่ปกติ เข้าสู่ระบบที่เป็นปกติ เช่น นำน้ำดี ขับไล่ น้ำเสีย

- **ปลูกป่าในใจคน** การที่จะฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติให้กลับคืนมาจะต้องปลูกจิตสำนึกในการรักผืนป่าให้แก่คนเสียก่อน

- **ขาดทุนคือกำไร** “การให้” และ “การเสียสละ” เป็นการกระทำอันมีผลเป็นกำไร คือ ความอยู่ดีมีสุขของราษฎร

- **การพึ่งตนเอง** การแก้ไขเฉพาะหน้าในเบื้องต้นเพื่อให้ประชาชนมีความแข็งแรง พอที่จะดำรงชีวิตต่อไป แล้วขั้นต่อไปก็คือการพัฒนาให้ประชาชนสามารถอยู่ในสังคมได้ตามสภาพแวดล้อม และสามารถ “พึ่งตนเองได้”

- **พอยู่พอกิน** พระราชทานความช่วยเหลือให้พสกนิกร มีความกินดีอยู่ดี มีชีวิตอยู่ในชั้น “พอยู่พอกิน” ก่อน แล้วจึงขยับขยายให้มีชีวิตสมรรถนะที่ก้าวหน้าต่อไป

- **เศรษฐกิจพอเพียง** เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทาน แก่พสกนิกร มากกว่า 30 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจให้ดำเนินไปบน "ทางสายกลาง"

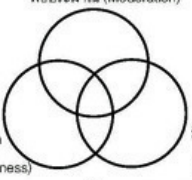
- **ความซื่อสัตย์ สุจริต จริใจต่อกัน** คนที่ไม่มีความสุจริต คนที่ไม่มีความมั่นคง ชอบแต่ makkelijk ไม่มีวันจะสร้างสรรค์ประโยชน์ส่วนรวมที่สำคัญอันใดได้ ผู้ที่มีความสุจริตและความมุ่งมั่นเท่านั้น จึงจะทำงานสำคัญ ยิ่งใหญ่ที่เป็นคุณ เป็นประโยชน์แท้จริงได้สำเร็จผู้ที่มีความสุจริตและบริสุทธิ์ใจ แม้จะมีความรู้ น้อย ก็ย่อมทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวมได้ มากกว่าผู้มีความรู้มากแต่ไม่มีความสุจริต ไม่มีความบริสุทธิ์ใจ

- **ทำงานอย่างมีความสุข** ทรงมีความสุขทุกครั้งที่ช่วยเหลือประชาชน

- **ความเพียร** โครงการต่างๆ ในระยะแรกไม่ได้มีความพร้อมในการดำเนินงานมากนัก และทรงใช้พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ทั้งสิ้น แต่พระองค์ก็ได้ท้อพระราชหฤทัย ทรงอดทนและมุ่งมั่นดำเนินงาน ให้สำเร็จลุล่วง

- **รู้ รัก สามัคคี** รู้: การที่เราจะลงมือทำสิ่งใดนั้น จะต้องรู้เสียก่อน รู้ถึงปัจจัยทั้งหมด รู้ถึงปัญหา วิธีแก้ปัญหา รัก: คือ ความรัก เมื่อเรารู้ครบถ้วนกระบวนความแล้วจะต้องมีความรักการพิจารณาที่จะเข้าไปลงมือแก้ไขปัญหา คือ การสร้างฉันทะ สามัคคี: การที่จะลงมือปฏิบัติควรคำนึงเสมอว่าเราจะทำงานคนเดียวไม่ได้ ต้องร่วมมือร่วมใจกันเป็นองค์กร เป็นหมู่คณะจึงจะลุล่วง

หลักการพัฒนาด้านศาสตร์พระราชา

ศาสตร์พระราชา			
ปรัชญาในฐานหลักการนำทาง (Philosophy as guiding principles)	การพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development)		ผลลัพธ์ (Ends)
	ครองแผ่นดินโดยธรรมเพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม (Reign in righteousness for the well-being of Thai citizens) พอยู่พอกิน (Living in contentment) รู้รักสามัคคี (Living in harmony and unity) โครงการพระราชดำริว่าด้วยแผนโครงการ สถาปนาวิทย์ อ.ส. ถนนวงแหวน สะพานพระราม 8 ถนนรัชดาภิเษก ทางด่วนลอยฟ้าถนนบรมราชชนนี พ่อนทีโยจิตเรศดา เสาศาภาคสุธี ฯลฯ ทำให้ด้วยความรัก ประยุกต์ใช้อย่างยืดหยุ่น ไม่ยึดติดตำรา ปรับตามบุคคล สถานพื้นที่ สถานการณ์ Flexibly apply. Do not adhere to text book. Adapt to individual, geography, and contingency.		เกษตรทฤษฎีใหม่ แก่สังคม แก้มลิง ฝนหลวง ภูเขาแม่ กั้งหันน้ำชัยพัฒนา ไม่สามารถอย่างประโยชน์ได้อย่าง เชื่อมป่าสักชลสิทธิ์ ฯลฯ ความปรารถนาดี ด้วยใจ
ทางสายกลาง (The middle path) พอประมาณ (Moderation) ความรู้ (Knowledge condition) คุณธรรม (Moral condition) ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy Philosophy)	เข้าใจ (Understanding)	เข้าถึง (Connecting)	พัฒนา (Development)
	-ข้อมูลเชิงประจักษ์ (Empirical data) -ข้อมูลที่มีอยู่แล้ว (Existing data) -วิเคราะห์วิจัย (Analytics and Research) -ทดลองจนได้ผลจริง (Experiment till actionable results)	-ระเบิดจากข้างใน (Inside-out blasting) -เข้าใจกลุ่มเป้าหมาย (Understand target) -สร้างปัญญา (Educate)	-เริ่มต้นด้วยตนเอง (Self-initiated) -พึ่งพาตนเองได้ (Self-reliance) -ต้นแบบเผยแพร่ความรู้ (Prototype and role model)
คน วิถี สังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม			

การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่โครงการพัฒนาอันเนื่องฯ ในพื้นที่ มีแนวทางนำเสนอผ่านสื่อ และกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายประจำปี 2562 ดังนี้

- 1) คัดเลือกโครงการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริเด่น ๆ ในพื้นที่ ประกอบด้วย
 - ความสำคัญ หรือที่มาของโครงการฯ
 - การดำเนินงาน
 - พื้นที่ดำเนินการ และกลุ่มเป้าหมาย (เช่น กลุ่มอาชีพ กลุ่มประชาชน) ในพื้นที่ดำเนินการ
 - ผลจากการพัฒนาที่เกิดขึ้นเชิงประจักษ์เช่น เกษตรกรที่ได้รับประโยชน์ และมีการจัดการป่า

และน้ำในพื้นที่

การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับศาสตร์พระราชา มีแนวทาง ดังนี้

- 2) คัดเลือกหน่วยงาน องค์กร ชุมชน หรือบุคคลตัวอย่างที่น้อมนำศาสตร์พระราชามาใช้ในการชีวิต หรือการพัฒนา

- ปัญหาที่ประสบ หรือการพัฒนาแบบเดิม
- การน้อมนำศาสตร์พระราชามาใช้ในการชีวิตหรือการพัฒนา ทำอย่างไรบ้าง
- ผลจากการพัฒนาที่เกิดขึ้น

หน่วยงานเกี่ยวข้อง

ส่วนกลาง - สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน.กปร.) โทร 02447 8500-6 / กระทรวงมหาดไทย

ส่วนภูมิภาค - ผู้ว่าราชการจังหวัด

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)

: สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์

: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

: สำนักนโยบายและแผนพลังงาน

: สำนักประชาสัมพันธ์เขต 6

ประเด็นที่ 2 โครงการแปรรูปผักตบชวาเพื่อแก้ปัญหาอย่างยั่งยืน

ความเป็นมา/ปัญหา

ผักตบชวาเป็นปัญหาสำคัญที่หลายประเทศทั่วโลกต่างหาวิธีกำจัดให้หมดไปจากแหล่งน้ำของตน รวมทั้งประเทศไทยที่ภาครัฐทุกยุคทุกสมัยต่างพยายามแก้ไขปัญหานี้ เนื่องจากผักตบชวาเป็นพืชที่มีความอดทนต่อสภาพแวดล้อมแทบทุกรูปแบบ จึงสามารถแพร่พันธุ์ได้อย่างรวดเร็วสามารถขยายพันธุ์จาก 10 ต้น เป็น 1 ล้านต้น ภายใน 1 ปี เมื่ออยู่ในสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์ ก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ เช่น ทำให้แหล่งน้ำตื้นเขิน และทำให้น้ำระเหยเร็วขึ้น 3 - 5 เท่า เป็นอีกสาเหตุหนึ่งของการเกิดภาวะภัยแล้งนอกจากนี้ยังกีดขวางการระบายน้ำ ลดอัตราการไหลของน้ำในฤดูน้ำหลาก ทำให้เกิดภาวะน้ำท่วมบึงแสงแดดทำให้พืชใต้น้ำไม่สามารถสังเคราะห์แสงได้ และมีผลให้ปริมาณออกซิเจนในน้ำลดลง ส่งผลกระทบต่อสัตว์น้ำ และก่อให้เกิดน้ำเน่าเสีย จนทำให้ระบบนิเวศน์ใต้น้ำเสียหาย อุปสรรคต่อการสัญจรทางน้ำ การคมนาคมขนส่ง การเกษตร ทำลายแหล่งน้ำอุปโภคบริโภค แหล่งอาหาร ก่อให้เกิดปัญหาในวงกว้างทั้งการชลประทาน การไฟฟ้าพลังน้ำ การประมง การกสิกรรม การสาธารณสุข เกิดโรคภัยไข้เจ็บตามมา ทำให้รัฐบาลต้องเสียงบประมาณเป็นจำนวนมาก ในการกำจัดผักตบชวา เป็นประจำทุกปี แต่ไม่สามารถกำจัดได้ทันตามอัตราการขยายพันธุ์ของผักตบชวาและล้วนเป็นการแก้ไขปัญหาลเฉพาะหน้าไม่ก่อให้เกิดความยั่งยืน และประชาชนต่างได้รับผลกระทบซ้ำซากเป็นประจำทุกปี

นโยบาย/การแก้ปัญหา

การแก้ปัญหาระยะเร่งด่วน รัฐบาลได้เห็นความสำคัญโดยแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการบูรณาการแก้ไขปัญหามผักตบชวา เพื่อกำหนดแนวทาง ทิศทางการดำเนินงาน และติดตามผลการดำเนินงานในภาพรวม และคณะทำงานขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหามผักตบชวา ระดับกระทรวงเพื่อติดตามความคืบหน้า และเร่งรัดการแก้ปัญหาให้ทันต่อสถานการณ์ และคณะทำงานเพื่อปฏิบัติการแก้ไขปัญหามผักตบชวา ระดับจังหวัด ซึ่งเป็นส่วนปฏิบัติในการแก้ปัญหามผักตบชวาในพื้นที่ที่กำลังส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม ทั้งปัญหาน้ำเสีย อุปสรรคการสัญจรทางน้ำ และการขัดขวางการระบายน้ำ ซึ่งรัฐบาลให้ความสำคัญในการพัฒนาแหล่งน้ำและเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการน้ำ เพื่อไม่ให้กระทบต่อระบบไปการจัดการน้ำ ทั้งในฤดูแล้งและฤดูฝนที่กำลังมาถึง

จากนั้นการมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยจัดตั้ง “ชมรมคนริมน้ำ” ในพื้นที่แหล่งน้ำที่มีผักตบชวาทั้งหมดทั่วทุกพื้นที่ เพื่อช่วยเฝ้าระวังไม่ให้ปริมาณผักตบชวาในพื้นที่สะสมจนเกิดเป็นปัญหา โดยมีผู้นำชุมชน ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ทหาร และตำรวจ เข้าร่วม และควรจัดให้มีบุคลากรเพื่อสร้างองค์ความรู้ให้แก่ชุมชนในการกำจัดผักตบชวาหรือนำผักตบชวาไปใช้ประโยชน์ นอกจากนี้ยังมอบให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยเกษตรตำบลมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบข้อมูลและตระหนักถึงความสำคัญในการดำเนินการแก้ไขปัญหามผักตบชวา หากไม่มีการดำเนินการแก้ไขอย่างจริงจังจะเกิดผลเสียอย่างไร ซึ่งเมื่อประชาชนทราบและเข้าใจแล้ว ความร่วมมือจากภาคประชาชนย่อมเกิดขึ้นอย่างแน่นอน ปัญหาผักตบชวาที่อยู่ในแหล่งน้ำต่างๆ และแหล่งน้ำของภาคเอกชนก็จะลดลงด้วย

การแก้ไขปัญหาผักตบชวาในพื้นที่ลำนํ้าทั่วประเทศอย่างยั่งยืน รัฐบาลจึงมีนโยบายและข้อสั่งการ ในการแก้ไขปัญหาเปลี่ยนผักตบชวาที่ไร้ค่ามาเป็นสินค้าที่หลากหลาย เพื่อเพิ่มมูลค่า สร้างอาชีพและรายได้ ให้กับราษฎรโดยน้อมนำ “ศาสตร์พระราชา” (เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา) มาเป็นหลักคิดด้วยการสร้างการรับรู้ และความเข้าใจด้วยการให้ความรู้แก่ประชาชนให้ทราบถึงปัญหาและผลกระทบของผักตบชวา เข้าแก้ไขปัญหา ในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง และนำหลักวิชาการ ความรู้ในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ มาแปรรูป พัฒนา ผักตบชวาจากวัชพืช ให้กลายเป็นสินค้าสร้างรายได้ โดยอาศัย “พลังประชารัฐ” มาเป็นกลไกในการปฏิบัติ โดยอาศัยการบูรณาการ ร่วมกับทุกภาคส่วน ระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองท้องถิ่น และประชาชนในการขุดลอก เก็บผักตบชวา นักวิชาการมหาวิทยาลัยศึกษาการนำผักตบชวามาแปรรูปและใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ อย่างคุ้มค่า ฝึกอบรม จัดทำโรงงานต้นแบบในการศึกษาดูงาน และฝึกอบรมให้ชุมชน และประชาชนได้เรียนรู้นำไปประยุกต์ใช้ต่อไป ก่อให้เกิดความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาที่ยั่งยืน และประยุกต์ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชนพื้นที่และ สถานการณ์ อย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งรณรงค์สร้างจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น และเพื่อให้ เห็นถึงการแก้ไขปัญหาที่เป็นรูปธรรม รัฐบาลจึงจัดตั้งโรงงานต้นแบบ กำจัดผักตบชวด้วยนวัตกรรมการแปรรูป จำนวน 5 แห่ง ในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา นครพนม ศรีสะเกษ พิจิตรและพัทลุง โดยจะเป็นโรงงานแปรรูป สร้างมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนและเป็นศูนย์เรียนรู้ควบคู่กันไป

ผลเชิงประจักษ์ของการแก้ไขปัญหา

จังหวัดศรีสะเกษหนึ่งในจังหวัดที่ตั้งโรงงานต้นแบบ ได้ร่วมกับหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 53 สำนักงานพัฒนาภาค 5 ได้นำผักตบชวาวัชพืชไร้ค่ามาแปรรูปเป็นสินค้าเพื่อเพิ่มมูลค่า โดยน้อมนำ “ศาสตร์ พระราชา” มาเป็นแนวทางในการแก้ปัญหายั่งยืน เพื่อให้เข้ากับวิถีชีวิตของชุมชน พื้นที่ และสถานการณ์ ผ่านโครงการ “ประชารัฐร่วมใจ กำจัดผักตบชวา แปรรูปเป็นสินค้า” ซึ่งเป็นวิธีการกำจัดผักตบชวาในรูปแบบ นำมาใช้ประโยชน์ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยนำคุณสมบัติด้านที่มีประโยชน์ของผักตบชวา เช่น อุดมไปด้วยแร่ธาตุเพราะดูดซับน้ำได้ดี มีกากใยเป็นจำนวนมากเมื่อแห้งตัว จากคุณสมบัติดังกล่าว สามารถนำมาแปรรูปเป็นสินค้าที่หลากหลาย เป็นการสร้างอาชีพและรายได้ให้กับราษฎรในพื้นที่ รวมทั้ง เป็นการลดงบประมาณของรัฐบาล ในการลอกผักตบชวาเป็นประจำทุกปี แก้ปัญหาแหล่งน้ำตื้นเขิน ภาวะภัยแล้ง มลภาวะทางน้ำ การสัญจรทางน้ำ และสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่าง ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และประชาชนในพื้นที่ เพื่อขยายผลไปสู่ความเป็นชุมชนเข้มแข็ง มีความมั่นคง มั่งคั่ง

ผลจากการดำเนินงานก่อให้เกิด “บ้านผักตบชวา หลังแรกของโลก” ซึ่งเป็นบ้านที่นำเอาผักตบชวา มาแปรรูป ทำเป็นอุปกรณ์ในการก่อสร้างบ้าน ทั้งฝ้าเพดาน อิฐบล็อก ประสาน เฟอร์นิเจอร์ วอลเปเปอร์ 3 มิติ นาฬิกาเป็นบ้านที่มีคุณภาพดี แต่ราคาถูกลงมาก นับเป็นบ้านที่ทำมาจากผักตบชวาหลังแรกของโลก และเป็นบ้าน ที่เกิดจากนำองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีประยุกต์กับองค์ความรู้และช่างฝีมือท้องถิ่น และ การดำเนินงานในรูปแบบ “ประชารัฐ” ทั้งการสนับสนุนอุปกรณ์ กำลังพลจากภาครัฐ องค์ความรู้หลักวิชาการ จากมหาวิทยาลัย องค์กรภาคเอกชน และความร่วมมือจากชุมชนในพื้นที่ ก่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาอย่างถูกต้อง ตรงจุด และยั่งยืนตามแนวทางแห่ง “ศาสตร์พระราชา”

ประโยชน์ (ต่อใคร/อย่างไร)

1. ประชาชนมีแหล่งน้ำในการอุปโภค บริโภคที่สะอาดและเพียงพอตลอดทั้งปีมีคุณภาพชีวิตที่ดี
2. เกษตรกร ชาวประมง และผู้ประกอบการอาชีพที่มีน้ำเพียงพอ อุดมสมบูรณ์ มีระบบนิเวศน์ สมบูรณ์ก่อให้เกิดความมั่นคงในการประกอบอาชีพ
3. เกิดการสร้างอาชีพ และรายได้ของประชาชน จากการเข้ารับการฝึกอบรม และพัฒนาทักษะ ในการนำผักตบชวามาผลิตเป็นสินค้า
4. ประชาชนตระหนักถึงผลเสียและผลกระทบที่เกิดจากปัญหาผักตบชวาในแหล่งน้ำของตน ก่อให้เกิดความร่วมมือ ร่วมใจในการป้องกันและรักษาแหล่งน้ำของชุมชนไม่ปล่อยให้ปัญหาลุกลามจนเกิดผลเสีย
5. เกิดการบูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วนในการรักษาลำน้ำให้สะอาด สมบูรณ์และ แก้ปัญหาอย่างยั่งยืน
6. ปัญหาจากผักตบชวาในลำน้ำทั่วประเทศ เช่น ภาวะน้ำท่วมขัง น้ำแล้ง น้ำเน่าเสีย การกีดขวาง เส้นทางคมนาคม ปัญหาด้านสุขภาพอนามัย ได้รับการแก้ไข และ
7. ภาครัฐสามารถนำงบประมาณมาใช้ในการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ ที่สำคัญเร่งด่วน โดยไม่ต้องนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาซ้ำซากจากผักตบชวาในลำน้ำ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ส่วนกลาง - กระทรวงมหาดไทย
- หน่วยบัญชาการพัฒนากองทัพไทย
- ส่วนภูมิภาค - สำนักงานจังหวัด 76 จังหวัด
- หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 53 สำนักงานพัฒนาภาค 5 หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา

ต.สำโรง อ.อุทุมพรพิสัย จ.ศรีสะเกษ โทรศัพท์ 045919849

ที่มา : สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

: หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 53 สำนักงานพัฒนาภาค 5 หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา

: ฐานเศรษฐกิจ, กรรมการอำนวยการบูรณาการแก้ไขปัญหาผักตบชวาลง 6 เดือน,

<http://www.thansettakij.com/content/135396> ค้นเมื่อ 2 พฤษภาคม 2562

โครงการประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ ความเข้าใจ การเมืองการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ความเป็นมาและปัญหา

ตั้งแต่รัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวประเทศไทย (ร.7) เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2475 ประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์เป็นระบอบประชาธิปไตย โดยเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2475 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช 2475 ซึ่งถือเป็นรัฐธรรมนูญฉบับถาวรฉบับแรกของประเทศไทย ซึ่งนับจากวันที่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ประเทศไทยได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญมาแล้วทั้งสิ้น 20 ฉบับ ฉบับปัจจุบันคือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 จำนวน 279 มาตรา ประกาศใช้เมื่อวันที่ 6 เมษายน 2550 เป็นฉบับแรกในสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร (รัชกาลที่ 10)

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

ปัจจุบันประเทศไทยปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยมีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดที่ใช้ในการปกครองประเทศ (รัฐธรรมนูญ (Constitution) หมายถึงกฎหมายสูงสุดในการจัดการปกครองรัฐ/ประเทศ) รัฐธรรมนูญจึงถือเป็นกฎหมายแม่บทที่กำหนดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและรัฐ สิทธิเสรีภาพและหน้าที่ของบุคคล อำนาจหน้าที่ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรต่าง ๆ ของรัฐ ฯลฯ เช่น เราคงจะไม่พูดถึงการเลือกตั้งในรัฐธรรมนูญ ถ้าหากเราไม่เชื่อในหลักการเบื้องต้นว่ามนุษย์เราเท่าเทียมกันและไม่มีใครกำหนดเป็นผู้ปกครองเหนือผู้อื่นได้ถ้าบุคคลอื่น ๆ ไม่ยินยอม และเพราะฉะนั้นจึงต้องมีการเลือกตั้ง เป็นต้นจึงกล่าวได้ว่า “รัฐธรรมนูญ” เป็นกฎกติกาของประเทศที่มีฐานะความสำคัญสูงสุดที่ใช้เป็นเครื่องนำทางให้ประเทศเป็นไปอย่างมีระเบียบและยังประโยชน์สูงสุดให้เกิดแก่ประชาชน

ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน (ปี 2560) มีความแตกต่างจากรัฐธรรมนูญฉบับก่อนๆ ในประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อประชาชน คือ สิทธิของประชาชนที่จะมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในกระบวนการกำหนดนโยบาย ออกกฎหมาย ที่จะมีผลกระทบต่อตัวเอง เช่น

มาตรา 43 บุคคลและชุมชนมีสิทธิเข้าชื่อกันเพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานรัฐ ให้ดำเนินการที่จะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนหรือชุมชน หรืองดเว้นไม่ดำเนินการสิ่งที่จะก่อผลเสีย และหน่วยงานรัฐต้องพิจารณาข้อเสนอแนะโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพิจารณาด้วย

ตามมาตรา 133 ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า 10,000 คนสามารถเข้าชื่อกันเพื่อเสนอกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพของประชาชนและหน้าที่ของรัฐต่อสภาผู้แทนราษฎรได้

ตามมาตรา 254 ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิเข้าชื่อกันเพื่อเสนอข้อบัญญัติหรือเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นได้ โดยรัฐธรรมนูญยังไม่ได้กำหนดจำนวนรายชื่อที่ต้องใช้ไว้ ซึ่งอาจแตกต่างกันไปตามท้องถิ่น และจะต้องมีกฎหมายออกมากำหนดหลักเกณฑ์ต่อไป

ตามมาตรา 256 ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า 50,000 คนสามารถเข้าชื่อกันเพื่อเสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญได้

ประเด็นสำคัญที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์

สิทธิและหน้าที่ของประชาชนภายใต้รัฐธรรมนูญ (ฉบับปี 2560)

หลักการประชาธิปไตยที่สำคัญประการหนึ่ง คือ หลักสิทธิและเสรีภาพ รัฐธรรมนูญของเราจึงมีบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย ไว้เพื่อเป็นหลักประกันว่ารัฐจะรับรองและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน และในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ก็ได้มีการนำเรื่องสิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย มาบัญญัติไว้ในหมวด 3 มาตรา 25 – 49

สิทธิ หมายถึง ประโยชน์ที่กฎหมายรับรองและให้ความคุ้มครองป้องกัน เช่น สิทธิในชีวิตและร่างกาย มิให้ใครมาทำร้ายทรมานเรา หรือสิทธิในทรัพย์สิน หากมีใครมารุกล้ำ หรือเอาทรัพย์สินของเราไปโดยไม่ได้รับอนุญาต ก็จะถือว่า ละเมิดสิทธิ ทำผิดกฎหมาย

สำหรับเสรีภาพนั้น หมายถึง ความเป็นอิสระของคนเราที่จะทำ หรือ ไม่ทำอะไรก็ได้ การใช้เสรีภาพต้องอยู่ในขอบเขต เช่น เรามีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น ก็ต้องไม่พูดให้ร้ายคนอื่น หรือมีเสรีภาพในการประกอบอาชีพ แต่ไปค้ายาเสพติด ก็ถือว่าทำผิดกฎหมาย

ดังนั้น การรักและหวงแหนสิทธิเสรีภาพของเรา ต้องเคารพสิทธิ เสรีภาพของคนอื่น โดยไม่ฝ่าฝืนกฎหมาย และไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของสังคมด้วย

ประชาชนที่โดนละเมิดสิทธิเสรีภาพ ย่อมได้รับการเยียวยา เพราะแม้ว่ารัฐธรรมนูญมีบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพ เพื่อเป็นหลักประกันว่ารัฐจะรับรองและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน แต่การละเมิดสิทธิ เสรีภาพก็ยังมีอยู่ โดยที่บางครั้งผู้ได้รับความเสียหายเดือดร้อน ไม่สามารถเรียกร้องความเป็นธรรม เพราะไม่ทราบว่าเป็นความผิดของใคร หรือไม่สามารถ นำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้ รวมถึงบางคนต้องตกเป็นแพะ ต้องติดคุก ติดตะราง ทั้งที่ไม่ได้กระทำความผิด รัฐธรรมนูญจึงบัญญัติไว้ในมาตรา 25 ให้บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือ เสรีภาพ สามารถยกบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญใช้สิทธิทางศาลหรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในศาลได้ รวมทั้งผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการถูกละเมิดสิทธิ หรือ เสรีภาพหรือการกระทำความผิดทางอาญาของบุคคลอื่น มีสิทธิที่จะได้รับการเยียวยาหรือความช่วยเหลือจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

นอกจากนี้ สิทธิหนึ่งตามรัฐธรรมนูญที่ประชาชนควรรู้ คือ สิทธิในการร้องทุกข์ต่อหน่วยงานของรัฐ หากประชาชนถูกละเมิดสิทธิหรือได้รับความเสียหายเดือดร้อน สามารถไปร้องเรียน/ร้องทุกข์ต่อหน่วยงานของรัฐ กรณีมีการพิจารณาที่ล่าช้าหรือไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐ รัฐธรรมนูญจึงบัญญัติไว้ในมาตรา 41 ให้บุคคลและชุมชนมีสิทธิเสนอเรื่องราวร้องทุกข์ต่อหน่วยงานของรัฐและได้รับแจ้งผลการพิจารณาโดยรวดเร็ว ทั้งยังให้สิทธิในการฟ้องหน่วยงานของรัฐให้รับผิดชอบเนื่องจากการกระทำ หรือการละเว้นการกระทำของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงาน ของรัฐอีกด้วย

ทั้งนี้ ในฐานะปวงชนชาวไทยซึ่งอยู่ภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ นอกจากจะประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นพลเมืองตามวิถีประชาธิปไตย กล่าวคือ 1. เคารพ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ 2. เคารพสิทธิ เสรีภาพ และกฎกติกาของสังคม และ 3. รับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น สังคม และประเทศชาติแล้ว รัฐธรรมนูญได้กำหนดให้ปวงชนชาวไทยมีหน้าที่อีก 10 ประการ ที่คนไทยทุกคนต้องยึดถือและปฏิบัติตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ (มาตราที่ 50) ดังต่อไปนี้

(1) พึงรักษารักษาไว้ซึ่งชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(2) ป้องกันประเทศ พึงรักษารักษาเกียรติภูมิผลประโยชน์ของชาติและสาธารณสมบัติของแผ่นดิน รวมทั้งให้ความร่วมมือในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(3) ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

(4) เข้ารับการศึกษาอบรมในการศึกษาภาคบังคับ

(5) รับราชการทหารตามที่กฎหมายบัญญัติ

(6) เคารพและไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น และไม่กระทำการใดที่อาจก่อให้เกิดความแตกแยกหรือเกลียดชังในสังคม

(7) ไปใช้สิทธิเลือกตั้งหรือลงประชามติอย่างอิสระโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของประเทศเป็นสำคัญ

(8) ร่วมมือและสนับสนุนการอนุรักษ์และคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งมรดกทางวัฒนธรรม

(9) เสียภาษีอากรตามที่กฎหมายบัญญัติ

(10) ไม่ร่วมมือหรือสนับสนุนการทุจริตและประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ

ที่มา : คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เว็บไซต์ cdc.parliament.go.th

: สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/elaw_parcy/ewt_dl_link.php?nid=1728

: สารานุกรมเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ ชุด สิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ของปวงชนชาวไทย

https://www.ect.go.th/lamphun/ewt_dl_link.php?nid=483

: รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

โครงการประชาสัมพันธ์สร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งท้องถิ่น

ประเด็นสำคัญที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์

ความสำคัญและสิทธิในการพัฒนาชุมชนของตนประโยชน์ต่อชุมชนและประชาชน

การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นรูปแบบการปกครองที่จำเป็นและมีความสำคัญในทางการเมือง การปกครองของชุมชนต่าง ๆ เป็นการส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองเพื่อการตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน จะได้เกิดความสะดวก รวดเร็ว และตรงกับประสงค์ของชุมชนนั้น ๆ

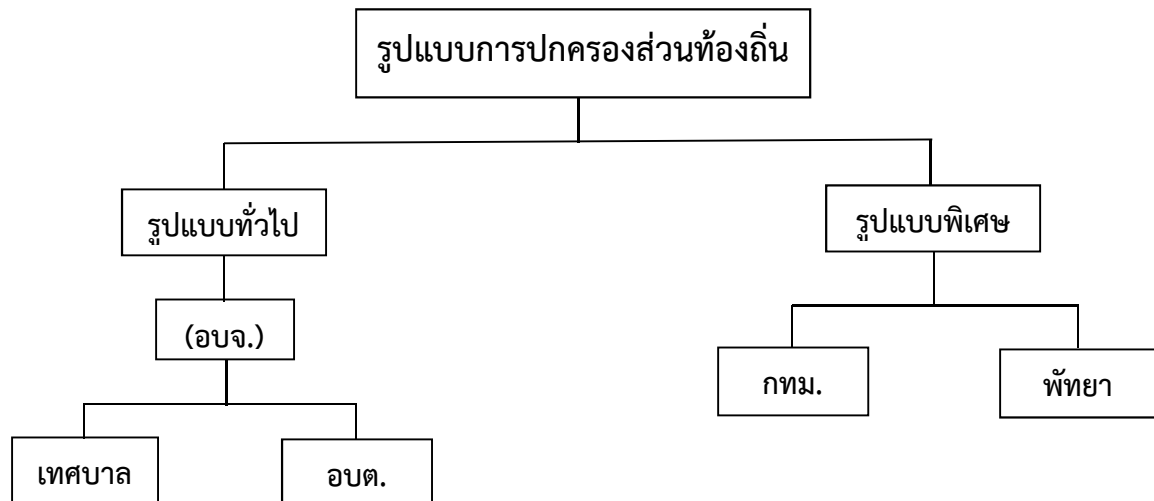
เดิมการบริหารประเทศยังไม่มี การแบ่งการปกครองเป็นส่วนท้องถิ่น ทุกอย่างรวมอยู่ที่ส่วนกลาง โดยมีรัฐบาลเป็นหลักในการบริหารการปกครองในภาพรวมทั้งหมดของประเทศ ทำให้ไม่สามารถที่จะดูแล แก้ไขปัญหา รวมทั้งบริหารได้อย่างทั่วถึง หรือเกิดความล่าช้าในการดำเนินงานนโยบายที่กำหนดหรือ ดำเนินการอาจจะไม่ตรงต่อความต้องการของแต่ละชุมชน และไม่สามารถจัดสรรงบประมาณในการพัฒนา ได้อย่างเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ แม้แต่บุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ดำเนินงานก็ไม่สามารถให้บริการได้อย่างทั่วถึง จนทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในการพัฒนาพื้นที่ ประชาชนแต่ละจังหวัด ชุมชน ไม่ได้รับการพัฒนาและ ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อคนในชุมชน ที่สำคัญที่สุดคือปัญหาต่าง ๆ กลับไม่ได้รับการแก้ไขหรือแก้ไขไม่ตรงจุด ขาดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่ระหว่างรัฐกับประชาชน สิ่งที่รัฐดำเนินการกลับไม่ตรงกับความต้องการหรือไม่เหมาะสมกับสภาพของชุมชน

ดังนั้นแบ่งส่วนการปกครองประเทศออกเป็น การปกครองท้องถิ่น เป็นการกระจายอำนาจ ให้ประชาชนมีบทบาทและให้ความสำคัญในการปกครองตนเองอันเป็นเป้าหมายสูงสุดของระบอบประชาธิปไตย การปกครองท้องถิ่นทำให้ประชาชนเข้าถึงบริการรัฐได้ง่ายขึ้น สามารถสนองตอบต่อความต้องการและ ลดปัญหาของประชาชนลงได้อย่างตรงจุด ทัวถึง และรวดเร็วกว่าเกิดความเท่าเทียมกันมากขึ้นของพลเมือง ทั้งประเทศ จากการกระจายทรัพยากรของชาติ และระบบเขตเขตประชาชนมีสิทธิปกครองตนเอง มีอำนาจออก ข้อบังคับเป็นกฎหมายของท้องถิ่นภายใต้ขอบเขตของกฎหมายแม่บทประชาชนสัมผัสได้ถึงความเป็นประชาธิปไตย ผ่านการเลือกตั้ง มีความรู้การเมืองมากขึ้นได้ร่วมตัดสินใจ รวมทั้งมีส่วนร่วมในการบัญญัติกฎระเบียบ ที่มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ และที่สำคัญมีส่วนตรวจสอบผู้นำและผู้บริหารท้องถิ่น ทำให้มีความกระตือรือร้น ตื่นตัว และรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของการปกครองนอกจากนี้เยาวชนได้มีโอกาสเรียนรู้และได้รับประสบการณ์ จากประชาธิปไตยใกล้บ้าน แคมป์เอื้อมส่งผลให้เกิดความต่อเนื่องยั่งยืนของระบบประชาธิปไตยต่อไป

การปกครองท้องถิ่นยังเป็นการพัฒนาและฝึกฝนผู้นำและคณะทำงานในการบริหารจัดการพื้นที่ และการปกครองแบบประชาธิปไตยที่อาจก้าวสู่การทำงานในระดับชาติต่อไป เช่นผู้นำและคณะต้องปรับตัวเสมอ เพราะปัญหาและความต้องการของประชาชนมีความเป็นพลวัตรที่ผู้นำจะต้องตระหนัก รวมทั้งเรื่องกฎระเบียบ ที่อาจต้องปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมตามด้วย

รูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่น

แนวความคิดในการปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนวัตถุประสงค์ทางการปกครองของรัฐบาล ในอันที่จะรักษาความมั่นคงและความผาสุกของประชาชน ยึดหลักการกระจายอำนาจปกครอง และเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตย โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง สำหรับการปกครองท้องถิ่นของไทย ในปัจจุบัน มี 2 รูปแบบด้วยกันคือ

1. รูปแบบการปกครองท้องถิ่นทั่วไปคือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการจัดตั้งขึ้นโดยมีลักษณะหรือองค์ประกอบให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ คือ จะมีกฎหมายกำหนดวิธีการในการจัดตั้งรูปแบบการบริหารจัดการ อำนาจหน้าที่ วิธีการในการจัดทำบริการสาธารณะ การบริหารงานบุคคล การคลังและงบประมาณเป็นแบบแผนเดียวกันทั่วประเทศขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไปมีอยู่ 3 ประเภท ได้แก่

(1) องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) มีโครงสร้างการบริหาร คือ สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้กำกับดูแล

(2) เทศบาล มีโครงสร้างการบริหาร คือ สภาเทศบาล และนายกเทศมนตรี โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้กำกับดูแลเทศบาลแยกเป็น 3 ประเภทคือ เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง หรือเทศบาลนคร

(3) องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) มีโครงสร้างการบริหาร คือ สภาองค์การบริหารส่วนตำบล และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีนายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแล

2. รูปแบบการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ คือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีลักษณะหรือองค์ประกอบบางประการแตกต่างไปจากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทั่ว ๆ ไป สืบเนื่องมาจากลักษณะเฉพาะของท้องถิ่นนั้น ๆ เอง เช่น เป็นท้องถิ่นที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจมาก เป็นท้องถิ่นที่มีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น หรือเป็นท้องถิ่นที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงมีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก โดยมีฐานะเป็นทบวงการเมือง และนิติบุคคล โดยในประเทศไทยมีอยู่ 2 แห่งคือ

(1) กรุงเทพมหานคร มีโครงสร้างการบริหาร คือ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สภากรุงเทพมหานคร และสภาเขต

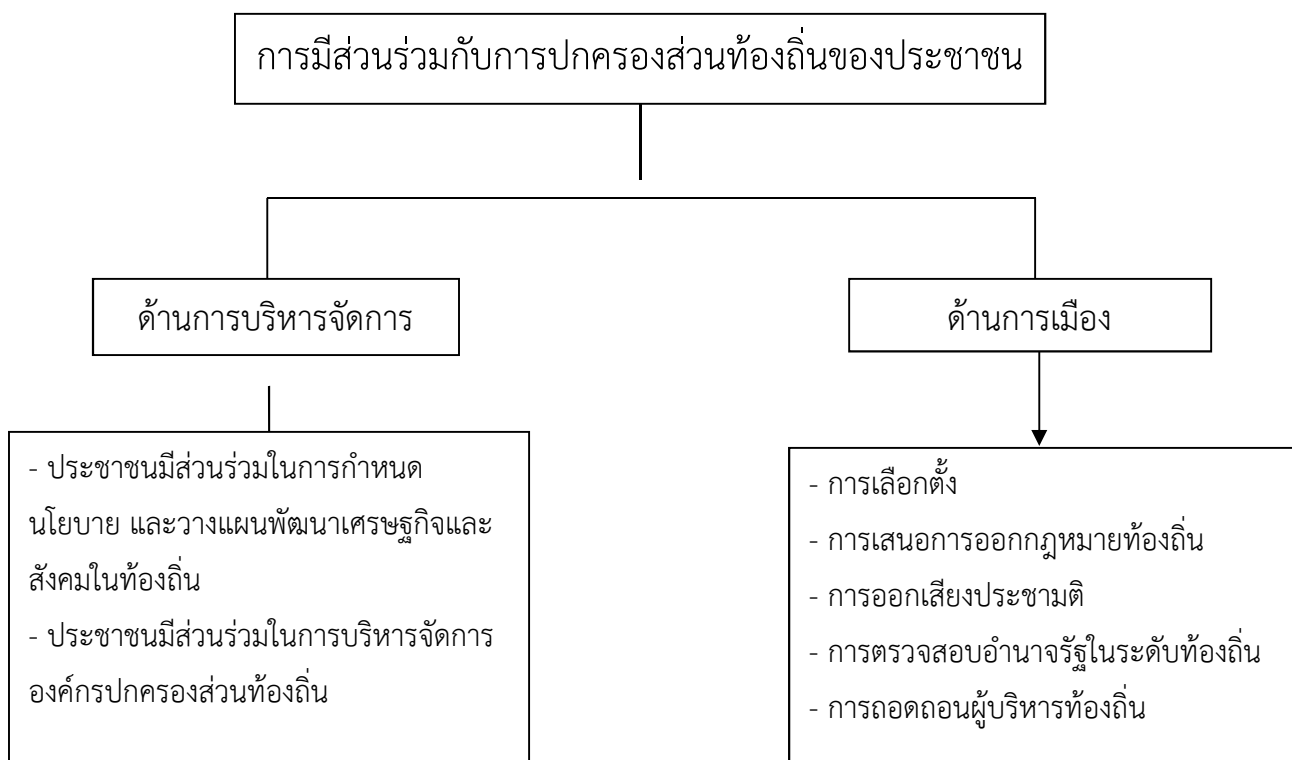
(2) เมืองพัทยามีโครงสร้างการบริหาร คือ สภาเมืองพัทยา นายกเมืองพัทยา

การมีส่วนร่วมของประชาชนกับการปกครองส่วนท้องถิ่น

การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง

- การกระจายอำนาจให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองการบริหาร การตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ รวมถึงการจัดสรรทรัพยากรของชุมชนและของชาติที่จะส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน
- การมีส่วนร่วมในการออกกฎหมายตลอดจนการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจหน้าที่ของรัฐ
- การมีส่วนร่วมของประชาชนมีหลายระดับ ตั้งแต่ระดับร่วมรับรู้ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมตรวจสอบ

ดังนั้น ถ้าหากประชาชนมีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มกระบวนการตัดสินใจในการดำเนินการต่าง ๆ ของท้องถิ่นแล้ว จะทำให้การบริการสาธารณะต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นมากที่สุดการปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องมุ่งเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อบรรลุดัตุประสงค์การเกิดขึ้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือเป็นรากฐานของการพัฒนาประชาธิปไตย การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นทำได้ทั้งในด้านการบริหารจัดการ และด้านการเมือง

การเลือกตั้งท้องถิ่น

เลือกตั้งเมื่อใด

พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2562 กำหนดให้จัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ภายใน 45 วัน นับแต่วันที่สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นดำรงตำแหน่งครบวาระหรือภายใน 60 วัน นับแต่วันที่สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุอื่นนอกจากครบวาระ

ผู้ไม่ไปเลือกตั้งเสียสิทธิอะไรบ้าง

ผู้ที่ไม่ได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและไม่ได้แจ้งเหตุอันสมควร จะเสียสิทธิ 6 ประการ เป็นระยะเวลา 2 ปี นับแต่วันเลือกตั้งครั้งที่ไม่ได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ดังนี้

1. สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา
2. สมัครรับเลือกเป็นกำนันและผู้ใหญ่บ้าน
3. เข้าชื่อร้องขอให้ถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
4. ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองฯ และข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองฯ
5. ดำรงตำแหน่งรองผู้บริหารท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยเลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น ประธานที่ปรึกษาหรือที่ปรึกษาหรือคณะที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น
6. ดำรงตำแหน่งเลขานุการประธานสภาท้องถิ่น ผู้ช่วยเลขานุการประธานสภาท้องถิ่น และเลขานุการรองประธานสภาท้องถิ่น

การมีส่วนร่วมทางการเมืองระหว่างการเลือกตั้ง

1. ติดตามการโฆษณาหาเสียงของผู้สมัครว่าทำผิดกฎหมายเลือกตั้งหรือไม่
2. สังเกตการณ์ทำหน้าที่ของกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง เช่น เปิดหีบบัตรตรงเวลา หรือมีบัตรอยู่ในหีบก่อนเปิดหีบหรือไม่
3. ฝ้าติดตามการนับคะแนนว่ากรรมการมีการอ่านคะแนนถูกต้องหรือไม่ ฯลฯ

การมีส่วนร่วมทางการเมืองหลังการเลือกตั้ง

แม้การเลือกตั้งเสร็จสิ้นไปแล้วแต่ท่านยังสามารถตรวจสอบการทำงานของผู้แทนในระดับท้องถิ่นได้ ดังนี้

1. มีส่วนร่วมในการบริหาร เช่น การเข้ารับฟังการประชุมของสภาท้องถิ่นหรือติดตามประกาศต่างๆของท้องถิ่น รวมทั้งให้ความคิดเห็นในการจัดทำโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ของท้องถิ่น
2. มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ เช่น ติดตามและตรวจสอบการบริหารงานของผู้บริหารท้องถิ่น หรือการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาท้องถิ่น
3. การมีส่วนร่วมทางด้านกฎหมาย เช่น การเข้าชื่อเสนอร่างข้อบัญญัติ หรือแสดงความคิดเห็นเสนอแนะต่อสภาท้องถิ่น

การทุจริตเลือกตั้งส่งผลเสียหายต่อท้องถิ่นอย่างไร

1. ท้องถิ่นสูญเสียงบประมาณ ซึ่งมาจากภาษีของพวกเราในการจัดการเลือกตั้งใหม่
2. ผู้แทนที่เลือกเข้าไปจะโกงเงินภาษี ทำให้ท้องถิ่นไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่
3. ท้องถิ่นไม่ได้รับการพัฒนา ปัญหาที่มีไม่ได้รับการแก้ไข

ผู้แทนท้องถิ่นควรมีลักษณะอย่างไร

1. เป็นคนที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่น รับรู้ปัญหาของท้องถิ่น
2. มีคุณธรรมและรู้จักเสียสละ ไม่เห็นแก่ตัว
3. มีการหาเสียงอย่างสร้างสรรค์ โดยไม่ผิดกฎหมาย
4. เข้าถึงประชาชนในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ เข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นและนำมาแก้ไขโดยเสนอนโยบาย

ที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนและปฏิบัติได้จริง

5. เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

เพื่อร่วมกันพัฒนา

6. เป็นแบบอย่างของการรู้จักรักษาประโยชน์ส่วนรวม
7. มีบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนาประชาธิปไตย
8. ไม่มีพฤติกรรมฝ่าฝืนกฎหมายเลือกตั้ง เช่น แจกเงินหรือสิ่งของ

ประโยชน์ของการปกครองท้องถิ่น

1. การปกครองท้องถิ่นทำให้ประชาชนรู้จักท้องถิ่นการปกครองตนเอง (Self Government)

มีส่วนร่วมในการปกครอง

2. ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ เนื่องจากท้องถิ่นมีความแตกต่างกันไม่ว่าทางสภาพภูมิศาสตร์ ทรัพยากร ประชาชน ความต้องการ และปัญหาย่อมต่างกันออกไป ผู้ที่ให้บริการหรือแก้ไขปัญหาให้ถูกจุดและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนได้เป็นอย่างดีก็คือหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั่นเอง

3. เป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เป็นการฝึกสอนการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชน ให้ประชาชนรู้สึกว่ามีส่วนได้ส่วนเสียในการปกครอง การบริหารท้องถิ่น เกิดความรับผิดชอบ และห่วงใยต่อประโยชน์อันพึงมีต่อท้องถิ่นที่ตนอยู่อาศัยอันจะนำมาซึ่งความศรัทธาเลื่อมใสในระบอบการปกครองประชาธิปไตย

4. ผู้บริหารท้องถิ่นที่ได้รับเลือกตั้ง สามารถนำนโยบายในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในพื้นที่ได้อย่างตรงจุด รับผิดชอบบริหารท้องถิ่นโดยอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากประชาชน รับฟังเสียงประชาชน และมุ่งมั่นปฏิบัติงานตามที่ได้ประกาศนโยบายไว้ และตระหนักถึงวิถีทางประชาธิปไตยที่ประชาชนสามารถออกเสียงประชามติ (Reference) ถอดถอน (Recall) สมาชิกสภาท้องถิ่นผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่มีพฤติกรรมร้ายผิดปกติต่อไปในทางทุจริต ส่งผลให้ผู้บริหารท้องถิ่นและประชาชนเกิดความสำนึกในความสำคัญของตนเองต่อท้องถิ่น และมีส่วนรับรู้ถึงปัญหาและแก้ไขปัญหาท้องถิ่นของตน

5. การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล เป็นหลักสำคัญของการกระจายอำนาจ เนื่องจากภารกิจของรัฐบาลมีอยู่อย่างกว้างขวาง ทั้งนี้การแบ่งเบาภาระจะทำให้รัฐบาลมีเวลาที่จะดำเนินการในเรื่องที่สำคัญ อันเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติโดยรวม และมีความคล่องตัวในการดำเนินงานของรัฐบาลจะมีมากขึ้น

6. การจัดเก็บภาษีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นมีการแบ่งงานชัดเจนระหว่างนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร ก่อให้เกิดดุลยภาพในสังคม และเป็นการจัดระบบเผด็จการอย่างได้ผล

7. การปกครองท้องถิ่นเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมืองและการบริหารของประเทศในอนาคต ผู้นำหน่วยการปกครองท้องถิ่นย่อมเรียนรู้ประสบการณ์ทางการเมือง การเลือกตั้ง การสนับสนุนจากประชาชนในท้องถิ่นย่อมเป็นพื้นฐานที่ดีต่ออนาคตทางการเมืองของตน และยังฝึกฝนทักษะทางการบริหารงานในท้องถิ่นอีกด้วย

8. การปกครองท้องถิ่นโดยยึดหลักการกระจายอำนาจ ทำให้เกิดการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเองทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งโทรศัพท์ : 0 2141 8888 โทรสาร 0 2143 8510

อีเมล dav@ect.go.th เว็บไซต์ www.ect.go.th

- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดทุกจังหวัด

ที่มา : สำนักคณะกรรมการการเลือกตั้ง, การเลือกตั้งท้องถิ่น, <https://bit.ly/2KJYUrg>

: สำนักวิชาการ, สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, การมีส่วนร่วมของประชาชนกับการปกครองท้องถิ่น, <https://bit.ly/2Xb9mP7>

: นภาจรี จิระนนท์ประวัติ, การปกครองท้องถิ่นประชาธิปไตยใกล้มือประชาชนบทความฉบับที่ 2, หลักสูตร “หลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย” รุ่น 2, <https://bit.ly/2WrpCqW>

: เอกพลณัฐ ญัฐพัตนันท์, การเลือกตั้งท้องถิ่น, สถาบันพระปกเกล้า, <https://bit.ly/2WtCY63>, ค้นหาเมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2562

โครงการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมความเชื่อมั่นนโยบายภาครัฐ

ประเด็นสำคัญที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์

- ประเด็นที่ 1 ประมงผิดกฎหมาย
- ประเด็นที่ 2 การแก้ปัญหาหนี้ในระบบ
- ประเด็นที่ 3 การรักษาพยาบาลฉุกเฉิน 72 ชม.

การแก้ไขปัญหาการทำประมงที่ผิดกฎหมาย (IUU)

Content Plan 62

ที่มาของปัญหา

- ไทยไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานสากล
- ไทยขาดประสิทธิภาพในการจัดการประมง
- EU ยกเลิกการนำเข้าสินค้าประมงจากไทย

ติดธงเหลือง IUU ส่งผลต่ออะไร

- สินค้าประมงไม่สามารถส่งออกไปขายในยุโรป
- ไทยเสียมูลค่าการส่งออกเป็นจำนวนมาก
- ไทยเสียภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นของสินค้าประมงในตลาดโลก
- แผนการแก้ปัญหาของไทยส่งผลต่อชาวประมงจำนวนมากที่สูญเสียรายได้

ปลดล็อกแล้วดีขึ้นอย่างไร

- เป็นผู้นำในภูมิภาคในการต่อต้านการประมง IUU
- ภาพลักษณ์ด้านการประมงของไทยดีขึ้นส่งผลต่อความเชื่อมั่นต่อสินค้าประมงและประเทศไทย

ก้าวต่อไปของไทยในเรื่อง IUU

- การจัดตั้งคณะทำงานไทย-สหภาพยุโรป เรื่องการต่อต้านการทำประมงไอยูยู ภาพลักษณ์ด้านการประมงของไทยดีขึ้นส่งผลต่อความเชื่อมั่นต่อสินค้าประมงและประเทศไทย
- การจัดตั้งคณะทำงานร่วมอาเซียนเพื่อป้องกันและปราบปรามการทำประมงไอยูยู หรือ ASEAN IUU Task Force ไทยได้เสนอที่จะผลักดันการจัดทำนโยบายประมงอาเซียน (ASEAN General Fisheries Policy) ให้มีผลเป็นรูปธรรม รวมถึงการจัดตั้งคณะทำงานร่วมอาเซียนเพื่อป้องกันและปราบปรามการทำประมงไอยูยูเพื่อเป็นกลไกการป้องกันการประมงไอยูยูในระดับภูมิภาคด้วยโดยจะจัด workshop ในเดือน เม.ย. 62
- การส่งเสริมการประมงปลอดจากสัตว์น้ำและสินค้าประมงจากการทำประมงไอยูยู หรือ IUU-free Thailand

ประเด็นที่ 1 ประมงผิดกฎหมาย

สถานการณ์ปัญหาและอุปสรรค

เมื่อปี พ.ศ.2558 สหภาพยุโรปประกาศขึ้นบัญชีประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความเสี่ยงที่จะไม่ให้ความร่วมมือในการต่อต้านการทำประมงที่ผิดกฎหมาย (IUU Fishing) ไม่มีการรายงานการต่อต้านการทำประมงผิดกฎหมาย และไร้การควบคุม โดยได้ใบเหลือง (Yellow Card Warning) เนื่องจากประเทศไทยไม่มีการปรับปรุงการดำเนินงานในการแก้ไขปัญหาให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสำคัญตลอดช่วง 4 ปี (2555 – 2558) จากการประกาศขึ้นบัญชีประเทศไทยส่งผลให้ ประเทศไทยไม่สามารถส่งสินค้าประมงไปขายในสหภาพยุโรปได้ ทำให้อุตสาหกรรมประมง และการส่งออกสูญเสียรายได้เป็นมูลค่ามหาศาล และเกิดผลกระทบในวงกว้างตั้งแต่ระดับภาคอุตสาหกรรม จนถึงภาคการประมงของประชาชน

IUU Fishing หรือมาตรการในการป้องกัน ยับยั้ง และจัดการทำประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (Illegal, Unreported and Unregulated Fishing Measures) มีที่มาจากอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 (UNCLOS) ข้อ 61 ที่ว่าด้วยการอนุรักษ์ และข้อ 62 ที่ว่าด้วยการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสัตว์น้ำอย่างยั่งยืน และจรรยาบรรณว่าด้วยการทำประมงอย่างรับผิดชอบ (FAOs Code of Conduct for Responsible Fisheries: CCRF) ซึ่งองค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) กำหนดขึ้นเนื่องจากแหล่งทำการประมงส่วนใหญ่ของโลกกำลังประสบกับปัญหาการลดลงอย่างต่อเนื่องของทรัพยากรสัตว์น้ำ อันมีสาเหตุมาจากการทำประมงกันมากเกินไปจนเกินกว่าธรรมชาติจะผลิตขึ้นทดแทนได้ทัน (over fishing) ซึ่งส่งผลกระทบต่อ การเกิดขึ้นทดแทนของทรัพยากรสัตว์น้ำ ห่วงโซ่อาหาร ความสมดุลของระบบนิเวศทางทะเลและมหาสมุทร ซึ่งในที่สุดจะกระทบต่อความมั่นคงทางอาหารของประชากรโลกในอนาคต

นโยบายรัฐบาล และแนวทางการจัดการกับปัญหา

การประกาศขึ้นบัญชีประเทศไทย และให้ใบเหลืองในการแก้ไขประมงผิดกฎหมาย ได้ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยอย่างรุนแรงทันที ภาคการประมงไม่สามารถส่งออกสินค้าไปยังประเทศคู่ค้าได้ รัฐบาลในเวลานั้นจึงต้องเร่งแก้ไขปัญหา โดยในระยะแรกภาครัฐได้กำหนดให้ลดเวลาการทำประมงลงเฉลี่ยปีละ 220 วัน ซึ่งกรมประมงจะออกใบอนุญาตในการทำประมงให้ กำหนดระยะเวลาครั้งละ 2 ปี (ปี 2559-2560) จากมาตรการแก้ไขปัญหานี้แสดงให้เห็นถึงการแก้ไขปัญหาของประเทศไทย แต่กลับส่งผลกระทบต่อชาวประมงทำให้ออกไปจับปลาได้ลดลงและเมื่อใบอนุญาตทำประมงหมดอายุลงในปลายปี 2560 หยุดทำประมงเพื่อรอต่อใบอนุญาตซึ่งใช้ระยะเวลานาน ชาวประมงจึงขาดรายได้ รวมทั้งสินค้าประมงขาดแคลนและราคาสูงขึ้น

เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน เป็นรูปธรรม และลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากมาตรการต่าง ๆ รัฐบาลจึงได้ให้ความสำคัญและมุ่งแก้ไขปัญหาดังกล่าวเป็นอันดับแรก โดยกำหนดให้มีศูนย์บัญชาการการแก้ไขปัญหาในระดับประเทศขึ้น

โครงการ “ศูนย์บัญชาการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกม.”(ศปมผ.)

มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดมาตรฐาน แนวทางการแก้ปัญหา บริหารจัดการให้การแก้ปัญหาการทำประมงสามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว ยั่งยืน เป็นระบบ และยกระดับมาตรฐานการประมงของไทยให้สอดคล้องกับสากล ออกกฎหมายจับกุมเรือประมงที่ผิดกฎหมายอย่างจริงจัง โดยกำหนดแนวทางการแก้ปัญหาออกเป็น 6 ด้านคือ 1. ด้านกฎหมาย 2.การบริหารจัดการประมง 3.การบริหารจัดการกองเรือ 4.การติดตาม ควบคุม และเฝ้าระวัง (MCS) 5.ด้านการตรวจสอบย้อนกลับ และ 6.ด้านการบังคับใช้กฎหมาย โดยได้ดำเนินการภายใต้แนวทางดังกล่าว ดังนี้

1. การปรับปรุงและพัฒนากฎหมายพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 โดยมีจุดมุ่งหมายหลัก 2 ประการ คือ การแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย และการส่งเสริมอุตสาหกรรมประมงอย่างยั่งยืน โดยดำเนินการภายใต้ 5 มาตรการ คือ ระบบการทำใบอนุญาต (licensing system) ระบบการตรวจสอบเรือประมง การตรวจสอบเรือ ระบบการตรวจสอบย้อนกลับ และการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และมีการนำกฎหมายไปสู่การปฏิบัติ โดยผ่านศูนย์ควบคุมการแจ้งเข้า-ออกเรือประมง (ศูนย์ PIPO) และเจ้าหน้าที่จากกรมประมง, กระทรวงแรงงาน, กรมเจ้าท่า และชุดสหวิชาชีพบังคับใช้กฎหมาย และเพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย ภาครัฐได้จัดทำคู่มือความรู้กฎหมายประมง “ฉบับชาวประมง” ซึ่งขณะนี้ได้ออกเผยแพร่แล้วการขึ้นบัญชีรายชื่อเรือประมง IUU ของประชาคมยุโรป และ RFMO

2. การพัฒนาระบบที่สำคัญ ภาครัฐได้จัดวางระบบใหม่ 2 ระบบ ได้แก่

(1) ระบบติดตาม ควบคุม และเฝ้าระวัง (Monitoring, Control and Surveillance: MCS) ที่ศูนย์ ศปมผ. และกรมประมง โดยในระบบดังกล่าวจะประสานกับศูนย์ท้องถิ่น นอกจากนี้ยังได้ติดตั้งระบบติดตาม ตำแหน่งเรือ (VMS - Vessel Monitoring System) การติดตั้งระบบ VMS ทำให้สามารถติดตามและตรวจสอบเรือประมงที่เกี่ยวข้องกับการทำประมงผิดกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(2) ระบบตรวจสอบย้อนกลับ โดยระบบดังกล่าวทำให้เจ้าหน้าที่และผู้บริโภคสามารถตรวจสอบได้ว่าสินค้า ประมงนั้นมาจากการทำประมงผิดกฎหมายหรือไม่ ระบบตรวจสอบย้อนกลับ ที่มีการวางระบบ E-License พร้อมใช้งานใน 30 มีนาคม 2559 รวมทั้งการพัฒนาระบบจัดระเบียบเรือ / อาชญาบัตร แบบ Real Time และ On Line ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2558 การฝึกอบรมสร้างองค์ความรู้ผู้สังเกตการณ์บนเรือ (Observer On Board) ชุดแรกเมื่อ 4 ธันวาคม 2558ที่ผ่านมา และพร้อมส่งปฏิบัติงานภายในเดือนมกราคม 2559 และโครงการเสริมสร้างขีดความสามารถ เช่น การฝึกอบรมสร้างองค์ความรู้ผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ คู่มือการปฏิบัติงานแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

3. การบังคับใช้กฎหมาย ได้มีการบังคับใช้กฎหมายในเรือประมงและโรงงานแปรรูปสัตว์น้ำ โดยการบังคับใช้กฎหมายในเรือประมงนั้น ได้มีการจัดชุดบูรณาการพิเศษเพื่อตรวจและบังคับใช้กฎหมายในลักษณะสหวิชาชีพ จนถึงปัจจุบันมีการตรวจเรือขนาด 60 ตันกรอสขึ้นไป ทั้งในและนอกลำน้ำไทย ดังนี้ ในประเทศ ตรวจแล้ว จำนวน 474 ลำ คิดเป็นร้อยละ 215 ตามข้อกำหนดของสหภาพยุโรป (EU) นอกน่านน้ำ ตรวจไปแล้ว 53 ลำ จากจำนวน 73 ลำ โดยตรวจพบการกระทำความผิดทั้งในและนอกลำน้ำไทยรวม 90 ราย มีข้อกล่าวหาทำการประมงผิด และกำลังถูกดำเนินการตามกฎหมาย นอกจากนี้มีการประกาศไม่ให้มีการขนย้ายสัตว์น้ำในทะเล ภายในระยะเวลา 180 วัน นับตั้งแต่วันที่ 25 ธ.ค.58 ด้วยความพยายามของรัฐในการปรับสถานะแรงงานต่างด้าวให้ถูกกฎหมาย แรงต่างด้าวสามารถมาจดทะเบียนใบอนุญาตได้ภายในเดือนมีนาคม 2561

4. ความร่วมมือระหว่างประเทศ ประเทศไทยตระหนักดีว่าการต่อสู้กับการทำประมงผิดกฎหมาย ต้องมีการทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดกับ พันธมิตรระหว่างประเทศ ทั้งองค์กรภาครัฐและองค์กรความร่วมมือระหว่างรัฐบาล และภาคีอื่นๆ ที่มีใช้ภาครัฐ ประการแรก การทำ MOUs ด้านการประมงและแรงงาน ซึ่งได้มีการลงนาม หรือ อยู่ในขั้นตอนของการเจรจากับ 13 ประเทศ ตั้งแต่ประเทศเพื่อนบ้านจนถึงประเทศหมู่เกาะแปซิฟิก รวมถึงประเทศ สมาชิกสหภาพยุโรป โดยประเทศไทยได้ลงนาม MOUs ทวิภาคี ในการนำเข้าแรงงาน กับกัมพูชาและเวียดนาม และ ด้านการเกษตรและการประมงกับ ฟิจิ ประการที่สอง องค์กรระหว่างประเทศ เช่น กรีนพีซ, มูลนิธิความยุติธรรม ด้านสิ่งแวดล้อม (EJF) และ องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ได้ให้การยอมรับว่าไทยมีความพยายามในการแก้ปัญหา การทำประมงผิดกฎหมายและยัง ให้ความสำคัญและสนับสนุนระบบการตรวจสอบเรือ รวมถึงการส่งเสริม มาตรฐานแรงงาน

5. การให้ความช่วยเหลือชาวประมงและแรงงานประมงที่ได้รับผลกระทบ รัฐบาลมีความมุ่งมั่น ที่จะช่วยเหลือผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ ยกตัวอย่างเช่น ลูกเรือประมงไทย จำนวน 1,398 ราย ได้กลับคืน สู่ประเทศไทย ในจำนวนนั้นมีผู้ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ จำนวน 54 ราย และได้มีการหารือกับผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เพื่อทำการแบ่งลักษณะเรือประมงในเชิงพาณิชย์และเรือประมงพื้นบ้าน เพื่อช่วยให้ชาวประมงพื้นบ้านยังคงอยู่รอด ในธุรกิจ นอกจากนี้ ร้อยละ 70 ของเรือประมงจำนวน 873 ลำ ที่ส่งคำร้องขอความช่วยเหลือได้รับการสนับสนุน ทางการเงิน และจะดำเนินการเร่งรัดความช่วยเหลือแก่เรือประมงที่เหลือต่อไป ซึ่งมาตรการต่างๆ เหล่านี้ จะช่วยให้ มีการทำประมงที่ถูกกฎหมาย ถูกต้องและ ยั่งยืน และจะไม่ได้รับผลกระทบจากการต่อสู้กับการทำประมงผิดกฎหมาย

ผลจากการแก้ปัญหา

1. EU ประกาศปลดล๊อคธงเหลืองสินค้าและการทำประมงของไทย

จากการดำเนินงานแก้ไขปัญหาค้าประมงผิดกฎหมายของไทยอย่างจริงจัง เป็นรูปธรรม ส่งผลให้สหภาพยุโรป ประกาศปลดล๊อคธงเหลืองสินค้าและการทำประมงของไทย เมื่อวันที่ 8 มกราคม 2562 ทำให้ธุรกิจการค้า การส่งออก สินค้าทางทะเลไปยังประเทศคู่ค้าต่าง ๆ ได้ และสร้างความเชื่อมั่นต่อประเทศไทยในการแก้ไขปัญหาประมง ผิดกฎหมาย นอกจากนั้น ชาวประมงสามารถประกอบอาชีพได้อย่างถูกต้อง สินค้าทางประมงมีคุณภาพ ได้มาตรฐาน ยกระดับคุณภาพชีวิต

โดยการดำเนินการระยะต่อไป ทั้ง EU และประเทศไทย เห็นชอบร่วมกันเกี่ยวกับแผนงานความร่วมมือ เพื่อให้ไทยบรรลุการเป็นประเทศปลอดประมงผิดกฎหมาย หรือไอยูยูฟรี (IUU Free) ได้โดยสมบูรณ์ รวมถึงส่งเสริม ความร่วมมือในระดับอาเซียนเพื่อแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมายร่วมกัน

นอกจากนี้ รัฐบาลไทยยังต้องมีความมุ่งมั่นที่จะทำงานอย่างใกล้ชิดกับ ผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องทั้งหมด รวมทั้ง ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม ในการต่อสู้กับการทำประมงผิดกฎหมาย และเสริมสร้างจิตสำนึกของ การรับผิดชอบร่วมกันในการแก้ปัญหานี้ในทุกภาคส่วน เพื่อปกป้อง และรักษาทรัพยากรทางทะเล และส่งเสริมการประมง อย่างยั่งยืนโดยก้าวต่อไปของไทยคือการมุ่งสู่การเป็นผู้นำในการต่อต้านการทำประมงผิดกฎหมาย IUU Free Thailand

2. ประเทศไทยได้รับรางวัลระดับโลก

ประเทศไทยได้รับรางวัลรองชนะเลิศรางวัล STOP IUU FISHING AWARD เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2562 ซึ่งเป็นรางวัลที่ International MCS Network มอบให้กับบุคคล ผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานของประเทศต่าง ๆ และองค์กรระหว่างประเทศจากทั่วโลก ที่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไข ป้องกันและขจัดปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงานและไร้การควบคุม (IUU) ซึ่งจะมีส่วนส่งเสริมการยกระดับมาตรฐานการทำประมงทั่วโลกให้ก้าวเข้าสู่การประมงอย่างยั่งยืน

การได้รับรางวัลของไทยดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงผลสำเร็จของรัฐบาลไทยในการพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับสัตว์น้ำตลอดห่วงโซ่อุปทาน (ระบบการตรวจสอบสัตว์น้ำตั้งแต่กระบวนการจับ ผลิต ขนส่ง จนถึงมือลูกค้า) มาตลอดระยะเวลากว่า 3 ปี ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทำประมง IUU และควบคุมมิให้มีการนำเข้าและส่งออกสัตว์น้ำที่มาจากการทำประมง IUU ทั้งนี้ เพื่อให้อุตสาหกรรมประมงไทยปราศจากการทำประมง IUU ทั้งระบบ และเพื่อให้กระบวนการผลิตสินค้าประมงของไทยได้คุณภาพมาตรฐานสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ทุกขั้นตอน ซึ่งก่อให้เกิดความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคจากทั่วโลก

หน่วยงานเกี่ยวข้อง

- ส่วนกลาง
 - กรมประมง
 - กรมเจ้าท่า
 - กรมแรงงาน
 - กองทัพเรือ
 - กระทรวงต่างประเทศ
- ส่วนภูมิภาค
 - สำนักงานประมงจังหวัด
 - สำนักงานแรงงานจังหวัด
 - กรมเจ้าท่า

- ที่มา :** กระทรวงการต่างประเทศ, ไทยได้รับรางวัลรองชนะเลิศรางวัล STOP IUU FISHING AWARD ครั้งที่ 3 ด้านการตรวจสอบย้อนกลับสินค้าประมง, <https://bit.ly/30kGt1z> ,ค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2562.
- : กระทรวงการต่างประเทศ, สหภาพยุโรปประกาศปลดใบเหลืองภาคประมงไทย, <https://bit.ly/30oOD1p> ,ค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2562
- : สำนักงานบริหารนโยบายของนายกรัฐมนตรี, ปลด “ใบเหลือง” IUU เพื่อการประมงไทยที่ยั่งยืน, <https://pmdu.soc.go.th/iuu/3920> ค้นเมื่อ 1 มีนาคม 2562
- : รัฐบาลไทย, กรมประมงชี้แจง การดำเนินการเพื่อช่วยเหลือและบรรเทาผลกระทบ ที่เกิดขึ้นกับชาวประมงจากมาตรการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย, <https://bit.ly/30jEvPb> . ค้นเมื่อ 1 มีนาคม 2562

ประเด็นที่ 2 การแก้ปัญหาหนีอกระบบ

สภาพปัญหา

ปัญหานี้นอกระบบ เป็นปัญหาสำคัญที่สะท้อนถึงความเดือดร้อนขั้นพื้นฐานของประชาชน การขาดความรู้ การถูกเอารัดเอาเปรียบ และความเหลื่อมล้ำทางสังคมของประเทศ เนื่องจากผู้ที่เป็นนอกระบบส่วนใหญ่จะเป็นผู้มีรายได้น้อย หรือกลุ่มคนที่ไม่สามารถเข้าบริการทางการเงินต่าง ๆ ได้ เพราะการกู้ยืมเงินในระบบส่วนใหญ่ต้องมีเอกสารหลักฐาน เอกสารค้ำประกันเป็นจำนวนมาก รวมทั้งมีขั้นตอนในการพิจารณาอนุมัติเงินกู้หลายขั้นตอนและใช้เวลานาน แต่ผู้ที่เป็นนอกระบบส่วนใหญ่ต้องการกู้ยืมเงินจำนวนไม่มาก แต่มีการกู้บ่อยครั้ง เช่น กู้ครั้งละ 5,000 บาท ไม่เกิน 10,000 บาท เพื่อนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน การจ่ายค่าเล่าเรียน ค่าที่อยู่อาศัย หรือมีเหตุฉุกเฉินเร่งด่วนที่ต้องใช้จ่ายเงินทันที เช่น เจ็บป่วย ประสบอุบัติเหตุ

เมื่อไม่สามารถเข้าถึงการเงินในระบบ จึงเป็นเหตุให้มีการกู้ยืมเงินนอกระบบ ซึ่งเป็นการกู้ยืมจากเจ้าหนี้ที่ไม่ใช่สถาบันทางการเงิน เป็นการกู้ระหว่างบุคคล หรือเอกชนที่ทำธุรกิจให้กู้ยืมเงิน การกู้ยืมนี้อาจจะมีการทำสัญญาเงินกู้หรือไม่ก็ได้ ขึ้นอยู่กับความพอใจหรือความยินยอมของทั้งสองฝ่าย ลักษณะสำคัญของการกู้นอกระบบส่วนใหญ่ คือ ไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน อัตราดอกเบี้ยสูงกว่าสถาบันการเงินหรือสูงกว่าที่กฎหมายกำหนดและอาจเป็นการคิดดอกเบี้ยไว้ล่วงหน้าร่วมกับเงินต้น แล้วเขียนในสัญญากู้ไม่ตรงกับเงินที่ลูกหนี้ได้รับ

เมื่อไม่มีระเบียบกฎหมาย ไม่มีการติดตามและควบคุมจากทางราชการ เนื่องจากเงื่อนไขการกู้และข้อตกลงต่างๆ ขึ้นอยู่กับความพอใจระหว่างผู้ขอกู้และผู้ให้กู้ ทำให้ลูกหนี้ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้มีรายได้น้อย กลุ่มเกษตรกร ผู้ประกอบอาชีพอิสระ ผู้ใช้แรงงาน ซึ่งส่วนใหญ่ขาดความรู้เกี่ยวกับการทำสัญญา ถูกหลอกถูกเอารัดเอาเปรียบทั้งสัญญาที่ไม่เป็นธรรม เช่น จำนวนเงินในสัญญาสูงกว่าเงินที่ได้กู้ไปจริง การลงนามในกระดาษเปล่าของลูกหนี้ การแก้ไขตัวเลขในสัญญาเงินกู้ เจ้าหนี้หักดอกเบี้ยล่วงหน้า การทำสัญญาเงินกู้ย้อนหลัง และฟ้องบังคับคดีโดยไม่ให้ลูกหนี้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความ ซึ่งทำให้สามารถบังคับคดีได้โดยไม่ต้องทำการฟ้องร้อง

นอกจากถูกเอารัดเอาเปรียบจากสัญญาที่ไม่เป็นธรรมแล้ว ลูกหนี้ส่วนใหญ่มักจะถูกข่มขู่ คุกคาม ถูกทำร้ายร่างกาย จากเจ้าหนี้ที่ใช้ความรุนแรงในการทวงหนี้ มีการคุกคามข่มขู่ต่อชีวิตของประชาชน ส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจและชีวิตความเป็นอยู่ ปัญหานี้นอกระบบนับวันจะทวีความรุนแรงขึ้นและส่งผลให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมามากมาย เช่น ปัญหาครอบครัวแตกแยก ปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด ปัญหาการขายบริการทางเพศ เกิดเป็นปัญหาสังคมตามมามากมาย ถ้าไม่มีเงินจ่ายหนี้ก็จะมีคุกคามข่มขู่ถึงขั้นทำร้ายร่างกาย ยึดทรัพย์สิน ยึดพื้นที่ทำกิน บางรายถึงขั้นเอาชีวิตต้องมีการหนีหนี้เพื่อความอยู่รอด ต้องอพยพย้ายถิ่นฐานหนีหนี้ ในบางรายการทวงหนี้ก็ส่งผลถึงคุณภาพจิตใจถึงกับเจ็บป่วย มีอาการหวาดระแวง ชีวิตไม่มีความสุข

จากปัญหาดังกล่าวรัฐบาลทุกยุคทุกสมัยต่างพยายามมุ่งแก้ไขปัญหานี้ ทั้งการเป็นตัวกลางในการประนีประนอมหนี้ การให้สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำแก่ผู้มีรายได้น้อย การให้เงินช่วยเหลือผ่านกองทุนต่าง ๆ แต่การแก้ไขปัญหานี้กลับไม่ตรงจุดและไม่สามารถบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนได้ เนื่องจากการแก้ไขปัญหานี้แยกส่วนขาดการบูรณาการของหน่วยงานที่รับผิดชอบ ทำให้เกิดข้อมูลและการแก้ไขปัญหานี้ซ้ำซ้อน ล่าช้า ขาดการแก้ปัญหาทั้งระบบตั้งแต่ กฎหมาย การปราบปรามเจ้าหนี้ที่เอารัดเอาเปรียบ การส่งเสริมรายได้และการสร้างวินัยทางการเงินที่ถูกต้องกับลูกหนี้ ส่งผลให้ประชาชนจำนวนมากได้รับความเดือดร้อน เกิดความเหลื่อมล้ำไม่เป็นธรรม ก่อให้เกิดความเสียหายต่อระบบสังคม และเศรษฐกิจของประเทศ

การแก้ไข้ปัญหา

รัฐบาลได้เล็งเห็นปัญหาผลกระทบที่เกิดขึ้นกับประชาชนโดยเฉพาะกลุ่มผู้มีรายได้น้อย และผู้ขาดโอกาสทางสังคม จึงได้กำหนดให้การแก้ไข้ปัญหานี้ของระบบของประเทศเป็นเรื่องเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการ โดยเมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2559 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบหลักการ เรื่อง การบริหารงานเพื่อการแก้ไข้ปัญหานี้ของระบบอย่างบูรณาการและยั่งยืน โดยมอบหมายให้กระทรวงการคลังดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง “บริหารจัดการปัญหานี้ของระบบด้านลูกหนี้และด้านเจ้าหนี้ควบคู่กันไปอย่างเป็นระบบ ครบวงจร และมีความต่อเนื่อง” เพื่อให้เกิดการแก้ไข้ปัญหาอย่างครบวงจร และครบทุกกลุ่มที่เกี่ยวข้อง โดยนโยบายแก้ไข้ปัญหานี้ของระบบอย่างบูรณาการและยั่งยืน ประกอบด้วยแนวทาง 5 ด้าน คือ

1. ดำเนินการอย่างจริงจังกับเจ้าหนี้ของระบบที่ผิดกฎหมายโดยเชิญชวนให้เจ้าหนี้ของระบบเข้ามาร่วมไกล่เกลี่ยประนอมหนี้ และขออนุญาตทำธุรกิจสินเชื่อในระบบให้ถูกต้อง รวมทั้งเร่งรัดการบังคับใช้ พ.ร.บ.ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ.2560 ดังนั้น เจ้าหนี้จะเรียกดอกเบี้ยโหด หรือใช้วิธีบังคับขู่เข็ญให้ใช้หนี้แบบเมื่อก่อนไม่ได้แล้ว

2. เพิ่มช่องทางการเข้าถึงสินเชื่อในระบบให้กับลูกหนี้ของระบบและประชาชนทั่วไป ได้แก่ การอนุญาตให้ประกอบธุรกิจ “สินเชื่อรายย่อยระดับจังหวัดภายใต้การกำกับ (สินเชื่อพิโกไฟแนนซ์)” และการจัดตั้ง “หน่วยแก้หนี้ของระบบ (Business Unit)” ภายในธนาคารออมสินและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เพื่อให้คำปรึกษาปัญหานี้ของระบบ และออกแบบผลิตภัณฑ์หรือรูปแบบสินเชื่อแก้ไข้ปัญหานี้ของระบบที่มีเงื่อนไขผ่อนปรนเหมาะสมกับความต้องการและความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ที่เข้าร่วมโครงการ

3. ลดภาระหนี้ของระบบโดยการไกล่เกลี่ยประนอมหนี้โดยจัดให้มี “จุดให้คำปรึกษาปัญหานี้ของระบบ” ณ สาขา ธนาคารออมสิน และ ธ.ก.ส.ทุกสาขาทั่วประเทศ โดยธนาคารจะประสานงานกับ “คณะอนุกรรมการไกล่เกลี่ยประนอมหนี้ของระบบประจำกรุงเทพมหานครหรือประจำจังหวัด” เพื่ออำนวยความสะดวกในการไกล่เกลี่ยหนี้ของระบบระหว่างลูกหนี้กับเจ้าหนี้ของระบบให้เกิดจำนวนหนี้ที่เป็นธรรม ก่อนที่ธนาคารออมสิน และ ธ.ก.ส. จะพิจารณาสินเชื่อเพื่อแก้ไข้หนี้ของระบบตามศักยภาพของลูกหนี้ของระบบแต่ละรายต่อไป

4. เพิ่มศักยภาพของลูกหนี้ของระบบลูกหนี้ของระบบที่ไม่มีศักยภาพในการหารายได้หรือมีความสามารถในการชำระหนี้ต่ำจะได้รับการสนับสนุนด้านการฟื้นฟูอาชีพเพื่อแก้ไข้ปัญหานี้ของระบบอย่างเข้มข้นผ่านกลไกคณะอนุกรรมการฟื้นฟูและพัฒนาศักยภาพการหารายได้ของลูกหนี้ของระบบประจำกรุงเทพมหานครหรือประจำจังหวัด โดยมุ่งเน้นให้มีการปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรม ปลุกฝังความรู้และวินัยทางการเงิน รวมถึงฝึกอบรมอาชีพหรือทักษะฝีมือแรงงานอย่างเข้มข้น เพื่อให้ลูกหนี้มีศักยภาพในการหารายได้เพิ่มขึ้นอย่างแท้จริงจากการประกอบอาชีพที่ได้รับการอบรมนั้น ๆ ทั้งในภาคการเกษตร ธุรกิจการค้า หรือบริการ ภายใต้ความร่วมมือกับหน่วยงานราชการ สถาบันการเงินเฉพาะกิจภาคธุรกิจเอกชน และสถาบันการศึกษานอกจากนี้ อาจมีการพิจารณาให้ทุนสนับสนุนในการประกอบอาชีพตามแต่ความเหมาะสม ตลอดจนมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องเพื่อไม่ให้กลับไปเป็นหนี้ของระบบอีก

5. สนับสนุนการแก้ไข้ปัญหานี้ของระบบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสร้างเครือข่ายองค์กรการเงินชุมชน เพื่อร่วมแก้ไข้ปัญหานี้ของระบบ เผยแพร่ความรู้และทักษะทางการเงินแก่ประชาชน และจัดทำฐานข้อมูล หนี้ของระบบ

สินเชื่อพิโกไฟแนนซ์

สินเชื่อพิโกไฟแนนซ์ คือ แหล่งเงินทุนในระบบเพื่อประชาชนรายย่อย โดยแหล่งเงินทุนเหล่านี้ก็คือ ธุรกิจสินเชื่อรายย่อยประเภทใหม่ในจังหวัดต่าง ๆ ซึ่งได้ขออนุญาตทำธุรกิจอย่างถูกต้อง สามารถเรียกเก็บดอกเบี้ย ค่าปรับ ค่าบริการ และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ได้ไม่เกิน 36% ต่อปีเป็นการตั้งเจ้าหนี้ในระบบ มาสู่การปล่อยกู้เงินในระบบ ดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ 36 ต่อปี

วิธีกู้สินเชื่อพิโกไฟแนนซ์

1. วงเงินกู้ไม่เกิน 50,000 บาทต่อราย
2. ดอกเบี้ย รวมค่าปรับ ค่าบริการ ค่าธรรมเนียม ไม่เกิน 36% ต่อปี แบบลดต้นลดดอก
3. หลักประกัน อาจมีหรือไม่มีหลักประกัน แล้วแต่ผู้ให้กู้จะกำหนด โดยสามารถใช้สมุดทะเบียนรถจักรยานยนต์หรือรถยนต์ วางหลักประกันได้
4. คุณสมบัติผู้กู้ เป็นบุคคลธรรมดา มีทะเบียนบ้าน ทำงาน หรือพักอาศัย ภายในจังหวัด และมีความสามารถในการใช้หนี้

พิโกไฟแนนซ์ดีต่อลูกหนี้ เพราะ

1. กู้เงินในระบบได้ง่ายกว่าเดิม โปร่งใสเป็นธรรม กำกับโดยกระทรวงการคลัง
2. เป็นเงินกู้ดอกเบี้ยประสงค์ ใช้เพื่อเป็นค่าอุปโภคบริโภคหรือใช้จ่ายฉุกเฉิน
3. ไม่ต้องจ่ายดอกเบี้ยโหด ลดต้นลดดอกลงเรื่อยๆ พิกัดไฟแนนซ์ดีต่อเจ้าหนี้ เพราะ
 - (1) ปล่อยเงินกู้อย่างถูกกฎหมาย และลูกค้าเป็นคนในพื้นที่
 - (2) ให้มีหรือไม่มีหลักประกันได้ตามความสามารถในการชำระหนี้ของผู้กู้
 - (3) คิดดอกเบี้ยได้สูงกว่าการกู้ยืมเงินทั่วไป

ประชาชนผู้สนใจสามารถติดตามข้อมูลและรายชื่อผู้ประกอบการธุรกิจสินเชื่อพิโกไฟแนนซ์ที่เปิดดำเนินการในแต่ละจังหวัดได้ทางเว็บไซต์ www.1359.go.th และสามารถร้องเรียนหรือแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับเงินกู้ในระบบที่ผิดกฎหมายได้โดยตรงที่

- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สายด่วน 1135
- ศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์การกู้ยืมเงินโดยสัญญาที่ไม่เป็นธรรมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สายด่วน 1155
- ศูนย์ดำรงธรรม สายด่วน 1567

ขอคำแนะนำได้ที่ศูนย์รับแจ้งการเงินนอกระบบ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สายด่วน 1359

ผลจากการแก้ไขปัญหา

จากแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ในระบบทั้ง 5 ด้านของรัฐบาล แสดงให้เห็นถึงการแก้ไขปัญหาทั้งระบบ ตั้งแต่การจัดการเจ้าหนี้ที่ผิดกฎหมาย การจัดการภาระหนี้ที่เป็นอยู่ของประชาชน สร้างช่องทางลดภาระหนี้สิน สร้างความรู้ความเข้าใจ ตีอาวุธทางปัญญาและวิชาชีพเพื่อไม่ให้กลับมาเป็นหนี้ซ้ำ รวมทั้งสร้างเครือข่ายประชารัฐ เพื่อป้องกัน แก้ไข และฟื้นฟูลูกหนี้ในระบบอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ส่งผลให้หนี้ตั้งแต่เดือน ก.ค.61 จนถึงปัจจุบันพบว่า มีประชาชนเป็นหนี้ในระบบราว 900,000 ราย คิดเป็นมูลค่าหนี้รวมกว่า 52,000 ล้านบาท และได้ช่วยเหลือไปแล้วกว่า 200,000 ราย รวมทั้งบังคับใช้กฎหมายกับเจ้าหนี้ในระบบที่ไม่ให้ความร่วมมือ โดยสามารถ

นำทรัพย์สินจากสัญญาที่ไม่เป็นธรรมกลับคืนสู่เจ้าของ เช่น โฉนดที่ดินกว่า 7,000 ไร่ รถยนต์ รถจักรยานยนต์ และทรัพย์สินอื่น ๆ รวมมูลค่ากว่า 3,000 ล้านบาท สำหรับประชาชนที่เดือดร้อนและต้องการปลดหนี้ในระบบ สามารถขอรับคำแนะนำได้ที่ ธนาคารออมสิน ธ.ก.ส. และศูนย์ดำรงธรรมทั่วประเทศนับเป็นครั้งแรกที่นอกจากแก้ไขปัญหาทางการเงินแล้วยังสามารถเรียกคืนทรัพย์สินที่ลูกหนี้ถูกคดโกงจากสัญญาที่ไม่เป็นธรรมกลับคืนสู่เจ้าของ ทำให้ลูกหนี้มีที่ดินทำกิน อุปกรณ์หาเลี้ยงชีพ และทรัพย์สินอื่น ๆ อันจะนำมาสู่การสร้างรายได้และไม่หวนกลับไปเป็นหนี้อีก

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1. ขอคำปรึกษาปัญหาหนี้ในระบบ/อำนวยความเป็นธรรม

- จุดให้คำปรึกษาปัญหาหนี้ในระบบ : ติดต่อ ณ สาขาธนาคารออมสิน และ ธ.ก.ส. ทุกสาขา
- ศูนย์ดำรงธรรม : ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด และอำเภอ โทร. สายด่วน 1567
- ศูนย์ช่วยเหลือลูกหนี้และประชาชนที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม (สนธ.ยธ.) กระทรวงยุติธรรม :

โทร. 0 2575 3344

2. ไกล่เกลี่ยประนอมหนี้ในระบบ

- สำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน สำนักงานอัยการสูงสุด กรุงเทพฯ อาคารราชนครินทร์ 2 ศูนย์ราชการ ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ

โทร. 0 2142 2034

ต่างจังหวัด สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดี ทุกจังหวัด

- ศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาท กรมบังคับคดี กระทรวงยุติธรรม : โทร. 0 2887 5072 หรือ สายด่วน

1111 กด 79

3. ฟื้นฟูและพัฒนาศักยภาพการหารายได้ของลูกหนี้ในระบบ

- ปลัดจังหวัดทุกจังหวัด : ติดต่อ ณ ที่ทำการปกครองจังหวัด

4. สอบถามสินเชื่อพิโกไฟแนนซ์ และนโยบายการแก้ไขปัญหาหนี้ในระบบของรัฐบาล

- สำนักงานนโยบายพัฒนาระบบการเงินภาคประชาชน (สพช.) สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ

ที่มา : กลุ่มสื่อสารเชิงกลยุทธ์ สำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, <https://bit.ly/2LV3LrB>

: สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, <https://bit.ly/2JTZWWT>

: คณะกรรมการกำกับการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชนกระทรวงการคลัง, การแก้ไขปัญหาหนี้ในระบบอย่างบูรณาการและยั่งยืน, <https://bit.ly/2HtSvhE>, ค้นเมื่อ 1 มีนาคม 2562

: การเงินธนาคาร, โครงการนำร่อง เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้ในระบบ สำหรับผู้มีรายได้น้อย, <https://bit.ly/2X077ee>, ค้นเมื่อ 1 มีนาคม 2562

: ประชุมวิชาการประจำปี 57 : สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย <https://bit.ly/2Jv9VNp>, ค้นเมื่อ 1 มีนาคม 2562

ประเด็นที่ 3 การรักษาพยาบาลฉุกเฉิน 72 ชม.

เจ็บป่วยฉุกเฉินวิกฤต มีสิทธิทุกที่ (UCEP)

เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2560 รัฐบาลได้ประกาศนโยบาย “เจ็บป่วยฉุกเฉินวิกฤต มีสิทธิทุกที่” หรือ ยูเซพ (UCEP) เพื่อคุ้มครองประชาชนที่เจ็บป่วยฉุกเฉินวิกฤตให้ได้รับการบริการทางการแพทย์ฉุกเฉินได้อย่างทันท่วงที โดยไม่นำสิทธิการประกันสุขภาพหรือสถานะด้านการเงินของผู้ป่วยมาเป็นเงื่อนไขให้ไม่ได้รับการช่วยเหลือที่เหมาะสม สามารถเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลของรัฐและเอกชนได้ทุกแห่ง เพื่อให้เข้าถึงบริการด้านการแพทย์อย่างรวดเร็วและปลอดภัย ไม่มีเงื่อนไขในการเรียกเก็บค่ารักษาพยาบาล ซึ่งเป็นอุปสรรคในการเข้าถึงบริการการแพทย์ ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำของประชาชน และปิดช่องว่างการบริการสาธารณสุขของภาครัฐที่ยังไม่ครอบคลุมในบางพื้นที่ ซึ่งนโยบายนี้ได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทั้งรัฐและเอกชน

UCEP คือ นโยบายหนึ่งของรัฐบาล โดย UCEP ย่อมาจาก Universal Coverage Emergency Patients หรือแปลเป็นภาษาไทยได้ว่า “เจ็บป่วยฉุกเฉินวิกฤต มีสิทธิทุกที่” ดังนั้นแม้จะเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลเอกชนที่เราไม่มีสิทธิอะไรเบิกได้เลย ไม่ว่าจะเป็นกองทุนหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า กองทุนประกันสังคม หรือ กองทุนสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ เราก็สามารถใช้สิทธิ UCEP ได้

โดยมีสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (สพฉ.) เป็นหน่วยงานที่รับมอบหมายให้ทำหน้าที่บริหารจัดการการแพทย์ฉุกเฉินทั้งระบบ เพื่อประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินการตามนโยบาย “เจ็บป่วยฉุกเฉินวิกฤต มีสิทธิทุกที่” เพื่อดำเนินการประสานงานทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชนในการดำเนินงานคุ้มครองสิทธิผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤต ให้คำปรึกษาการประเมิน เพื่อคัดแยกระดับความฉุกเฉินผ่านโปรแกรม Emergency Pre-authorization ตลอดจนดำเนินการรับเรื่องอุทธรณ์การคัดแยกระดับความฉุกเฉิน และรับเรื่องร้องเรียนกรณีไม่ได้รับความคุ้มครองตามสิทธิที่รัฐบาลกำหนด

ดังนี้ หากเป็นการเจ็บป่วยฉุกเฉินวิกฤตคนไทยทุกคนไม่ต้องกังวลกับค่าใช้จ่ายในการรักษา สามารถเข้ารับการรักษาพยาบาลได้ในโรงพยาบาลใกล้ที่สุดทั้งรัฐและเอกชน โดยรัฐจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นใน 72 ชั่วโมงแรก ทั้งนี้ผู้ป่วยที่จะได้รับความคุ้มครองต้องเป็นผู้ป่วยฉุกเฉินเข้าข่ายวิกฤตที่เกิดขึ้นนอกโรงพยาบาล (Pre-Hospital Patient) โดย ผู้ป่วยฉุกเฉิน หมายถึง บุคคลซึ่งได้รับบาดเจ็บหรือมีอาการป่วยกะทันหันซึ่งมีภาวะคุกคามต่อชีวิต ซึ่งหากไม่ได้รับปฏิบัติการแพทย์ทันทีเพื่อแก้ไขระบบการหายใจ ระบบไหลเวียนเลือดหรือระบบประสาทแล้ว ผู้ป่วยจะมีโอกาสเสียชีวิตได้สูง หรือทำให้การบาดเจ็บหรืออาการป่วยของผู้ป่วยฉุกเฉินนั้นรุนแรงขึ้นหรือเกิดภาวะแทรกซ้อนขึ้นได้อย่างฉับไว และมี 6 อาการที่เข้าข่ายภาวะฉุกเฉินวิกฤต ดังนี้

1. หหมดสติไม่รู้สีกตัว ไม่หายใจ
2. หายใจเร็ว หอบเหนื่อยรุนแรง หายใจติดขัดมีเสียงดัง
3. ซึมลง เหงื่อแตก ตัวเย็น หรือมีอาการชักร่วม
4. เจ็บหน้าอกเฉียบพลันรุนแรง
5. แขนขาอ่อนแรงครึ่งซีก พูดไม่ชัด แบบปัจจุบันทันด่วน หรือชักต่อเนื่องไม่หยุด
6. มีอาการอื่นร่วมที่มีผลต่อการหายใจระบบการไหลเวียนโลหิตและระบบสมองที่ อาจเป็นอันตรายต่อชีวิต

ข้อมูลเพิ่มเติมเรื่องอาการฉุกเฉิน

https://www.sso.go.th/wpr/assets/upload/files_storage/sso_th/07327dcea5b7cb3d970b017055bfc578.pdf

เงื่อนไขของนโยบาย “เจ็บป่วยฉุกเฉินวิกฤต มีสิทธิทุกที่” หรือ ยูเซพ (UCEP) ผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤต มีสิทธิรักษาพยาบาล ณ โรงพยาบาลนอกเครือข่ายได้ฟรีภายใน 72 ชั่วโมง โดยเริ่มนับเวลาเมื่อ สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (สพฉ.) รับผู้ป่วยเข้าระบบ UCEP แล้ว สพฉ. จะดำเนินการแจ้งให้กองทุนเจ้าของสิทธิทราบโดยเร็ว เพื่อให้กองทุนเจ้าของสิทธิดำเนินการประสานไปยังโรงพยาบาลต้นสังกัดของผู้ป่วยให้ดำเนินการรับย้ายผู้ป่วยเข้าสู่ระบบปกติให้ทันภายใน 72 ชั่วโมง หลังจากผู้ป่วยได้รับการรักษาที่โรงพยาบาลเอกชน และผู้ป่วยก็จะสามารถใช้สิทธิรักษาตามที่มีในโรงพยาบาลที่ตัวเองมีสิทธิการรักษาโดยตรง (3 กองทุนสุขภาพภาครัฐ ได้แก่ กองทุนหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า กองทุนประกันสังคม หรือกองทุนสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ)

นิยามผู้ป่วยฉุกเฉิน

ผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤต (สีแดง) ได้แก่ บุคคลซึ่งได้รับบาดเจ็บหรือมีอาการป่วยกะทันหันซึ่งมีภาวะคุกคามต่อชีวิต ซึ่งหากไม่ได้รับการปฏิบัติทางการแพทย์ทันทีเพื่อแก้ไขระบบการหายใจ ระบบไหลเวียนเลือด หรือระบบประสาทแล้ว ผู้ป่วยจะมีโอกาสเสียชีวิตได้สูง หรือทำให้การบาดเจ็บหรืออาการป่วยของผู้ป่วยฉุกเฉินนั้นรุนแรงขึ้นหรือเกิดภาวะแทรกซ้อนขึ้นได้อย่างฉับไว

ผู้ป่วยฉุกเฉินเร่งด่วน (สีเหลือง) ได้แก่ บุคคลที่ได้รับบาดเจ็บหรือมีอาการป่วยซึ่งมีภาวะเฉียบพลันมากหรือเจ็บปวดรุนแรง อันอาจจำเป็นต้องได้รับการปฏิบัติทางการแพทย์อย่างรีบด่วน มิฉะนั้นจะทำให้การบาดเจ็บหรืออาการป่วยของผู้ป่วยฉุกเฉินนั้นรุนแรงขึ้นหรือเกิดภาวะแทรกซ้อนขึ้น ซึ่งส่งผลให้เสียชีวิต หรือพิการในระยะต่อมาได้

ผู้ป่วยฉุกเฉินไม่รุนแรง (สีเขียว) ได้แก่ บุคคลซึ่งได้รับบาดเจ็บหรือมีอาการป่วยซึ่งมีภาวะเฉียบพลันไม่รุนแรง อาจรอรับปฏิบัติการแพทย์ได้ในช่วงระยะเวลาหนึ่งหรือเดินทางไปรับบริการสาธารณสุขด้วยตนเองได้ แต่จำเป็นต้องใช้ทรัพยากรและหากปล่อยไว้เกินเวลาอันสมควรแล้วจะทำให้การบาดเจ็บหรืออาการป่วยของผู้ป่วยฉุกเฉินนั้นรุนแรงขึ้นหรือเกิดภาวะแทรกซ้อนขึ้นได้

ในการรับบริการตามนโยบายนี้ กรณีที่เจ็บป่วยฉุกเฉินสีแดง คือ ระดับวิกฤติ ใน 72 ชม.แรก ให้กองทุนเป็นผู้จ่าย หลังจาก 72 ชม.หากผู้ป่วยสามารถย้ายกลับสถานพยาบาลตามสิทธิได้ให้ย้ายกลับ เว้นกรณีที่ไม่สามารถย้ายกลับได้ทั้งในกรณีที่สถานพยาบาลต้นสังกัดไม่มีเตียงรองรับหรือ/และอาการผู้ป่วยยังไม่ดีขึ้น กองทุนจะจ่าย แต่หากย้ายได้แต่ผู้ป่วยไม่ต้องการย้ายเองนั้น ผู้ป่วยจะต้องเป็นผู้จ่ายค่ารักษายาบาลในส่วนหลัง 72 ชม. เอง กรณีผู้ป่วยฉุกเฉินระดับสีเหลืองหรือฉุกเฉินเร่งด่วน และสีเขียวคือฉุกเฉินไม่เร่งด่วน หากผู้ป่วยตัดสินใจรักษาที่โรงพยาบาลนอกสิทธิ กองทุนจะจ่ายให้ตามข้อกำหนดแต่ละกองทุน ไม่ครอบคลุมทั้งหมด ส่วนที่เหลือผู้ป่วยจะต้องจ่ายเอง

ขั้นตอนการรับบริการ

ประชาชนทุกคนควรตรวจสอบสิทธิในการรักษาพยาบาลของตนเองเบื้องต้น และโรงพยาบาลเอกชนในพื้นที่ว่าเป็นโครงการนอกคู่สัญญากับกองทุนที่ผู้ป่วยมีสิทธิ โดยตรวจสอบสิทธิเองได้ที่โรงพยาบาลหรือ สนง.เขตใกล้บ้าน หรือ โทรสายด่วน สปสช. 1330 ทั้งนี้ เมื่อมีผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤต ควรดำเนินการ ดังนี้

- โทรศัพท์ไปที่ 1669 หรือดาวน์โหลด Application EMS 1669
- ผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤตให้เข้าโรงพยาบาลที่ใกล้ที่สุด
- โรงพยาบาลจะประเมินอาการและคัดแยกระดับความฉุกเฉิน (การ Pre-Authorize**)
- ศูนย์ประสานคุ้มครองสิทธิ ผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤต (ศคส.สพฉ.) ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนข้อมูลกรณีเข้าเกณฑ์ฉุกเฉินวิกฤต จะได้รับความคุ้มครองตามสิทธิทันที โดยกองทุนจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายตั้งแต่เข้า รพ.จนถึงเวลาที่สามารถเคลื่อนย้ายผู้ป่วยได้อย่างปลอดภัยไม่เกิน 72 ชม.

กรณีไม่เข้าเกณฑ์ฉุกเฉินวิกฤต ผู้ป่วยสามารถย้ายไปโรงพยาบาลตามสิทธิหรือรักษาต่อได้ โดยรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเอง

ที่มา : เว็บไซต์ สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (สพฉ.) <https://www.niems.go.th>

: แนวทางปฏิบัติการคุ้มครองสิทธิผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤต ตามนโยบาย “เจ็บป่วยฉุกเฉินวิกฤต มีสิทธิทุกที่” (Universal Coverage for Emergency Patients:UCEP)

https://www.niems.go.th/th/Upload/File/256104091000232914_EtLeXFtU5mKNUd49.pdf

โครงการประชาสัมพันธ์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

สโลแกน ไทยแลนด์ยุคใหม่ ห่างไกลยาเสพติด

เนื้อหาประชาสัมพันธ์

- นโยบายและการดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดของรัฐบาล
- ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหายาเสพติดภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยเน้น 3 มาตรการ ได้แก่ การปราบปราม การบำบัดรักษา และการป้องกัน
- การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติด
- การแจ้งเบาะแสการถูกจับกุมและดำเนินตามกระบวนการยุติธรรมต่อผู้ค้า ผู้เสพยาเสพติด
- ผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติดได้รับการบำบัด ติดตามช่วยเหลือตามกำหนด
- แนวทางการปฏิบัติตนให้ห่างไกลยาเสพติด
- การที่เข้าไปยุ่งกับยาเสพติด มีผลกระทบต่อตัวเอง ครอบครัว การทุจริตคอร์รัปชันเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศ
- สถานที่ทำการบำบัดเมื่ออยากออกจากการติดยา และเมื่อออกมาแล้วทำอย่างไร ที่จะไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวอีก

ประเด็นสำคัญในการประชาสัมพันธ์

ประเด็นที่ 1 การป้องกันยาเสพติดและศูนย์บำบัดผู้ติดยาเสพติด

ประเด็นที่ 2 โครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน

ประเด็นที่ 1 การป้องกันยาเสพติดและศูนย์บำบัดผู้ติดยาเสพติด

ความเป็นมา/ปัญหา/สถานการณ์

ปัจจุบันสถานการณ์การผลิตยาเสพติดในสามเหลี่ยมทองคำมีปริมาณสูง ซึ่งเป็นผลจากกลุ่มผู้ผลิตในสามเหลี่ยมทองคำได้เพิ่มปริมาณการผลิตมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งยาเสพติดสังเคราะห์ได้แก่ ยาบ้า ไอซ์ เนื่องจากยังมีการลำเลียงเคมีภัณฑ์/สารตั้งต้นเข้าสู่แหล่งผลิตยาเสพติดนอกจากกลุ่มการผลิตหลักเดิมที่เป็นผู้มีพฤติกรรมในกลุ่มเดิมแล้ว ยังมีกลุ่มการผลิตใหม่ที่เกิดขึ้นโดยทำการผลิตเฉพาะในชั้นอัดเม็ดยาบ้า ทำให้ชายแดนภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือถูกใช้เป็นพื้นที่หลักในการลักลอบนำเข้ายาเสพติด

ส่วนการค้ายาเสพติดในพื้นที่ภาคเหนือ ยังมีการนำเข้ายาเสพติดตามแนวชายแดนในสัดส่วนที่สูงที่สุดพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสัดส่วนรองลงมา โดยผ่านโครงสร้างเครือข่ายการค้าตามแนวชายแดน และในพื้นที่ตอนใน ทำให้เกิดการลำเลียง ชุกซ่อนยาเสพติดในรูปแบบต่างๆ เพื่อนำยาเสพติดมายังแหล่งแพร่ระบาดในจังหวัดต่างๆ ทำให้พื้นที่กรุงเทพฯ-ปริมณฑล เป็นแหล่งชุกซ่อน เก็บพักยาเสพติด ก่อนกระจายไปยังพื้นที่ต่างๆ

ด้านขบวนการค้ายาเสพติดยังคงทำการค้าเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายทั้งในและนอกประเทศและมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบและวิธีการค้า เช่น การลักลอบลำเลียงยาเสพติดต่อครั้งในจำนวนที่มากการใช้ผู้ลำเลียง ซึ่งเป็นคนขนไปสู่ผู้ซื้อปลายทาง การขดเชยยาเสพติดที่เสียหายจากการถูกจับยึดก่อนถึงมือผู้รับ และการนำยาเสพติดจำนวนมากเข้ามาพักเก็บเพื่อกระจายเพื่อรอการสั่งซื้อ การตัดตอนการรับรู้ของผู้ที่เกี่ยวข้องโดยไม่ผ่านคนกลาง การสร้างตัวตายตัวแทนในระดับล่าง

นอกจากนั้น ชาวต่างชาติที่เข้ามาทำการค้ายาเสพติดในไทยทั้งในการเป็นผู้จำหน่ายและผู้รับจ้างลำเลียงยาเสพติดโดยชาวต่างชาติที่เกี่ยวข้อง คือ เมียนมา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว กัมพูชา รวมทั้งออสเตรเลีย เป็นจุดเชื่อมต่อของการซื้อขายยาเสพติดไปยังประเทศอื่น นอกจากนี้ชาวแอฟริกันตะวันตกที่มีเครือข่ายการค้ายาเสพติดเชื่อมโยงไปทั่วโลก อยู่เบื้องหลังการค้ายาเสพติดข้ามชาติด้วยการจัดหาผู้หญิงไทยหรือในกลุ่มประเทศอาเซียนลำเลียงยาเสพติดออกนอกประเทศ บางส่วนยังทำการค้าในระดับขายปลีกให้กับผู้เสพทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

การทำการค้ายาเสพติดด้วยการใช้สื่อสังคม (Social Media) เป็นช่องทางทำการค้ายาเสพติดทั้งเสนอขายและสั่งซื้อโดยเฉพาะในระดับขายส่งรายย่อยและขายปลีกให้ผู้เสพ ควบคู่กับการใช้บริการรับส่งพัสดุภัณฑ์เป็นช่องทางลำเลียงยาเสพติดตรงถึงมือผู้เสพ และการใช้บริการธุรกรรมทางการเงินผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (E-Banking) เป็นช่องทางจ่ายค่ายาเสพติดตรงถึงมือผู้ค้าถูกตรวจพบมากขึ้นและพบว่าบางเครือข่ายไปถึงขั้นการใช้สกุลเงินดิจิทัล (Bitcoin) ในการค้า ซึ่งนอกจากมีผลให้เครือข่ายการค้ายาเสพติดย่อยๆ เกิดและเพิ่มขึ้นได้ง่าย การแพร่ระบาดของยาเสพติดผ่านช่องทางการค้าเหล่านี้เป็นไปอย่างรวดเร็ว ทำให้การสืบสวนปราบปรามทำได้ยากขึ้น

การแพร่ระบาดของยาเสพติดยังเป็นปัญหาที่สร้างความเดือดร้อน และส่งผลกระทบต่อสังคม ชุมชนอย่างมาก โดยเฉพาะในเขตเทศบาลและกรุงเทพมหานครเป็นแหล่งแพร่ระบาดของยาเสพติดที่จำเป็นที่จะต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน ในขณะเดียวกัน ก็ยังมีตัวยาใหม่ๆ ที่กลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดได้นำมาเผยแพร่ ซึ่งจะต้องมีมาตรการป้องกันอย่างจริงจัง โดยเฉพาะชุมชนในเขตเทศบาลและกรุงเทพมหานครเป็นแหล่งแพร่ระบาดที่สำคัญที่มีทั้งผู้เสพและผู้ค้าระดับขายปลีกให้กับผู้เสพประชากรที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ทั้งในมิติของการเสพและการกระทำความผิดมีส่วนของผู้ที่มีอายุไม่เกิน 24 ปี หรือวัยเด็กและเยาวชนร้อยละ 40 โดยส่วนใหญ่ยังอยู่ในกลุ่มอายุ 15 - 19 ปี โดยร้อยละ 70 ของผู้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและรายได้ ส่วนใหญ่คือ รับจ้าง แรงงาน และเกษตรกร ทั้งนี้ ยาเสพติดที่เป็นปัญหาแพร่ระบาดหลัก คือ ยาบ้า ร่องลงมากคือกัญชา พืชกระท่อมไอซ์ และเฮโรอีน และที่ต้องเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด คือ คีตามีน ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากในอดีต นอกจากนี้ยังพบการใช้ยาควบคุม/ยาอันตรายในทางที่ผิดในกลุ่มเด็กและเยาวชน

นโยบายการแก้ไขปัญหายาเสพติด

รัฐบาลและหน่วยงานภาครัฐเร่งรัดปราบปรามยาเสพติดและมอบนโยบายการขับเคลื่อนพัฒนาประเทศ ตามโครงการไทยนิยม ยั่งยืน โดยมีเรื่องความร่วมมือแก้ไขปัญหายาเสพติดการปราบปรามยาเสพติด พร้อมทั้งการขยายผลไปยังบุคคลที่อยู่เบื้องหลัง และประสานกับสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เพื่อตรวจสอบเส้นทางการเงินของกลุ่มผู้กระทำความผิด เพื่อทำการสืบสวนสอบสวนจับกุมผู้กระทำความผิดทั้งเครือข่าย

กรอบความคิดลดปัญหาเร่งด่วนแก้ไขสถานการณ์ปัญหายาเสพติดใน 3 ส่วน ได้แก่

1. ต้นทาง คือ แหล่งผลิตและการผลิตยาเสพติดในประเทศเพื่อบ้านจนถึงการนำเข้ายาเสพติดที่สร้างปัญหาให้กับประเทศ

2. กลางทาง คือ การลักลอบลำเลียงและการค้าทุกระดับในประเทศ การแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่โดยเฉพาะหมู่บ้านชุมชน

3. ปลายทาง คือ ประชากรที่ได้รับผลกระทบ ได้แก่ ผู้เสพ กลุ่มเสี่ยง โดยเฉพาะกลุ่มเด็กและเยาวชน

กรอบความคิดสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนด้วยการน้อมนำศาสตร์พระราชา เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน เพื่อสร้างและพัฒนาให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด การขับเคลื่อนตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของชาติไปสู่การปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างเป็นรูปธรรมและโครงการไทยนิยม ยั่งยืน

จุดมุ่งหมายของการดำเนินการเพื่อลดศักยภาพการผลิตยาเสพติดจากภายนอกประเทศที่เป็นต้นทาง การผลิตยาเสพติดเข้าสู่ในประเทศ โดยการทำลายเครือข่ายการค้ายาเสพติดในระดับข้ามชาติและในประเทศอย่างเร่งด่วนทั้งนี้แผนป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเร่งด่วน ภายใต้แผนประชารัฐร่วมใจ ปลอดภัยยาเสพติด พ.ศ. 2561 ควบคู่กับการแผนสกัดกั้นปราบปรามเครือข่ายการค้ายาเสพติดในหมู่บ้าน ชุมชนเร่งสร้าง/ขยายการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยใช้กลไกตามโครงการไทยนิยม ยั่งยืน เป็นตัวจุดประกายร่วมกับประชาชน โดยการ“ปรับทุกข์ผูกมิตร”สร้างการรับรู้ในสิ่งที่ประชาชนควรทราบ ได้แก่ พระมหากษัตริย์คุณของพระบรมวงศานุวงศ์ ภัยคุกคามและผลเสียหายจากยาเสพติด การแจ้งข้อมูลยาเสพติด นโยบายผู้เสพเป็นผู้ป่วย การป้องกันยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นต้น ชี้แจงถึงสิ่งที่ประชาชนควรเข้ามีส่วนร่วม และสิ่งที่ภาครัฐจะดำเนินการและสนับสนุน รวมทั้ง ใช้กลไกในพื้นที่ ร่วมปลูกกระแสสังคม เรื่อง พลังการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการปัญหาต่างๆ โดยใช้แนวทางรณรงค์ประชาสัมพันธ์และปฏิบัติการจิตวิทยาเพื่อสร้างความตระหนักและกระตุ้นกระแสนการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน ผ่านทั้งสื่อในวงกว้าง ได้แก่ สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ โดยมีการขยายช่องทางรับข้อมูล ข่าวสาร ข้อร้องเรียน การแจ้งเบาะแสจากประชาชน และนำสู่การดำเนินการตอบสนองฯ เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน ในการวิเคราะห์ปัญหา

การให้ความรู้กับหมู่บ้าน/ชุมชนว่ามีบทบาทสำคัญที่สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาสารเสพติดได้
ดังนี้

1. ศึกษาความรู้เกี่ยวกับโทษ และพิษภัยของสารเสพติด ไม่ทดลองเสพสารเสพติดทุกชนิด รู้เท่าทันการหลอกลวง ชักจูงจากกลุ่มผู้ค้าสารเสพติด เลี่ยงคบเพื่อนที่ไม่ใช้สารเสพติดและใช้ทักษะการปฏิเสธเมื่อถูกชักชวน
2. มีทัศนคติที่ดีต่อชีวิต มีความภาคภูมิใจในตนเองว่ามีคุณค่าทั้งต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม ไม่ควรทำลายชีวิตที่ได้มาด้วยการติดสารเสพติด
3. ตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ระลึกเสมอว่าขณะนี้ตนเองมีบทบาทหน้าที่อะไร เช่น มีหน้าที่เรียนหนังสือก็ควรตั้งใจศึกษาเล่าเรียนเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อ แม่ ครู อาจารย์ เป็นต้น
4. รักษาสุขภาพร่างกายให้แข็งแรงและทำจิตใจให้แจ่มใสใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ในการทำกิจกรรมต่างๆ เช่น อ่านหนังสือ เล่นกีฬา หรือทำงานอดิเรกต่างๆ
5. มีทักษะในการดำเนินชีวิต รู้จักแก้ไขปัญหาในทางที่ถูกที่ควร กล้าเผชิญปัญหา รู้จักคิดไตร่ตรองด้วยเหตุผล ไม่หลีกเลี่ยงปัญหาด้วยการเสพยาเสพติด
6. ขอคำปรึกษาหรือขอความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่ ผู้ปกครอง เพราะการแก้ไขปัญหาโดยลำพังแบบรู้เท่าไม่ถึงการณ์ อาจนำไปสู่การใช้ชีวิตที่ผิดพลาดได้ นอกจากนั้น ครอบครัว โรงเรียน พ่อแม่ผู้ปกครองจะต้องร่วมมือร่วมใจช่วยเหลือ โดยอาศัยความรัก ความเข้าใจ เป็นพื้นฐานในการทำใจยอมรับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น

แนวคิดและข้อปฏิบัติการเข้าบำบัดฟื้นฟู ตามประกาศ คสช. ฉบับที่ 108/2557

คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้มีประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 108/2557 ลงวันที่ 21 กรกฎาคม 2557 เรื่อง การนำผู้ต้องสงสัยเข้ารับการบำบัดฟื้นฟู การบำบัดฟื้นฟู และการประเมินเป็นผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู เพื่อให้โอกาสผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูตามสภาพการเสพติดภายใต้การดูแลของกระทรวงสาธารณสุขโดยเร็วก่อนที่จะก่อให้เกิดปัญหาต่อตนเอง ครอบครัว และสังคมโดยไม่ถือว่าเป็นความผิดตามกฎหมาย

ทั้งนี้ เมื่อเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจ ฝ่ายปกครอง เป็นต้น พบผู้ต้องสงสัยว่าเป็นผู้เสพ หรือเสพ และมียาเสพติดไว้ในครอบครองไม่เกินปริมาณที่กำหนด และยินยอมเข้ารับการบำบัดฟื้นฟู เจ้าหน้าที่จะส่งเข้าสู่การบำบัดฟื้นฟู มีขั้นตอนการปฏิบัติดังนี้

1. เมื่อยินยอมเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูตามประกาศ คสช. ฉบับที่ 108/2557 มีหน้าที่ดังนี้
 - (1) การคัดกรอง เข้ารับการคัดกรองที่ศูนย์เพื่อการคัดกรองตามวันเวลาและสถานที่ที่กำหนด
 - (2) การบำบัดฟื้นฟู เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูในศูนย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามที่ศูนย์เพื่อการคัดกรองกำหนด เป็นเวลา 12 วันติดต่อกัน แต่กรณีผู้มีอาชีพเป็นหลักแหล่ง จะส่งไปบำบัดฟื้นฟูในโรงพยาบาล สัปดาห์ละ 1 ครั้ง เป็นเวลา 4 เดือน

(3) การรายงานตัวเพื่อรับการติดตาม เมื่อสิ้นสุดการบำบัดฟื้นฟู ให้มารายงานตัวที่ศูนย์ เพื่อประสานการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูหรือสถานที่กำหนดอย่างต่อเนื่อง ไม่น้อยกว่า 4 เดือน ตลอดระยะเวลา 12 เดือน ทั้งนี้ เมื่อเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูจนครบถ้วน และได้รับการประเมินเป็นผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูแล้ว จะได้รับสิทธิในการยื่นเรื่อง เพื่อขอรับความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ที่ศูนย์เพื่อประสานการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู เช่น การฝึกอาชีพ จัดหางาน ศึกษาต่อ เป็นต้น

2. โทษที่จะได้รับหากไม่เข้ารับการบำบัดฟื้นฟู ในกรณีที่

(1) ไม่เข้ารับการคัดกรองหรือบำบัดฟื้นฟู ตามวันเวลาที่กำหนด

(2) เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูแล้วฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือข้อกำหนดของสถานบำบัดฟื้นฟูฯ

(3) หลบหนีระหว่างการบำบัดฟื้นฟูตามประกาศนี้ จะถูกดำเนินคดีตาม พ.ร.บ. ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 ซึ่งจะถูกส่งเข้าไปควบคุมตัวชั่วคราวระหว่างรอตรวจพิสูจน์ไม่เกิน 45 วัน และส่งเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูระยะยาวในศูนย์ฟื้นฟูฯ เป็นระยะเวลา 120 วัน

การฟื้นฟูสภาพจิตใจและสมรรถภาพเมื่อผู้ป่วยมีอาการดีขึ้น และเลิกยาได้แล้ว ก็จะมีการฟื้นฟูสภาพจิตใจให้เข้มแข็ง เพื่อไม่ให้มีการกลับไปใช้ยาต่อไป เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคม ผู้ป่วยบางรายอาจได้รับการอุปสมบทในชั้นตอนนี้ เพื่อใช้ศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจอีกด้วย ซึ่งก็นับว่าได้ผลดี เพราะมีผู้ป่วยจำนวนมากที่บวชไม่สึกตลอดชีวิต เป็นการคืนทุกคนสู่ครอบครัวและสังคมอย่างมีคุณภาพ ด้วยการบำบัดฟื้นฟูให้มีการพัฒนาทักษะฝีมือ ฝึกอาชีพ และจัดหางานให้แก่ผู้ต้องสงสัย เพื่อสร้างทางเลือกในชีวิตที่ดีกว่า และทำให้ไม่ต้องหันกลับไปพึ่งพายาเสพติด ซึ่งเมื่อผ่านการบำบัดฟื้นฟูจนครบกระบวนการแล้ว ผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูจะได้รับเอกสารรับรองและมีการติดตามช่วยเหลือ เพียงมาแสดงตัวอย่างต่อเนื่องเป็นเวลา 12 เดือน เพื่อป้องกันการกลับไปติดยา "นี่คือโอกาสครั้งสำคัญที่ผู้เสพทุกคนจะได้เลือกหนทางชีวิตใหม่ที่ดีกว่า โดยไม่ต้องหันกลับไปพึ่งพายาเสพติด" ในคอปเซ็ป "ผู้เสพ คือ ผู้ป่วย" สมัยใจเข้าบำบัด ไม่เสียประวัติ ไม่มีความผิด

สถานบำบัดยาเสพติด ประกอบด้วย

1. สถาบันธัญญารักษ์ สายด่วน 1165

2. โครงการ To Be Number One สายด่วน 132

3. สำนักสงฆ์วัดถ้ำกระบอก โทรศัพท์ 036 266292

4. การแจ้งเบาะแสยาเสพติด สามารถดำเนินการผ่าน 4 ช่องทาง ประกอบด้วย

(1) สายด่วน 1386 ผู้แจ้งเบาะแส สามารถโทรผ่านสายด่วน 1386 ได้ตลอด 24 ชั่วโมง และโทรฟรีทุกเครือข่าย

(2) หนังสือร้องเรียนถึงสำนักงาน ป.ป.ส. ส่วนกลาง/ส่วนภูมิภาค

(3) การแจ้งเบาะแสด้วยตนเองได้ที่สำนักงาน ป.ป.ส. ส่วนกลาง/ส่วนภูมิภาค : ผู้เดินทางมาร้องเรียน ณ สถานที่ทำการของแต่ละพื้นที่สามารถติดต่อผ่านเจ้าหน้าที่ ณ ห้องประชาสัมพันธ์ เพื่อรับเรื่องร้องเรียนต่อไป

(4) การแจ้งผ่านเว็บไซต์ ป.ป.ส. : <https://1386.oncb.go.th>

การแจ้งเบาะแสตามช่องทางที่ 2 และ 3 สามารถติดต่อหรือประสานเจ้าหน้าที่ตามที่อยู่ ดังนี้

ส่วนกลาง สำนักงาน ป.ป.ส. เลขที่ 5 ถนนดินแดง แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400

ส่วนภูมิภาค สำนักงาน ป.ป.ส. กทม. เลขที่ 213 ถนนกำแพงเพชร 6 ซอยวิภาวดีรังสิต 25
แขวงตลาดบางเขน เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210

2. สำนักงาน ป.ป.ส.ภาค 1 เลขที่ 213 ถนนกำแพงเพชร 6 ซอยวิภาวดีรังสิต 25 แขวงตลาดบางเขน
เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210

3. สำนักงาน ป.ป.ส.ภาค 2 เลขที่ 222/4 หมู่ที่ 3 ตำบลเสม็ด อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี 20000

4. สำนักงาน ป.ป.ส.ภาค 3 เลขที่ 333 หมู่ที่ 9 ถนนราชสีมา-โชคชัย ตำบลหนองบัวศาลา อำเภอเมือง
จังหวัดนครราชสีมา 30000

5. สำนักงาน ป.ป.ส.ภาค 4 ถนนหน้าศูนย์ราชการ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000

6. สำนักงาน ป.ป.ส.ภาค 5 เลขที่ 199 หมู่ที่ 3 ถนนหนองฮ่อ ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่ 50300

7. สำนักงาน ป.ป.ส.ภาค 6 เลขที่ 112 หมู่ที่ 6 ตำบลมะตูม อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก 65150

8. สำนักงาน ป.ป.ส.ภาค 7 เลขที่ 213 ถนนกำแพงเพชร 6 ซอยวิภาวดีรังสิต 25 แขวงตลาด
บางเขนเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210

9. สำนักงาน ป.ป.ส.ภาค 8 เลขที่ 102/27 ถนนนิคมพัฒนา ซอย 2 ตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง
จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84100

10. สำนักงาน ป.ป.ส.ภาค 9 เลขที่ 434 ถนนไทรบุรี อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของทางราชการ www.oic.go.th

: สื่อโครงการไทยนิยมยั่งยืน <https://media.oncb.go.th>

ประเด็นที่ 2 โครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ 9 ทรงห่วงใยต่อปัญหายาเสพติดที่แพร่ระบาดในสังคมไทย จึงได้พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ เพื่อให้สำนักงาน ป.ป.ส. นำไปใช้ประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน โดยในปีงบประมาณ 2547 สำนักงาน ป.ป.ส. ได้นำพระราชทรัพย์พระราชทานดังกล่าวสมทบกับงบประมาณของสำนักงาน ป.ป.ส. จัดตั้งเป็น “กองทุนแม่ของแผ่นดิน” เพื่อเป็นทุนตั้งต้น ที่จะรวมพลังและศรัทธาของประชาชน และหน่วยงาน/องค์กรภาคีทุกภาคส่วนที่มีต่อพระองค์ แปลงให้เป็นพลังความร่วมมือในการจัดการกับปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน

“กองทุนแม่ของแผ่นดิน” ถือเป็นยุทธศาสตร์พระราชทานที่เป็นศูนย์รวมจิตใจที่สำคัญของประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน โดยเป็นเงื่อนไขกระตุ้นความตื่นตัวในการทำความดี ปกป้องรักษาชุมชนให้มีความเข้มแข็งพึ่งตนเองมากยิ่งขึ้น และเป็นแบบอย่างของการบูรณาการเอาชนะยาเสพติดอย่างยั่งยืน เข้ากับกระบวนการพัฒนา ทำให้ชุมชนได้เรียนรู้เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ชีวิต และชุมชนเกิดความเข้มแข็ง

วัตถุประสงค์กองทุนแม่ของแผ่นดิน คือการเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชนเชิงคุณภาพ โดยรวมพลังของชุมชนเข้าแก้ไขปัญหายาเสพติดด้วยจิตใจที่พึ่งตนเองและฟื้นฟูทุนทางสังคมของหมู่บ้าน/ชุมชน ให้เข้มแข็งขึ้นตามสภาพของสังคม-วัฒนธรรมในแต่ละพื้นที่ให้ยึดโยงกับความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ และพัฒนาไปสู่การแก้ไขปัญหาพื้นฐานตามยุทธศาสตร์พระราชทานเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งถือเป็นกรอบการแก้ไขปัญหาคือครอบคลุมทุกด้านของสังคม

นำแนวคิดที่มุ่งหวังให้เป็นกองทุนขวัญถุงของทุกหมู่บ้าน/ชุมชนที่ต่อสู้กับยาเสพติด และเป็นศูนย์รวมของทุกคนในหมู่บ้าน/ชุมชนให้รักสามัคคี สร้างความสมานฉันท์ในหมู่บ้าน/ชุมชน พึ่งพาความเข้มแข็งของตนเองร่วมกันเอาชนะปัญหาและอุปสรรคต่างๆ โดยเฉพาะภัยจากยาเสพติดบนพื้นฐานของการให้อภัยทางสังคมด้วยแนวทางสันติ ทำให้หมู่บ้าน/ชุมชนและสังคมนั้นๆ เป็นสังคมแห่งคุณธรรมอย่างแท้จริง โดยมีองค์ประกอบ 3 ส่วนสำคัญ คือ

ทุนศักดิ์สิทธิ์ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ 9 ทรงห่วงใยต่อปัญหายาเสพติดที่แพร่ระบาดในสังคมไทยและทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น จึงพระราชทานพระราชทรัพย์ให้กับหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด จึงเป็นจุดกำเนิดของโครงการ “กองทุนแม่ของแผ่นดิน” เพื่อมอบเงินกองทุนของหมู่บ้าน/ชุมชนเป็นเงินประเดิมเริ่มต้นกองทุนละ 8,000 บาท โดยมีพิธีพระราชทานเงินกองทุนแม่ของแผ่นดินครั้งแรกในปีพุทธศักราช 2547 และมีการดำเนินการต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ถือเป็นเงินศักดิ์สิทธิ์สำหรับเก็บไว้เป็นเงินขวัญถุงในหมู่บ้านชุมชน

ทุนศรัทธา เป็นเงินที่ราษฎรในหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนหมู่บ้านของแผ่นดินร่วมกันบริจาคอย่างต่อเนื่อง ด้วยพลังศรัทธาสมทบเข้ากองทุนหมู่บ้านของแผ่นดิน เป็นการแสดงออกถึงทุนทางสังคมของหมู่บ้านชุมชนที่ต้องการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นรูปธรรม

ทุนปัญญา เป็นเงินที่ราษฎรในหมู่บ้าน/ชุมชนดังกล่าว คิดค้นวิธีการระดมทุนทรัพย์เพื่อขยาย กองทุนให้คงอยู่ขึ้น ด้วยภูมิปัญญาของตนเอง จนสามารถนำไปใช้จ่ายเพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติด ของหมู่บ้าน/ชุมชนอย่างเพียงพอต่อไป

วัตถุประสงค์ที่เป็นหัวใจสำคัญ 3 ประการ ประกอบด้วย

1. เสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชนให้สามารถรวมพลังราษฎรในหมู่บ้าน/ชุมชน ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยมีกองทุนแม่ของแผ่นดินเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของราษฎร และเป็นศูนย์รวม ศรัทธาจนหล่อหลอมหมู่บ้าน/ชุมชนเป็นหนึ่งเดียว เนื่องจากการได้รับกองทุนแม่ของแผ่นดินถือเป็นเกียรติสูงสุด ของหมู่บ้าน/ชุมชน
2. พัฒนาทุนทางสังคมของหมู่บ้าน/ชุมชน และเสริมสร้างศักยภาพของราษฎรโดยพัฒนา ไปสู่การแก้ไขปัญหามิติทางสภาพของมิติทางสังคม-วัฒนธรรมในแต่ละพื้นที่ และพัฒนาจิตใจที่พึ่งตนเอง ด้วยปัญญาของหมู่บ้าน/ชุมชนตามยุทธศาสตร์พระราชทานเศรษฐกิจพอเพียงอันเป็นกรอบการแก้ไขปัญห ที่ครอบคลุมทุกด้าน
3. เสริมสร้างและยึดโยงความจงรักภักดีของราษฎรต่อสถาบันพระมหากษัตริย์เนื่องจาก ทรงเป็นหลักชัยของราษฎรในการสานต่อพระราชปณิธานของสมเด็จพระนางเจ้าฯ เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติด และนำความสงบสุขสู่หมู่บ้าน/ชุมชน

การดำเนินการ : สร้างหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน

1. หน่วยงานภาคี กองทุนแม่ของแผ่นดิน มุ่งสร้างความเข้มแข็งให้เกิดขึ้นแก่หมู่บ้าน/ชุมชน อย่างยั่งยืนในระยะยาว ในลักษณะของการให้หมู่บ้าน/ชุมชนดูแลตนเองให้มากที่สุด และการขับเคลื่อนงานกองทุน แม่ของแผ่นดินจะประสิทธิภาพสูงสุดได้ ก็ต่อเมื่อภาคประชาชนเป็นผู้ดำเนินการเอง ดังนั้น ป.ป.ส. ได้พัฒนา สำนักงาน ป.ป.ส. แนวทางการดำเนินงานและร่วมดำเนินงานกับหน่วยงานภาคีได้แก่
 - กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย รับผิดชอบหมู่บ้านเขตชนบท ในพื้นที่ 76 จังหวัด
 - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทยรับผิดชอบชุมชนเขตเมืองในพื้นที่ 76 จังหวัด
 - สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร รับผิดชอบชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร
 - กองอำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร(กอ.รมน.) รับผิดชอบหมู่บ้านตามแนวชายแดนโดยสำนักงาน ป.ป.ส. และหน่วยงานภาคีร่วมดำเนินการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนและ ความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชนให้สามารถดำเนินงานตามแนวทางกองทุนแม่ของแผ่นดินได้

2. เตรียมความพร้อมหมู่บ้าน/ชุมชน ในแต่ละปีมีการ คัดเลือกหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีความพร้อม ให้เป็น “ต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน” เพื่อส่งเสริมเป็นหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินต่อไป โดยมีหลักเกณฑ์คัดเลือก 12 ข้อ ดังนี้

- ข้อ 1 ผู้นำเข้มแข็ง มีกิจกรรมรูปธรรม
- ข้อ 2 สมาชิกในหมู่บ้าน/ชุมชนให้ความร่วมมือ
- ข้อ 3 ประชุมหารือในหมู่บ้าน/ชุมชน เดือนละ 1 ครั้ง
- ข้อ 4 กิจกรรมยึดหลักพึ่งตนเอง
- ข้อ 5 มีกฎหมายสังคมเรื่องยาเสพติดและมีการบังคับใช้
- ข้อ 6 มีกลไกเฝ้าระวังในหมู่บ้าน/ชุมชน
- ข้อ 7 ค้นหาผู้เสพอยู่เสมอ ไม่ปิดบัง
- ข้อ 8 มีกิจกรรมป้องกัน/แก้ไขปัญหายาเสพติด
- ข้อ 9 มีประชาคมติคนในหมู่บ้าน/ชุมชน ยินดีเข้าร่วมกองทุนแม่ของแผ่นดิน
- ข้อ 10 มีการจัดตั้งกองทุนยาเสพติดรองรับ
- ข้อ 11 มีกิจกรรมบูรณาการกับองค์กรต่างๆ
- ข้อ 12 มีกิจกรรมแสดงความจงรักภักดี

หมู่บ้าน/ชุมชนที่มีคุณสมบัติเบื้องต้นจะได้รับคัดเลือกให้เป็น“ต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน” โดยหน่วยงานภาคีจะเริ่มดำเนินการโดยมี“ทีมวิทยากรกองทุนแม่ของแผ่นดิน”เข้าดำเนินการส่งเสริมเป็นหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน ตามขั้นตอนการดำเนินงาน 10 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นที่ 1 ทำความเข้าใจทุกครัวเรือน
- ขั้นที่ 2 จัดตั้งคณะกรรมการกองทุนแม่ของแผ่นดิน
- ขั้นที่ 3 รับสมัครครัวเรือนเข้าร่วมเป็นสมาชิกกองทุนแม่ของแผ่นดิน
- ขั้นที่ 4 จัดตั้งกฎชุมชนเข้มแข็ง
- ขั้นที่ 5 ให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องยาเสพติด
- ขั้นที่ 6 จัดตั้งกองทุนแก้ไขปัญหายาเสพติด
- ขั้นที่ 7 ประชาคมคัดแยกโดยสันติวิธี
- ขั้นที่ 8 ทำกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดร่วมกันอย่างต่อเนื่อง
- ขั้นที่ 9 การรับรองครัวเรือนปลอดภัย
- ขั้นที่ 10 การรักษาสถานะของชุมชนเข้มแข็ง

เมื่อดำเนินการเสริมสร้างความเข้มแข็ง และเตรียมความพร้อมให้แก่หมู่บ้าน/ชุมชน ที่ได้รับคัดเลือกตามกระบวนการ 10 ขั้นตอนแล้ว จังหวัดจะรวบรวมรายชื่อหมู่บ้าน/ชุมชนส่งมายังสำนักงาน.ป.ป.ส. เพื่อทำการตรวจสอบคุณสมบัติและให้การรับรองสถานะเป็นกองทุนแม่ของแผ่นดิน หากผลการตรวจสอบพบว่ายังไม่ผ่านเกณฑ์ ก็จะมีกระบวนการลงพื้นที่เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งต่อไป ส่วนที่ผ่านเกณฑ์แล้ว ก็จะได้รับเชิญเข้ารับเงินพระราชทานขวัญถุงกองทุนแม่ของแผ่นดิน โดยจะมีการมอบรางวัลในช่วงเดือนสิงหาคม-ตุลาคมเป็นประจำทุกปี เพื่อเป็นหมู่บ้าน/ชุมชน กองทุนแม่ของแผ่นดิน อย่างสมบูรณ์

ประโยชน์ในเชิงประจักษ์ ปัจจุบันมีหมู่บ้านและชุมชนเข้าร่วมเป็นสมาชิกแล้วมากกว่า 22,200 แห่ง ได้รับเงินพระราชทานขวัญฤกษ์กองทุนแม่ของแผ่นดินแก่หมู่บ้านและชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้มีหมู่บ้านและชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินเพิ่มขึ้นจากที่เริ่มมีการมีการตั้งกองทุนแม่ของแผ่นดินเมื่อปี 2547 จำนวน 672 หมู่บ้าน เป็นจำนวน 1,048 แห่ง อาทิ ด้านอาสาเฝ้าระวัง แคนนำสู่การพัฒนาคน ในชุมชนบ้านนาถ่อนเหนือ หมู่ที่ 12 ต.นาถ่อน อ.ธาตุพนม จ.นครพนม / ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน และผู้ด้อยโอกาสบ้านหนองขาก หมู่ที่ 7 ต.ดงขี้เหล็ก อ.เมืองปราจีนบุรี จ.ปราจีนบุรี / ด้านการพัฒนาผู้เคยเกี่ยวข้องกับปัญหาเสพติดบ้านรางน้ำใส หมู่ที่ 5 ต.สวนหลวง อ.กระทุ่มแบน จ.สมุทรสาคร

หน่วยงานรับผิดชอบโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน

- สำนักงาน ป.ป.ส. (กองทุนแม่ของแผ่นดิน) ถนนดินแดง เขตพญาไท กทม. 10400

โทร. 0 2247 0901-19 ต่อ 25010

- กลุ่มนโยบายและยุทธศาสตร์ กองแผนงาน กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

<http://plan.cdd.go.th/>หรือสอบถามได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ 0 2141 6233

โทรสาร 0 2143 8917-8

- สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดทุกจังหวัดทั่วประเทศ

โครงการประชาสัมพันธ์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

แนวคิดหลัก ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปปฏิบัติเบื้องต้น เมื่อเกิดสาธารณภัยต่างๆ รวมทั้งเป็นการทบทวนแผนปฏิบัติการด้านการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานกรมประชาสัมพันธ์

สโลแกน เตรียมให้พร้อม ซ้อมให้ดี รู้วิธีป้องกันภัย

เนื้อหาในการประชาสัมพันธ์

1. นโยบายและแนวทางการดำเนินงานของภาครัฐ เพื่อเตรียมพร้อมรับมือสาธารณภัย
2. แผนยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติของสภามันคงแห่งชาติ
3. แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
4. แผนประชาสัมพันธ์แห่งชาติ ฉบับที่ 5 : แผนประชาสัมพันธ์ในภาวะวิกฤต
5. สร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสาธารณภัย และการป้องกันจากภัยต่างๆ เช่น สาธารณภัยประจำถิ่น ภัยทางท้องถนน ภัยคุกคามทางไซเบอร์ ภัยเคมี การโยกย้ายถิ่นฐานผิดปกติ เช่น โรฮิงญา
6. ข้อมูลการสร้างความรู้ความพร้อมให้ประชาชน มีความรู้ เข้าใจ ในการบริหารจัดการตนเองให้สามารถป้องกันภัย เตรียมพร้อมรับมือกับภัยเบื้องต้นได้

ประเด็นสำคัญที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์

- ประเด็นที่ 1 แก้ปัญหาภัยแล้ง
- ประเด็นที่ 2 ภัยคุกคามทางไซเบอร์
- ประเด็นที่ 3 การเตรียมการป้องกันสาธารณภัยของประเทศ

ประเด็นที่ 1 แก้ปัญหาภัยแล้ง

ภัยแล้ง หมายถึง ความแห้งแล้งของลมฟ้าอากาศ อันเกิดจากการที่มีฝนน้อยกว่าปกติ หรือฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาลเป็นระยะเวลานานกว่าปกติและครอบคลุมพื้นที่บริเวณกว้างทำให้เกิดการขาดแคลนน้ำดื่ม น้ำใช้ พืชพันธุ์ไม้ต่าง ๆ ขาดน้ำทำให้ไม่เจริญเติบโตตามปกติ เกิดความเสียหายและความอดอยากทั่วไป (ศูนย์สารสนเทศสิ่งแวดล้อม กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2551)

สาเหตุของการเกิดภัยแล้ง

ภัยแล้งในประเทศไทย เกิดจากปริมาณน้ำฝนที่น้อยกว่าปกติและมีปัจจัยที่เป็นสาเหตุให้เกิดภัยแล้งอีกหลายประการ เช่น ระบบการหมุนเวียนของบรรยากาศ การเปลี่ยนแปลงส่วนผสมของบรรยากาศ การเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศกับน้ำทะเลหรือมหาสมุทร ดังนั้น การเกิดภัยแล้งจึงมิใช่เกิดจากสาเหตุใดสาเหตุหนึ่งเพียงอย่างเดียว ซึ่งศูนย์สารสนเทศสิ่งแวดล้อมได้ประมวลสาเหตุของการเกิดภัยแล้งไว้ ดังนี้

1. เกิดจากสภาวะอากาศในฤดูร้อนที่ร้อนมากกว่าปกติ
2. เกิดจากการพัดพาของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้
3. ความผิดปกติของตำแหน่งร่องมรสุม ทำให้ฝนตกในพื้นที่ไม่ต่อเนื่อง
4. ความผิดปกติเนื่องจากพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนที่ผ่านประเทศไทยน้อยกว่าปกติ
5. การเปลี่ยนแปลงความสมดุลของพลังงานที่ได้รับจากดวงอาทิตย์ จากการกระทำของมนุษย์ เช่น การเผาพลาสติก น้ำมัน และถ่านหิน ทำให้เกิดช่องโหว่ในชั้นโอโซน 2
6. ผลกระทบจากปรากฏการณ์ภาวะเรือนกระจก เนื่องจากส่วนผสมของบรรยากาศ เช่น คาร์บอนไดออกไซด์ ไอน้ำลอยขึ้นไปเคลือบชั้นล่างของชั้นโอโซน ทำให้ความร้อนสะสมอยู่ในอากาศ โกลีผิวโลกมากขึ้น ทำให้อากาศร้อนกว่าปกติ
7. การพัฒนาด้านอุตสาหกรรมต่างๆ
8. การตัดไม้ทำลายป่า ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมอันเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่มีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของภูมิอากาศ เช่น ฝน อุณหภูมิ และความชื้น เป็นต้น

นโยบาย/การแก้ปัญหา

รัฐบาลโดยกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ได้น้อมนำพระราชกระแสรับสั่งของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาใช้ในการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ภัยแล้ง คือ 1) การบูรณาการแก้ไขปัญหาของประชาชน ทั้งการใช้ชีวิตและการประกอบอาชีพ อย่างเร็วที่สุด 2) การวางแผนการทำงานจัดการภัยและกำหนดแผนเผชิญเหตุให้ครอบคลุมในทุกด้านและเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันและพื้นที่จริง และ 3) การน้อมนำแนวทางตามพระราชดำรินด้านการบริหารจัดการน้ำของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร มาใช้ตามความเหมาะสมของพื้นที่

โดยมีแนวทางการบูรณาการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้งของหน่วยงานตามแนวทางการปฏิบัติการภายใต้กฎหมายและแผนว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จำนวน 3 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มพยากรณ์ ประกอบด้วย กรมอุตุนิยมวิทยา สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร และสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ
2. กลุ่มบริหารจัดการน้ำ ประกอบด้วย สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ และกรมทรัพยากรน้ำบาดาล

3. กลุ่มปฏิบัติการแก้ไขปัญหาคารขาดแคลนน้ำ แบ่งเป็น

(1) หน่วยงานแก้ไขปัญหาคารขาดแคลนน้ำ ทั้งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและน้ำเพื่อการเกษตร ได้แก่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น การประปานครหลวง และการประปาส่วนภูมิภาค

(2) หน่วยงานสนับสนุนการแก้ไขปัญหาคารขาดแคลนน้ำ กระทรวงกลาโหมและเหล่าทัพ กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกลุ่มสนับสนุนหน่วยทหาร หน่วยงานที่มีศักยภาพ ในการนำรถไปรับน้ำเพื่อช่วยในการบรรเทาความเดือดร้อนให้กับประชาชน รวมทั้งการวางระบบการสื่อสาร ที่ประชาชนสามารถแจ้งขอรับความช่วยเหลือได้ตลอด 24 ชั่วโมง

ทั้งนี้ จังหวัดต่างๆ ได้จัดตั้งศูนย์บัญชาการแก้ไขปัญหาภัยแล้ง จัดตั้งคณะทำงานติดตามสถานการณ์ และประสานการทำงานร่วมกับหน่วยงานทางวิชาการ หน่วยงานบริหารจัดการน้ำ และสถาบันการศึกษาในพื้นที่ รวมทั้งการบูรณาการเครื่องมือ เครื่องจักรกลของหน่วยงานทุกภาคส่วนในพื้นที่และจัดส่งเครื่องจักรกลต่างๆ ไปยังพื้นที่ พร้อมสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามแผนเผชิญเหตุ สำหรับน้ำเพื่อการเกษตร ได้กำหนดแผนการเพาะปลูก ปรณรงค์ให้งดการทำนาปรัง ปรณรงค์การปลูกพืชใช้น้ำน้อยตามแนวทางของกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ โดยในกรณีพืชสวนที่เป็นไม้ยืนต้น จะมีการวางแผนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการส่งน้ำไปหล่อเลี้ยงไม่ให้เกิดกรณีพืชสวนที่เป็นไม้ยืนต้น ยืนต้นตายโดยเด็ดขาด และ ในส่วนของการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาคารขาดแคลนน้ำได้ประสานกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และฝ่ายปกครอง ในการระงับการก่อเหตุลักขโมยเครื่องมือประกอบอาชีพทางการเกษตร เครื่องสูบน้ำ ในช่วงฤดูแล้ง และประสาน กับกระทรวงสาธารณสุข ในการเฝ้าระวัง ติดตาม กรณีโรคระบาดที่มักเกิดขึ้นในหน้าแล้ง

การดำเนินงานในระดับจังหวัดได้เน้นย้ำให้ทุกจังหวัด ตรวจสอบพื้นที่เสี่ยงภัย และเตรียมการ ในพื้นที่ โดยดำเนินการตามแผนเผชิญเหตุ การจัดตั้งศูนย์น้ำประจำจังหวัด การจัดทำทะเบียนเครื่องมือ ทั้งของส่วนราชการ และภาคเอกชนสำหรับช่วยเหลือประชาชนกรณีเกิดเหตุ โดยให้ความสำคัญกับการสร้างการรับรู้ ให้กับประชาชน เพราะการแก้ไขปัญหาคจะสำเร็จได้ ต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชน ทั้งการตรวจสอบสถานะ เก็บกักน้ำ การรณรงค์ใช้น้ำอย่างประหยัด การปลูกพืชที่ใช้น้ำน้อย เพื่อให้เกิดเป็นความร่วมมือในรูปแบบประชารัฐ ที่ยั่งยืนต่อไป

ประโยชน์ที่ได้รับ

- ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการร่วมกันประหยัดน้ำ และใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า
- ประชาชนมีความรู้ในด้านการเก็บกักน้ำไว้ใช้ เช่น การขุดบ่อขกนครก การขุดเจาะน้ำบาดาล
- ประชาชนมีและชุมชนความรู้เกี่ยวกับการกักเก็บน้ำตามธรรมชาติ และมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาแหล่งน้ำของตน เช่น การรักษาป่าต้นน้ำ การสร้างฝายชะลอน้ำ
- เกษตรกรมีความรู้แกในการปลูกพืชให้เหมาะสมกับสถานการณ์น้ำ
- เกษตรกรมีการกำหนดแผนการเพาะปลูกในอนาคตให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และปริมาณน้ำ ลดความเสียหายของผลผลิต และประหยัดค่าใช้จ่าย ลดการขาดทุน และสามารถขายผลผลิตได้ตามเป้าหมาย
- ประเทศสามารถบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เพื่อใช้ในทุกภาคส่วน ทั้งภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และการอุปโภค บริโภคของประชาชนได้อย่างเพียงพอทุกฤดูกาล

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
- ผู้ว่าราชการทุกจังหวัด
- การประปานครหลวง
- การประปาส่วนภูมิภาค

ประเด็นที่ 2 ภัยคุกคามทางไซเบอร์

ปัญหา / อุปสรรค

ประเทศทั่วโลกหรือแม้แต่ประเทศไทยกำลังเข้าสู่สังคมไร้เงินสด (Cashless Society) ซึ่งความสะดวกสบายเหล่านี้มาพร้อมกับความเสี่ยง เพราะการส่งข้อมูลระหว่างทางยังมีช่องโหว่ที่อาจถูกโจมตีทางระบบคอมพิวเตอร์ได้ตลอดเวลา และกำลังคุกคามธุรกิจทุกประเภทโดยเฉพาะอุตสาหกรรมการเงินและธนาคาร มีทั้งการก่อวินาศกรรมหรือการระดมเรียกใช้งานระบบพร้อมๆ กันในเวลาสั้นๆ การปลอมหน้าเว็บไซต์ การปลอมแปลงหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูลบนหน้าเว็บไซต์หรือการติดตั้งโปรแกรมมัลแวร์เพื่อขโมยข้อมูลและโจรกรรมเงินในบัญชี การหลอกลวงเพื่อให้เจ้าของบัญชีหลงเชื่อแล้วโอนเงินให้ นอกจากนี้ยังมีการโจมตีเว็บไซต์ของส่วนราชการ เช่นเมื่อปี พ.ศ.2556 เว็บไซต์สำนักนายกรัฐมนตรีถูกแฮกหน้าเว็บเพจที่แสดงรายชื่อคณะรัฐมนตรีและทำการเปลี่ยนชื่อตำแหน่งหรือ เมื่อปี พ.ศ.2559เว็บไซต์ทำเนียบรัฐบาลเว็บไซต์สำนักนายกรัฐมนตรี เว็บไซต์ราชกิจจานุเบกษาและเว็บไซต์สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติเกิดปัญหาระบบล่มและไม่สามารถใช้งานได้ตลอดทั้งวัน ซึ่งเป็นการแฮกข้อมูลจากกลุ่มต่อต้านชิงเกิล เกตเวย์ ปัจจุบันรัฐบาลมีนโยบาย National-E payment เพื่อพัฒนาสู่สังคมไร้เงินสด ธุรกรรมโอนเงินมีจำนวนมากความปลอดภัยของข้อมูลประชาชนจึงเป็นเรื่องสำคัญที่สุดอีกด้านหนึ่งประชาชนควรมีความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นเรื่องฐานข้อมูลส่วนตัว อะไรที่เราควรจำ อะไรที่เป็นข้อมูลความลับ เพื่อป้องกันการถูกหลอกลวงซึ่งจะไปตามช่องทางต่างๆ ทางอินเทอร์เน็ต (Fake News)

นโยบาย/การแก้ปัญหา

ที่ประชุม ครม. วันที่ 24 เม.ย. 61 มีมติแต่งตั้ง 7 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการเตรียมการด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติโดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน กำหนดแผนยุทธศาสตร์ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์แห่งชาติมุ่งเน้นการรักษาพื้นฐานสารสนเทศ 6 กลุ่ม ได้แก่ 1. กลุ่มความมั่นคงและบริการภาครัฐที่สำคัญ 2. กลุ่มการเงิน 3. กลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศและโทรคมนาคม 4. กลุ่มการขนส่งและโลจิสติกส์ 5. กลุ่มพลังงานและสาธารณูปโภค และ 6. กลุ่มสาธารณสุข

และวันที่ 28 ก.พ.62 ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ลงมติ เห็นสมควรประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ...เป็นกฎหมาย โดย พ.ร.บ.ไซเบอร์ ได้อธิบายถึงระดับภัยคุกคามทางไซเบอร์ใน 3 ระดับ ดังนี้

1. ภัยคุกคามทางไซเบอร์ในระดับไม่ร้ายแรง หมายถึงภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่มีความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญถึงระดับที่ทำให้ระบบคอมพิวเตอร์ของหน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญของประเทศ หรือการให้บริการของรัฐด้อยประสิทธิภาพลง

2. ภัยคุกคามทางไซเบอร์ในระดับร้ายแรง หมายถึงภัยคุกคามที่มีลักษณะการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของการโจมตีระบบคอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์ หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์ โดยมุ่งหมายเพื่อโจมตีโครงสร้างพื้นฐานสำคัญของประเทศและการโจมตีดังกล่าว มีผลทำให้ระบบคอมพิวเตอร์

หรือ โครงสร้างสำคัญทางสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการของโครงสร้างพื้นฐานสำคัญของประเทศ ความมั่นคงของรัฐ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การป้องกันประเทศ เศรษฐกิจ การสาธารณสุข ความปลอดภัย สาธารณะหรือความสงบเรียบร้อยของประชาชนเสียหายจนไม่สามารถทำงานหรือบริการได้

3. ภัยคุกคามทางไซเบอร์ในระดับวิกฤติ หมายถึงภัยคุกคามทางไซเบอร์ในระดับวิกฤติที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

- เป็นภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่เกิดจากการโจมตีระบบคอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์ ข้อมูลคอมพิวเตอร์ในระดับสูงเกินกว่าภัยคุกคามทางไซเบอร์ในระดับร้ายแรง โดยส่งผลกระทบรุนแรงต่อโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศของประเทศในลักษณะที่เป็นวงกว้าง จนทำให้การทำงานของหน่วยงานรัฐ หรือ การให้บริการของโครงสร้างพื้นฐานสำคัญของประเทศที่ให้กับประชาชนล้มเหลวทั้งระบบ จนรัฐไม่สามารถควบคุมการทำงานส่วนกลางของระบบคอมพิวเตอร์ของรัฐได้

- เป็นภัยคุกคามทางไซเบอร์อันกระทบหรืออาจกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือเป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐหรืออาจทำให้ประเทศหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของประเทศตกอยู่ในภาวะคับขัน หรือมีการกระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา

พ.ร.บ.ไซเบอร์ ใช้ในกรณีที่เกิดการรบหรือการสงครามซึ่งจำเป็นต้องมีมาตรการเร่งด่วน เพื่อรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ และความปลอดภัยของประชาชน การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ความสงบเรียบร้อย หรือประโยชน์ส่วนรวม หรือการป้องกันหรือแก้ไขเยียวยาความเสียหายจากภัยพิบัติสาธารณะอันมีมาอย่างฉุกเฉิน และร้ายแรง ภัยคุกคามทางไซเบอร์นั้นไม่ได้ครอบคลุมถึงการดำเนินการเกี่ยวกับเนื้อหาหรือการแสดงความคิดเห็น แต่เป็นการระบุถึงระบบคอมพิวเตอร์หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์เท่านั้น ซึ่งในช่วงหลายปีที่ผ่านมา มีการแสกข้อมูลหรือการเจาะระบบคอมพิวเตอร์ของรัฐบาลและเอกชนเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง คาดว่า ร่าง พ.ร.บ.ฉบับนี้ จะสามารถจัดการกับผู้โจรกรรมข้อมูลผ่านไซเบอร์เหล่านี้ได้ ส่วนมาตรการป้องกัน รับมือและลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ในระดับร้ายแรง เจ้าหน้าที่จะปฏิบัติการเฉพาะเท่าที่จำเป็นเท่านั้น ดังนี้

1. เข้าตรวจสอบสถานที่ โดยมีหนังสือแจ้งถึงเหตุอันควรไปยังเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ เพื่อเข้าตรวจสอบสถานที่นั้น หากมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีคอมพิวเตอร์หรือระบบคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้องกับ ภัยคุกคามทางไซเบอร์ หรือได้รับผลกระทบจากภัยคุกคามทางไซเบอร์

2. เข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์ ระบบคอมพิวเตอร์ หรือข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องกับระบบคอมพิวเตอร์ ทำสำเนา หรือสกัดคัดกรองข้อมูลสารสนเทศหรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะเกี่ยวข้องหรือ ได้รับผลกระทบจากภัยคุกคามทางไซเบอร์

3. ทดสอบการทำงานของคอมพิวเตอร์หรือระบบคอมพิวเตอร์ที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเกี่ยวข้อง หรือได้รับผลกระทบจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ หรือถูกใช้เพื่อค้นหาข้อมูลใดๆ ที่อยู่ภายในหรือใช้ประโยชน์ จากคอมพิวเตอร์นั้น

4. ยึดหรืออายัดคอมพิวเตอร์ ระบบคอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์ หรืออุปกรณ์ใดๆ เฉพาะเท่าที่จำเป็นซึ่งมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเกี่ยวข้องกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ เพื่อการตรวจสอบหรือวิเคราะห์ ทั้งนี้ ไม่เกิน 30 วัน เมื่อครบกำหนดเวลาดังกล่าวให้ส่งคืนคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์ใดๆ แก่เจ้าของกรรมสิทธิ์ หรือผู้ครอบครองโดยทันที หลังจากเสร็จสิ้นการตรวจสอบหรือวิเคราะห์

ในการดำเนินการตาม (2) (3) และ (4) ต้องยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจเพื่อมีคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการตามคำร้อง ทั้งนี้ คำร้องต้องระบุเหตุอันสมควรเชื่อได้ว่าบุคคลใดบุคคลหนึ่งกำลังกระทำ หรือจะกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งที่ก่อให้เกิดภัยคุกคามทางไซเบอร์ในระดับร้ายแรง ในการพิจารณาคำร้องให้ยื่นเป็นคำร้องได้ส่วนคำร้องได้ส่วนคำร้องฉุกเฉินและให้ศาลพิจารณาได้ส่วนโดยเร็ว

ผู้ใดขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งโดยไม่มีเหตุอันสมควร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่เกิดภัยคุกคามทางไซเบอร์ในระดับวิกฤติ ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของสภาความมั่นคงแห่งชาติ ในการดำเนินการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ตามกฎหมายว่าด้วยสภาความมั่นคงแห่งชาติและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถดำเนินการได้ทันทีโดยไม่ต้องยื่นคำร้องต่อศาล

ประโยชน์ที่ได้รับ

- ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการใช้อินเทอร์เน็ตและภัยที่มาจากอินเทอร์เน็ต
- ประชาชนมีความรู้ในด้านกฎหมายเกี่ยวกับ พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์
- ประชาชนมีความรู้ และตระหนักถึงผลกระทบเกี่ยวกับการรับ ส่ง แชร์ ข่าวปลอม (Fake news)
- ประเทศไทยมีมาตรการ และวิธีการป้องกันภัยคุกคามทางไซเบอร์อย่างเป็นรูปธรรม และมีความมั่นคงด้านข้อมูลข่าวสาร

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- กองป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางเทคโนโลยีสารสนเทศ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โทรศัพท์ 02-1416747 โทรสาร 02-1438019
e-mail : pr@mdes.go.th
- สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) Call Center 1200 (โทรฟรี) E-mail : 1200@nbt.go.th
- สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ โทรศัพท์ 0-2629-8000 โทรสาร. 0-2629-8056
E-mail : webmaster@nsc.go.th
- กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (บก.ปอท.)
สำนักงานตำรวจแห่งชาติโทรศัพท์ [02-142-2556](tel:02-142-2556) , [02-142-2557](tel:02-142-2557)
Email : tcsdstaff@police.go.th

ประเด็นที่ 3 การเตรียมการป้องกันสาธารณภัยของประเทศ

ความเป็นมา

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2560 เห็นชอบนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.2560 - 2564) ตามที่สภาความมั่นคงแห่งชาติเสนอเพื่อเป็นแผนหลักของชาติที่เป็นกรอบทิศทางการดำเนินการป้องกันและแก้ภัย หรือ ระวังภัยภัยคุกคามทั้งสาธารณภัยและภัยทางด้านความมั่นคง โดยนโยบายและแผนฯ ดังกล่าว ได้ระบุให้มีการส่งเสริมและสนับสนุนการฝึกอบรมและการฝึกซ้อมในการทดสอบแผน แนวทางปฏิบัติของระบบบัญชาการเหตุการณ์ให้แก่เจ้าหน้าที่รัฐที่ปฏิบัติงานภาคสนาม และเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ในแต่ละสถานการณ์จำลอง โดยทำการฝึกในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระดับกระทรวง/กรม และระดับชาติ โดยจัดทำหลักสูตร คู่มือการฝึก (คู่มือกลาง คู่มือระดับจังหวัด คู่มือระดับชุมชนท้องถิ่น) และแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน

สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ หรือ C-MEX (National Crisis Management Exercise) ตั้งแต่ปี 2550 โดยในปี 2562 หรือ C-MEX 19 มีประเด็นการฝึก 6 เรื่อง ดังนี้ 1. การรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล โดยมีศูนย์ประสานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก 2. การบริหารจัดการภัยความมั่นคงไซเบอร์ โดยมีกระทรวงดิจิทัลฯ และสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก 3. การบริหารจัดการสาธารณภัย โดยมีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก 4. การกำกับดูแลความปลอดภัยทางนิวเคลียร์และรังสี โดยมี สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก 5. การต่อต้านการก่อการร้าย โดยมีศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายสากล เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก (ฝึกเมื่อวันที่ 13-15 มี.ค.62 ที่ รร.เตรียมทหาร จ.นครนายก) 6. การฝึกกำลังและทรัพยากรเพื่อการป้องกันประเทศ โดยมีกรมการสรรพกำลังกลาโหม เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก

การดำเนินการ

ห้วงเวลาในการฝึก C-MEX 19ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

- การฝึกซ้อมแผนบนโต๊ะ (Tabletop Exercise : TTX) ห้วงเดือนพฤษภาคม 2562
- การฝึกภาคสนาม (Field Training Exercise : FTX) จัดในห้วงเดือนมิถุนายน - สิงหาคม 2562

ในส่วนของความมั่นคง กรมการสรรพกำลังกลาโหม มีการฝึกกระดมทรัพยากรเพื่อความมั่นคงเป็นการเตรียมความพร้อมของ ทั้งในด้านข้อมูล บุคลากร และการประสานงาน เพื่อให้มีความพร้อมในการฝึกการระดมสรรพกำลังเพื่อการทหาร ตามแผนฝึกกำลังและทรัพยากรเพื่อการป้องกันประเทศ และแผนเตรียมพร้อมแห่งชาติ โดยในปี 2562 กำหนดจัดการฝึกปัญหาที่บังคับการ วันที่ 22 – 24 พ.ค. 62 ณ กรมการสรรพกำลังกลาโหม และที่ตั้งปกติของหน่วยที่เข้าร่วมการฝึก และจัดการฝึกภาคสนาม ห้วงวันที่ 18 – 21 มิ.ย. 62 ในพื้นที่กองบัญชาการช่วยรบที่ 3 กองทัพภาคที่ 3 จังหวัดพิษณุโลก การฝึก ดังกล่าว เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ

ประจำปี 2562 (C-MEX 19) ที่มุ่งเน้นการรับมือกับภัยจากการสู้รบ รวมทั้งสาธารณภัย และภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ในปัจจุบัน เพื่อความมั่นคงของชาติและความผาสุกของประชาชน ท่านสามารถติดตาม การฝึกได้ที่ เว็บไซต์ dmd.mod.go.th

หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบการเตรียมทรัพยากรได้จัดทำแผนเตรียมพร้อมทั้ง 10 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านกำลังคน 2) ด้านอาหาร 3) ด้านน้ำ 4) ด้านการคมนาคม 5) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 6) ด้านการแพทย์และสาธารณสุข 7) ด้านอุตสาหกรรมและปัจจัยการผลิต 8) ด้านเชื้อเพลิงและพลังงาน 9) ด้านการประชาสัมพันธ์ และ 10) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและอื่นๆ

ด้านการประชาสัมพันธ์ประกอบด้วย สถานีวิทยุกระจายเสียง สถานีโทรทัศน์ เคเบิลทีวี/ทีวีดาวเทียม หนังสือพิมพ์ สำนักข่าว โรงพิมพ์ สำนักพิมพ์ แหล่งผลิตสื่อประชาสัมพันธ์อื่นๆ (อินเทอร์เน็ต) โดยมีกรมประชาสัมพันธ์เป็นหน่วยประสานงานหลัก และกระทรวงหรือหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นหน่วยร่วมให้การสนับสนุน

กรมประชาสัมพันธ์จัดระบบโครงสร้างภายในเพื่อรองรับการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ในภาวะวิกฤต โดยจัดตั้ง ศูนย์ปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ (Information Operation Center : IOC) เป็นหน่วยงานภายในของกรมประชาสัมพันธ์ บริหารในรูปแบบคณะกรรมการ โดยมี อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์เป็นประธานคณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ ผู้อำนวยการสำนักข่าว เป็นกรรมการและเลขานุการ และหัวหน้าศูนย์ปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ นอกจากนี้ ยังมีการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ที่สำนักประชาสัมพันธ์เขต 1-8 (Information Operation Center - Region 1-8) โดยมีผู้อำนวยการสำนักประชาสัมพันธ์เขต 1-8 เป็นประธาน และศูนย์ปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์จังหวัด 76 จังหวัด (Information Operation Center - Province) โดยมีประชาสัมพันธ์จังหวัดเป็นประธาน เพื่อปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ และทำหน้าที่เป็น “ศูนย์ข้อมูลร่วม” (Joint Information Center : JIC) ตั้งแต่ในภาวะปกติ โดยทำหน้าที่เป็น “ผู้ประสานงานด้านการประชาสัมพันธ์” (Public Relations Coordinator : PRC) สามารถให้คำปรึกษาด้านการประชาสัมพันธ์ การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร และการดำเนินงานประชาสัมพันธ์เพื่อบริหารสถานการณ์ในภาวะไม่ปกติ ให้แก่ “ผู้อำนวยการท้องที่” ในพื้นที่เกิดเหตุ ตามบทบาทหน้าที่ ที่ได้มีการตราไว้ในพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. 2550

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

- เกิดการบูรณาการระหว่างรัฐและประชาชนในการเตรียมพร้อมรับมือกับภัยรูปแบบต่างๆ
- ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภัยที่เกิดจากธรรมชาติ และที่เกิดจากมนุษย์
- ประชาชนมีความพร้อมในการรับมือเมื่อเกิดเหตุ
- หน่วยงานภาครัฐมีความพร้อมในการรับมือกับภัยแบบต่างๆ เพื่อป้องกัน และลดความเสียหายที่อาจเกิดผลกระทบกับประชาชนและประเทศ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- ศูนย์ประสานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล
- กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
- สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน)
- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
- ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายสากล
- กรมการสรรพกำลังกลาโหม